

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 1/95

MINISTERUL SĂNĂTĂȚII AL REPUBLICII MOLDOVA

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”**

FACULTATEA DE REZIDENȚIAT

**PROGRAM DE INSTRUIRE
PRIN REZIDENȚIAT LA SPECIALITATEA
FARMACOLOGIE CLINICĂ**

Codul specialității: 0912.1.16

Durata de studii: 4 ani

Chișinău 2022

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/95

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 2/95

COORDONAT

Ministrul Sănătății al RM

Secretar de Stat
august 2022

APROB

Rectorul "Școlii de Medicină și Farmacie 'Nicolae Testemițanu'"
dr. hab. șt. med., profesor universitar

11 2022

Programul a fost discutat și aprobat la:

ședința **Consiliului de Management al Calității**

din „30” *unie* 20*22* proces verbal nr. *07*

Vicepreședinte Consiliului de Management al Calității

dr. hab. șt. med., prof. univ., Cernetchi Olga *[Signature]*

ședința **Consiliului facultății de Rezidențiat**

din „22” *06* 20*22* proces verbal nr. *4*

Decanul Facultății de Rezidențiat

dr. hab. șt. med., prof. univ., Grib Livi *[Signature]*

ședința **Comisiei Științifico-metodice de profil**

din „09” *06* 20*22* proces verbal nr. *11*

Președintele Comisiei Științifico-metodice de profil

dr. hab. șt. med., prof. univ., Numele, Prenumele *[Signature]*

ședința **Catedrei de farmacologie și farmacologie clinică**

din „02” *februarie* 2022 proces verbal nr. *13*

Șef catedră, dr. hab. șt. med.,

prof. univ., Bacinschi Nicolae *[Signature]*

Programul a fost elaborat de colectivul de autori:

Bacinschi Nicolae, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Ghicavii Victor, mc AȘM, dr. hab. șt. med., prof. univ.

Podgurschi Lilia, dr. șt. med., conf. univ.

Țurcan Lucia, dr. șt. med., conf. univ.

Stratu Ecaterina, dr. șt. med., conf. univ.

Pogonea Ina, dr. șt. med., conf. univ.

Corețchi Ianoș dr. șt. med., conf. univ.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 3/95

I. SCOPUL SPECIALITĂȚII

Scopul de bază al farmacologiei clinice constă în instruirea rezidenților și dezvoltarea capacităților de aplicare a cunoștințelor obținute despre farmacocinetica, farmacodinamia, compatibilitatea și reacțiile adverse ale substanțelor medicamentoase la pacienți, pentru a realiza un tratament medicamentos rațional și diferențiat. Formarea abilităților teoretice și practice pentru activitatea în calitate de medici farmacologici clinicieni în instituțiile curative.

II. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL SPECIALITĂȚII:

La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- ❖ a descrie compartimentele farmacologiei clinice și importanța lor ;
- ❖ a numi principiile de bază ale farmacocineticii, farmacogeneticii și farmacodinamiei clinice;
- ❖ a descrie domeniile de studiu ale farmacoeconomiei, farmaoepidemiologiei, farmacovigilenței, farmacotoxicologiei, cronofarmacologiei și farmacologiei sociale;
- ❖ a memora clasificarea preparatelor medicamentoase (după activitate, durata de acțiune, toxicitate, utilizarea clinică etc.);
- ❖ a descrie mecanismele de acțiune la nivel molecular și sistemic, efectele farmacologice și manifestările lor clinice;
- ❖ a numi indicațiile și principiile de selectare și utilizare ale grupelor de medicamente;
- ❖ a recunoaște reacțiile adverse, mecanismele și manifestările lor, profilaxia și tratamentul lor;
- ❖ a memora lista medicamentelor esențiale și vital importante;
- ❖ a înțelege menirea formularului național și instituțional, standardelor medico-economice de tratament, protocoalelor clinice naționale și instituționale;

La nivel de aplicare

- a argumenta prescrierea preparatelor la pacient în baza proprietăților farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice;
- a alege regimul optim de dozare al medicamentelor, a folosi căile raționale de administrare în dependență de indicii farmacocinetici și farmacodinamici ai medicamentului, vârstă, sex și stările patologice a pacientului concret;
- a schița cele mai eficiente și inofensive combinații de preparate medicamentoase în situația clinică concretă;
- a aplica prognozarea reacțiilor adverse (secundare) posibile ale preparatelor medicamentoase și efectuarea corecției lor;
- a practica și implimenta principiile de selectare a P-medicamentelor din grupele farmacoterapeutice;

La nivel de integrare

- a concluziona rezultatele cercetărilor farmacocinetice și farmacodinamice ale substanțelor medicamentoase;
- a selecta și a recomanda complexul necesar de metode de investigații în aprecierea efectelor farmacodinamice ale preparatelor medicamentoase și interpretarea rezultatelor obținute;
- a analiza și a aprecia informația din literatura de specialitate în conformitate cu medicina bazată pe dovezi;
- a recomanda selectarea criteriilor de eficacitate și inofensivitate a medicamentelor pentru argumentarea tratamentului.
- a aprecia farmacoterapia în baza standardelor și protocoalelor clinice de tratament.

III. CONȚINUTUL DE BAZĂ AL PROGRAMULUI DE INSTRUIRE**LA SPECIALITATEA FARMACOLOGIA CLINICĂ****A. STRUCTURA PE ANI A PROGRAMULUI DE STUDII***Anexa 1. Structura programului de studii pe ani*

Nr d/o	Denumirea modului	Anul de studii	Durata, săptămâni	Ore didactice			total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
				Curs	semi-nare	lucrări practice			
1.	Farmacologie clinică	I	10 săpt	20	30	100	150	210	360
2.	Farmacologie	I	34 săpt	58	102	350	510	714	1224
3.	Epidemiologie	I	1 săpt	5	6	4	15	21	36
4.	Farmacologie clinică	II	36 săpt	72	108	360	540	756	1296
5.	Gastrologie și hepatologie	II	2 săpt	11	10	9	30	42	72
6.	Cardiologie	II	2 săpt	14	9	7	30	42	72
7.	Boli infecțioase	II	1 săpt	3	8	4	15	21	36
8.	Anesteziologie și terapie intensivă	II	2 săpt	8	10	12	30	42	72
9.	Pediatrie	II	2 săpt	16	4	10	30	42	72
10.	Farmacologie clinică	III	40 săpt	80	120	400	600	840	1440
11.	Psihiatrie	III	1 săpt	9	4	2	15	21	36
12.	Hematologie	III	1 săpt	6	5	4	15	21	36
13.	Obstetrică și ginecologie	III	1 săpt	8	2	5	15	21	36
14.	Endocrinologie	III	1 săpt	6	4	5	15	21	36
15.	Neurologie	III	1 săpt	10	2	3	15	21	36
16.	Farmacologie clinică	IV	45 săpt	90	135	450	675	945	1620
Total			180săpt	426	559	1715	2700	3780	6480

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 5/95***Anexa 2. Repartizarea modulelor conform bazelor clinice*

Nr d/o	Denumirea modului	Anul de studii	Durata, săptămâni	Baza clinică
1.	Farmacologie clinică	I II III IV	10 36 40 45	Catedra de farmacologie și farmacologie clinică
2.	Farmacologie	I	34	Catedra de farmacologie și farmacologie clinică
3.	Epidemiologie	I	1	Disciplina de epidemiologie
4.	Gastrologie și hepatologie	II	2	Disciplina de gastroenterologie
5.	Cardiologie	II	2	Disciplina de cardiologie
6.	Boli infecțioase	II	1	Catedra de boli infecțioase
7.	Anesteziologie și terapie intensivă	II	2	Catedra de anesteziologie și reanimatologie nr.2
8.	Pediatrie	II	2	Departamentul de pediatrie
9.	Psihiatrie	III	1	Catedra de psihiatrie, narcologie și psihologie medicală
10.	Hematologie	III	1	Disciplina de hematologie
11.	Obstetrică și ginecologie	III	2	Disciplina de obstetrică și ginecologie
12.	Endocrinologie	III	1	Catedra de endocrinologie
13.	Neurologie	III	1	Catedra de Neurologie
14.	Stagiu practic	III	12	IMSP Spitalele municipale/raionale
15.	Stagiu practic	IV	12	IMSP Spitalele municipale/raionale

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 6/95****B. PLANUL TEMATIC AL CURSURILOR, SEMINARELOR ȘI A LUCRĂRILOR PRACTICE PE ANI DE STUDII**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	seminare	lucrări practice			
Anul I							
Modul de specialitate: FARMACOLOGIA							
1.	Preparatele colinomimetice și anticolinesterazice	2	3	10	15	21	36
2.	Preparatele colinoblocante	2	3	10	15	21	36
3.	Preparatele adrenomimetice, adrenolitice, dopaminolitice și simpatolitice	2	3	10	15	21	36
4.	Colocviu: « Preparatele cu influența asupra sistemului nervos periferic »		3	12	15	21	36
5.	Anestezicele generale. Analgezicele opioide, analgezicele antipiretice.	2	3	10	15	21	36
6.	Alcoolul etilic. Preparatele hipnotice. Anticonvulsivantele de profil larg (simptomatice). Preparatele antiepileptice și antiparkinsoniene	2	3	10	15	21	36
7.	Preparatele antipsihotice, anxiolitice, sedative și timoizoleptice.	2	3	10	15	21	36
8.	Preparatele antidepresive și stimulante ale SNC. Preparatele nootrope, neurotonice și adaptogene	2	3	10	15	21	36
9.	Colocviu: « Preparatele cu influență asupra sistemului nervos central »		3	12	15	21	36
10.	Preparatele cardiotonice și cardiostimulatoare	2	3	10	15	21	36
11.	Preparatele antiaritmice	2	3	10	15	21	36
12.	Vasodilatatoarele sistemice	2	3	10	15	21	36
13.	Vasoconstrictoarele	2	3	10	15	21	36
14.	Preparatele cu influență asupra circulației regionale: antianginoase, vasodilatatoare periferice și cerebrale	2	3	10	15	21	36
15.	Preparatele antitrombotice și hemostatice. Preparatele antianemice, stimulatoarele leucopoezei	2	3	10	15	21	36
16.	Preparatele diuretice. Preparatele ce contribuie la eliminarea concremențelor urice (remediile antigutoase și utilizate în urolitiază). Preparatele cu influență asupra echilibrului hidro-electrolitic, acido-bazic.	2	3	10	15	21	36
17.	Preparatele cu influență asupra funcțiilor sistemului respirator	2	3	10	15	21	36
18.	Preparatele cu influență asupra tubului digestiv. Preparatele spasmolitice.	2	3	10	15	21	36
19.	Colocviu: Preparatele cu influență asupra		3	12	15	21	36

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 7/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	semi-nare	lucrări practice			
	funcțiilor SCV, sistemului respirator și tubului digestiv						
20.	Hormonii. Preparatele hormonale și anti-hormonale.	3	5	18	26	40	66
21.	Preparatele cu influența asupra tonusului și activității contractile a miometrului (ocitocice și tocolitice)	1	1	2	4	2	6
22.	Preparatele vitaminice și vitaminoide. Enzimele utilizate ca medicament. Anti-tenzinele. Preparatele antiaterosclerotice (hipolipidemiante).	2	3	10	15	21	36
23.	Preparatele antiinflamatoare	2	3	10	15	21	36
24.	Preparatele antialergice. Preparatele cu influență asupra sistemului imunitar (imunomodulatoare, imunodepresive).	2	3	10	15	21	36
25.	Colocviu : « Preparatele cu influență asupra proceselor inflamatoare, alergice și metabolice»		3	12	15	21	36
26.	Preparatele antiseptice și dezinfectante	1	1	2	4	2	6
27.	Antibioticele	3	5	18	26	40	66
28.	Sulfamidele și preparatele antibacteriene sintetice cu structură chimică diversă	2	3	10	15	21	36
29.	Preparatele antituberculoase, antileproase, antivirolice, antimicotice și antispirochetoase.	2	3	10	15	21	36
30.	Preparatele antiprotozoice și antihelmintice.	2	3	10	15	21	36
31.	Colocviu : « Preparatele antimicrobiene»		3	12	15	21	36
32.	Interacțiunea medicamentelor. Complicațiile farmacoterapiei. Principiile generale ale tratamentului intoxicațiilor acute medicamentoase.	2	3	10	15	21	36
33.	Preparatele radioprotectoare și radiopace	2	3	10	15	21	36
34.	Preparatele antioxidante și antihipoxante	2	3	10	15	21	36
	IN TOTAL	58	102	350	510	714	1224

Modul de specialitate: FARMACOLOGIA CLINICĂ

35.	Principiile organizării și funcționării serviciului clinico-farmacologic în instituțiile curativ - profilactice. Actele normative. Farmacologia clinică ca disciplină și sarcinile ei. Etapele în elaborarea și înregistrarea medicamentelor. Cercetările clinice ale medicamentelor noi. Autorizarea și utilizarea medicamentelor. Etica și deontologia în farmacologia clinică.	2	3	10	15	21	36
36.	Farmacologia clinică și reformele la moment în domeniul medicamentului. Conceptul utilizării	2	3	10	15	21	36

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 8/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	semi-nare	lucrări practice			
	raționale a M-lor. Selectarea rațională a medicamentelor. Întocmirea formularului personal de medicamente. Standardele farmacoterapeutice. Protocoalele clinice.						
37.	Medicamente originale și generice (caracterizarea comparativă, avantajele, impactul asupra sistemului de sănătate). Preparate biofarmaceutice și biosimilare. Medicamente orfane.	2	3	10	15	21	36
38.	Farmacocinetica clinică. Parametrii de bază a farmacocineticii și importanța lor clinică. Procesele de bază ale farmacocineticii. Monitoringul medicamentos terapeutic: indicațiile și interpretarea. Cercetarea bioechivalenței. Principiile organizării și funcționării laboratorului farmacocineticii clinice în instituțiile curativ-profilactice.	2	3	10	15	21	36
39.	Farmacodinamia clinică. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice ale medicamentelor imunobiologice. Forme și sisteme medicamentoase noi de distribuție a medicamentelor.	2	3	10	15	21	36
40.	Farmacogenetica clinică, aspectele ei clinice. Polimorfismul farmacocinetic și farmacodinamic. Cronofarmacologia și utilizarea rațională a substanțelor medicamentoase.	2	3	10	15	21	36
41.	Farmacografia generală. Monitorizarea farmacografiei.	2	3	10	15	21	36
42.	Farmacologia informațională (farmacoinformatologie). Farmacoeconomia.	2	3	10	15	21	36
43.	Principiile cercetării raționale a informației clinico-farmacologice și perspectivele utilizării programelor computerizate în activitatea medicului farmacist-clinician	2	3	10	15	21	36
44.	Farmacoterapia. Rolul și importanța ei. Noțiuni despre formularul farmacoterapeutic al instituției curative. Prelucrarea și întărirea deprinderilor practice. Discutarea diverselor variante de formulare farmacoterapeutice.	2	3	10	15	21	36
	Total ore modul	20	30	100	150	20	360
Modul conex: EPIDEMIOLOGIE							
1.	Elemente fundamentale de epidemiologie clinică. Definiție. Scopul și obiectivele. Locul și rolul epidemiologiei clinice în practica	2	2	2	6	8	14

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 9/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	semi-nare	lucrări practice			
	medicală. Structura și conținutul epidemiologiei clinice. Farmacoepidemiologia.						
2.	Metodele de studii epidemiologice. Noțiuni de bază a diagnosticului epidemiologic. Rolul metodei epidemiologice în evaluarea eficacității și eficienței testelor de diagnostic și mijloacelor de tratament utilizate în medicină. Tipurile de studii epidemiologice.	2	2	1	5	9	14
3.	Metode epidemiologice aplicate în epidemiologia clinică. Analiza epidemiologică a morbidității infecțioase și neinfecțioase. Tipurile de studii. Structura și conținutul studiilor clinice. Studii clinice observaționale: descriptive și analitice. Aplicarea metodelor descriptive și a indicatorilor epidemiologici în evaluarea morbidității și impactului economic și social.	1	2	1	4	4	8
	Total ore modul	5	6	4	15	21	36

Anul II**Modul de specialitate: FARMACOLOGIA CLINICĂ**

	Medicamentele de origine vegetală. Fitoterapia. Eficacitatea, principiile de selectare, regimul de dozare, reacțiile adverse. Interacțiunea cu preparatele medicamentoase.	2	3	10	15	21	36
	Farmacotoxicologie generală și clinică. Principiile tratamentului intoxicațiilor acute cu medicamente și substanțe toxice. Supradozarea medicamentelor.	2	3	10	15	21	36
	Reacțiile adverse nefavorabile ale medicamentelor. Complicațiile farmacoterapiei. Supravegherea și farmacovigilența medicamentelor.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile interacțiunii medicamentoase. Interacțiunea medicamentelor cu substanțele alimentare, etanolul (alcoolul), componentii fumului de tutun, plantele medicinale.	2	3	10	15	21	36
	Farmacogeriatría. Principiile de bază. Aspectele geriatrice ale farmacocineticii și farmacodinamiei. Particularitățile utilizării medicamentelor la persoanele senile.	2	3	10	15	21	36
	Medicamentul și pacientul. Medicamentul: beneficiu/prejudiciu. Autotratamentul. Relațiile medicului și bisnesului farmaceutic.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice,	2	3	10	15	21	36

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 10/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	seminare	lucrări practice			
	farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale anticonvulsivanelor de profil general, antiepilepticelor, antiparkinsonienelor, antispasticelor musculaturii striate.						
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale hipnoticelor. Etanolul.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale analgezicelor.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale miorelaxanțelor, anesteziilor locale și generale.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale psiholepticelor (antipsihoticelor, anxioliticele, sedativele) și normotimicele (sărurilor de litiu, valproații, blocantele canalelor de calciu etc.).	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale antidepresivelor, nootropelor, excitantelor SNC, tonizantelor și adaptogenelor, analepticelor.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antimigrenoase și utilizate în boala Alzheimer .	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor utilizate în insuficiența cardiacă.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antianginoase.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antiaritmice.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antihipertensive.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile de utilizare ale antihipertensivelor la pacienții cu maladii	2	3	10	15	21	36

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 11/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	semi-nare	lucrări practice			
	asociate și în urgențele hipertensive.						
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu influență asupra circulației cerebrale și periferice. Cerebroprotectoarele	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antihipotensive.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor venotrope.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor diuretice și antigutoase.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale substituenților de volum plasmatic și preparatelor cu influență asupra echilibrului hidro-salin, acido-bazic și pentru alimentarea parenterală.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu acțiune asupra hemostazei.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu acțiune asupra hemopoezei.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale substanțelor medicamentoase cu influență asupra sistemului respirator : expectorantelor, mucoliticilor, antitusivelor și preparatelor utilizate în tratamentul edemului pulmonar.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antiastmatice.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu influență asupra funcțiilor tubului digestiv: utilizate în dereglările hipo- și hipersecretorii ale stomacului, intestinului și pancreasului.	2	3	10	15	21	36

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 12/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	semi-nare	lucrări practice			
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu influența asupra funcțiilor tubului digestiv: utilizate în dereglările motilității tubului digestiv.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu influența asupra funcțiilor tubului digestiv: utilizate în afecțiunile ficatului și căilor biliare.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu acțiune asupra glandei tiroide, hipotalamusului și hipofizei.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale antidiabeticelor.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile selectării, regimul de dozare, aprecierea eficacității și inofensivității substanțelor medicamentoase utilizate preponderent în obstetrică și ginecologie: prostaglandinele, estrogenii, progestativele.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile selectării, regimul de dozare, aprecierea eficacității și inofensivității antiestrogenilor, antiprogestativelor, androgenilor, antiandrogenilor.	2	3	10	15	21	36
	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale glucocorticoizilor.	2	3	10	15	21	36
	Medicamentele și sarcina (particularitățile de acțiune ale medicamentelor la gravide și făt). Utilizarea medicamentelor în perioada de lactație.	2	3	10	15	21	36
	Total ore modul	72	108	360	540	756	1296

Modul conex: BOLI INFECȚIOASE

1.	Maladiile infecțioase care evoluează cu sindromul icteric	1	3	2	6	7	13
2.	Maladiile infecțioase care evoluează cu sindromul febril	1	3	1	5	7	12
3.	Maladiile infecțioase care evoluează cu sindromul eruptiv	1	2	1	4	7	11
	Total ore modul	3	8	4	15	21	36

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 13/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	semi-nare	lucrări practice			
Modul conex: GASTROLOGIE ȘI HEPATOLOGIE							
1.	Ulcerul gastro-duodenal. Nosologie. Clasificare. Criterii de diagnostic. Farmacoterapia. Rolul antisecretoarelor: IPP, H2-blocantele. Antacidele	2	1		3	4	7
2.	Refluxul gastro-esofagian. Nosologie. Manifestări clinice esofagiene și extraesofagiene. Diagnosticul paraclinic/instrumental. Farmacoterapia.	1		2	3	4 (caz clinic)	7
3.	Boli inflamatorii intestinale: Colita ulceroasă nespecifică. Boala Crohn. Principii de diagnostic clinic și paraclinic. Farmacoterapia.	2	1		3	4	7
4.	Pancreatita cronică. Nosologie. Clasificare etiopatogenetică și clinică. Diagnostic clinic și paraclinic. Farmacoterapia.	1		2	3	4 caz clinic	7
5.	Colecistita și colangita cronică. Clasificare. Manifestări clinice. Diagnostic de laborator și instrumental. Farmacoterapia. Rolul spasmoliticeilor în durerea biliară.	1	2		3	4	7
6.	Hepatita cronică virală B,C, D. Noțiune. Clinica. Diagnostic de laborator, serologic, instrumental. Terapia cu antivirale (interferonii pegilati) și analogii nucleozidici. Indicații și contraindicații către terapia cu antivirale. Efecte adverse ale tratamentului cu antivirale.	1		2	3	4	7
7.	Ciroza hepatică virală și nonvirală. Clasificare. Sindroame clinice și de laborator. Diagnostic instrumental. Principii de tratament. Terapia hipertensiunii portale.	1		2	3	4	7
8.	Steatoza hepatică nonalcoolică. Noțiune. Factorii de risc. Principii de diagnostic clinic și paraclinic. Farmacoterapia. Rolul hepatoprotectoarelor.	1	2		3	4 Prezentare de caz clinic	7
9.	Ficatul și alcoolul. Noțiune. Clasificare. Mecanismul de acțiune a alcoolului pe hepatocit. Manifestări clinice și laborator. Date instrumentale. Farmacoterapia.		2	1	3	4	7
10.	Ficatul și medicamentele. Polipragmazia. Interacțiuni aliment-medicament, alcool-medicament, medicament-medicament.	1	2		3	4	7
11.	Colocviu						2
	Total	11	10	9	30	42	72

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 14/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	semi-nare	lucrări practice			
Modul conex: CARDIOLOGIE							
1.	Abordarea pacientului cu boala cardiacă. Metode moderne de investigații. Cost-eficiența explorărilor și tratamentului în boli cardiovasculare.	1			1		1
2.	Ateroscleroza. Principii de farmacoterapie.	1			1		1
3.	Cardiopatia ischemică. Angina pectorală – variantele clinice. Tabloul clinic. Principii de farmacoterapie.	1			1	4	5
4.	Infarctul miocardic acut. Tablou clinic. Forme tipice și atipice. Tratamentul infarctului miocardic acut. Principii de farmacoterapie.	1	2		3	4	7
5.	Sincopele. Clasificare. Particularitățile tabloului clinic în funcție de cauza sincopei. Principii de farmacoterapie.	1			1	2	3
6.	Tulburările de ritm și conductibilitate. Mecanisme de producere. Clasificare. Tratament antiaritmie.	1		1	2	2	4
7.	Șocul cardiogen. Tabloul clinic. Diagnosticul. Principii de farmacoterapie.	1	1	1	3	4	7
8.	Moartea subită cardiacă. Caracteristici clinice. Tratament antiaritmie. Principii de farmacoterapie.	1	1	1	3	4	7
9.	Hipertensiunea arterială esențială. Evaluarea bolnavului hipertensiv. Tratamentul HTA. Tactica tratamentului antihipertensiv. Tratamentul formelor speciale de HTA. Urgențele hipertensive. Tratamentul urgențelor hipertensive. Principii de farmacoterapie.	1	2		3	4	7
10.	Hipertensiunea simptomatică. HTA secundară. HTA renovasculară. Hipertensiunea de cauză endocrină. HTA de cauză cardiovasculară. Forme speciale de HTA. HTA la vârstnici. HTA și sarcina. HTA la diabetici.	1	2		3	4	7
11.	Insuficiența cardiacă acută și cronică. Tabloul clinic al insuficienței cardiace. Examenul paraclinic în insuficiența cardiacă. Tratamentul insuficienței cardiace.	1		2	3	4	7
12.	Tromboembolismul pulmonar. Etiologie. Tabloul clinic. Explorări paraclinice Principii de farmacoterapie.	1			1	2	3
13.	Cordul pulmonar cronic. Clasificare. Tabloul clinic. Principii de farmacoterapie.			2	2	2	4

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 15/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	semi-nare	lucrări practice			
14	Bolile arterelor periferice. Arteriopatia obliterantă cronică a membrelor inferioare. Trombangeita obliterantă (boala Buerger). Obstrucția arterială acută periferică. Fenomenul Raynaud și boala Raynaud. Principiile de tratament.	1			1	1	2
15	Bolile venelor. Tromboza venoasă profundă. Tabloul clinic. Explorare paraclinică. Principii de farmacoterapie. Tromboflebitele superficiale.	1	1		2	1	3
	Colocviu						2
	Total ore modul	14	9	7	30	42	72

Modul conex: PEDIATRIE

1.	Creșterea și dezvoltarea copilului.	2		1	3	4	7
2.	Alimentația copilului la diferite vârste.		1	2	3	4	7
3.	Tulburări cronice de nutriție.	2		1	3	4	7
4.	Patologia cardiovasculară la copii. Cardiopatia congenitală la copii. Clasificare. Criteriile diagnosticului precoce la copii. Tratament conservativ și chirurgical. Profilaxia. Dispensarizarea.	2		1	3	4	7
5.	Patologia respiratorie. Pneumoniile la copii. Clasificare. Particularitățile clinico-paraclinice. Diagnostic diferențial. Principii de tratament. Conduita acestor copii.	2	1		3	4	7
6.	Patologia reumatismală. Febra reumatismală. Epidemiologia. Clasificare. Criteriile de diagnostic în RAA. Coreea reumatismală. Clinica. Tratament. Profilaxia.	1		2	3	4	7
7.	Patologia reno-urinară. Infecția tractului urinar la copii. Pielonefrita. Particularitățile AFO conform vârstei copilului. Criterii diagnostice. Principii de tratament. Profilaxia. Dispensarizarea.	2	1		3	4	7
8.	Afecțiunile gastroduodenale la copii. Gastroduodenitele. Ulcerul gastric. Particularitățile clinice, paraclinice. Diagnosticul diferențial. Tratament. Profilaxia. Dispensarizarea.	2	1		3	4	7
9.	Alergia alimentară la copii. Formele clinice. Diagnosticul imunologic. Dietoterapia hipoalergică. Principii terapeutice în alergia alimentară.	1		2	3	4	7
10.	Anemiile la copii. Clasificarea. Algoritm de diagnostic și tratament. Profilaxia.	2		1	3	4	7

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 16/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	semi-nare	lucrări practice			
11.	Colocviu						2
	Total ore modul	16	4	10	30	42	72

Modul conex: ANESTEZIOLOGIE ȘI TERAPIE INTENSIVĂ

	Particularitățile examinării pacientului pentru anestezie generală. Aprecierea sindromală a pacientului în terapia intensivă. Modalitatea de examinare și conduită a pacientului în stările de urgență.		1	2	3	4	7
	Principiile de tratament ale pacienților cu infarct miocardic și șocul cardiogen.	2	1	2	5	5	10
	Principiile de tratament ale pacienților cu inctus ischemic și hemoragic.	1		1	2	5	7
	Principiile de tratament ale pacienților cu edem pulmonar, edem cerebral, status astmatic, sindromul de detresă respiratorie.	2	1		3	7	10
	Principiile de tratament ale pacienților cu urgențe hipertensive și hipotensiuni arteriale acute.	1	1	2	4	6	10
	Principiile de tratament ale pacienților cu urgențele digestive și renale.	1	2	1	4	6	10
	Principiile de tratament ale pacienților cu intoxicații acute.	1	2	2	5	5	10
	Principiile de tratament ale pacienților de profil chirurgical cu stări acute.		2	2	4	3	7
	Colocviu					1	
	Total	8	10	12	30	42	72

Anul III**Modul de specialitate: FARMACOLOGIA CLINICĂ**

1.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale antiinflamatoarelor nesteroidiene, steroidiene și antiinflamatoarelor antireumatice specifice.	2	3	10	15	21	36
2.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antialergice.	2	3	10	15	21	36
3.	Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor imunotrope (imunomodulatoarele, imunodepresivele).	2	3	10	15	21	36
4.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale corectorilor metabolismului. Preparatele	2	3	10	15	21	36

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 17/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	semi-nare	lucrări practice			
	hipolipidemiante.						
5.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale substanțelor antioxidante și antihipoxante.	2	3	10	15	21	36
6.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor utilizate în tratamentul obezității și osteoporozei.	2	3	10	15	21	36
7.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale vitaminelor, macro- și microelementelor, preparatelor aminoacizilor.	2	3	10	15	21	36
8.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale medicamentelor antimicrobiene. Particularitățile generale ale preparatelor antimicrobiene. Principiile generale de utilizare a medicamentelor antimicrobiene.	2	3	10	15	21	36
9.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale antisepticelor și dezinfectantelor.	2	3	10	15	21	36
10.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale antibioticelor.	6	9	30	45	63	108
11.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antivirale..	2	3	10	15	21	36
12.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antiprotozoice și antihelmintice.	2	3	10	15	21	36
13.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale medicamentelor antimicobacteriene (antituberculoase, antileproase).	2	3	10	15	21	36
14.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale antimicoticelelor.	2	3	10	15	21	36
15.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale sulfamidelor și chimioterapicelor de sinteză.	2	3	10	15	21	36
16.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antitumorale.	2	3	10	15	21	36
17.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale	2	3	10	15	21	36

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 18/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	seminare	lucrări practice			
	preparatelor cu influență asupra miometrului. Particularitățile farmacocineticii, farmacodinamiei, interacțiunii medicamentoase în perioada climacterică.						
18.	Particularitățile acțiunii farmacologice ale substanțelor medicamentoase asupra fătului și nou-născutului. Selectarea preparatelor, regimul de dozare în cazurile de patologie la nou-născuți și copii.	2	3	10	15	21	36
19.	Particularitățile utilizării medicamentelor în afecțiunile și insuficiența hepatică.	2	3	10	15	21	36
20.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale pre- și probioticelor.	2	3	10	15	21	36
21.	Conferința practică (masa rotundă) privind administrarea, reacțiile adverse, interacțiunea medicamentelor utilizate în clinicele de medicină internă.	2	3	10	15	21	36
22.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor anticorpilor monoclonali.	2	3	10	15	21	36
23.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională a preparatelor utilizate în calitate de doping.	2	3	10	15	21	36
24.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale substanțelor medicamentoase utilizate în otorinolaringologie.	2	3	10	15	21	36
25.	Selectarea și dozarea medicamentelor în condițiile efectuării hemodializei, plasmaferezei și circulației extracorporale.	2	3	10	15	21	36
26.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor în nefrologie și urologie. Particularitățile utilizării medicamentelor în insuficiența renală.	2	3	10	15	21	36
27.	Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentelor utilizate în dispensare și spitale oncologice.	4	6	20	30	42	72
28.	Particularitățile selectării, regimul de dozare, aprecierea eficacității și inofensivității substanțelor medicamentoase utilizate în situații de urgență (șoc, comă de geneză diversă, preeclampsie, eclampsie, metroragii,	4	6	20	30	42	72

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 19/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	seminare	lucrări practice			
	iminența de avort etc.).						
29.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor în dispensarele și staționarele dermatovenerologice. Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase a preparatelor farmacologice folosite în clinicele de dermatovenerologie.	4	6	20	30	42	72
30.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor în oftalmologie. Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase a preparatelor farmacologice folosite în selecțiile de oftalmologie.	4	6	20	30	42	72
31.	Conferința practică (masa rotundă) privind utilizarea rațională ale substanțelor medicamentoase în dispensarele și staționarele neurologice și psihiatrice.	4	6	20	30	42	72
32.	Conferință practică (masa rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentelor utilizate în spitalele de obstetrică și ginecologie.	4	6	20	30	42	72
33.	Stagiu practic					432	432
	Total	80	120	400	600	840	1440

Modul conex: PSIHIATRIE

1.	Semiologia bolilor psihice. Psihozele endogene. Schizofrenia. Psihoza maniaco-depresivă.	2	1		3	4	7
2.	Tulburări mentale și de comportament datorate utilizării de substanțe psihoactive.	1		2	3	4	7
3.	Tulburările de personalitate și comportament ale adulților și adolescenților.	2	1		3	4	7
4.	Tulburările somatoforme.	1	1		2	2	4
5.	Neurozele.	1			1	2	3
6.	Stările de urgență în psihiatrie.	1			1	2	3
7.	Principiile de tratament al maladiilor psihice.	1	1		2	2	4
	Colocviu						1
	Total	9	4	2	15	20	36

Modul conex: NEUROLOGIE

1.	Semiologia maladiilor neurologice. Particularitățile examinării pacientului cu maladii neurologice.	2	1		3	4	7
----	---	---	---	--	---	---	---

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 20/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	seminare	lucrări practice			
2.	Principiile de tratament ale pacienților cu epilepsie și boala Parkinson.	2		2	4	3	7
3.	Principiile de tratament ale pacienților cu infarct cerebral.	2		1	3	4	7
4.	Principiile de tratament ale pacienților cu afecțiuni medulare.	2	1		3	4	7
5.	Stările de urgență în neurologie.	2			2	5	7
	Colocviu					1	
	Total	10	2	3	15	21	36
Modul conex: ENDOCRINOLOGIE							
1.	Semiologia maladiilor endocrine. Particularitățile examinării pacientului cu maladii endocrine.	1		1	2	5	7
2.	Principiile de tratament ale pacienților cu patologia glandei tiroide.	1	1	1	3	4	7
3.	Principiile de tratament ale pacienților cu diabet zaharat.	2	1	1	4	3	7
4.	Principiile de tratament ale pacienților cu patologia suprarenalelor.	1	1	1	3	4	7
5.	Stările de urgență în endocrinologie.	1	1	1	3	4	7
	Colocviu					1	
	Total	6	4	5	15	21	36
Modul conex: OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE							
1.	Particularitățile fiziologice ale gravidității și examinării gravidei. Particularitățile de conduită și examinare a pacientei ginecologice.	1		1	2	5	7
2.	Protocoloalele clinice în obstetrică și ginecologie. Principiile de tratament ale patologiei obstetricale.	2	1	1	4	4	7
3.	Principiile de tratament ale infecțiilor în ginecologie.	2		2	4	3	7
4.	Principiile de tratament ale patologiei somatice în ginecologie.	1	1		2	5	7
5.	Stările de urgență în obstetrică și ginecologie.	2		1	3	4	7
	Colocviu						1
	Total ore modul	8	2	5	15	21	36
Modul conex: HEMATOLOGIE							
1.	Anemiile. Principiile de clasificare. Diagnosticul și tratamentul.	2	2	1	5	9	14
2.	Hemoblastozele. Principiile de clasificare.	2	1	1	4	3	7

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 21/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	semi-nare	lucrări practice			
	Diagnosticul și tratamentul.						
3.	Limfoamele. Limfadenopatiile. Principiile de clasificare. Diagnosticul și tratamentul.	1	1	1	3	4	7
4.	Diatezele hemoragice. Principiile de clasificare. Diagnosticul și tratamentul.	1	1	1	3	5	8
	Total	6	5	4	15	21	36

Anul IV**Modul de specialitate: FARMACOLOGIA CLINICĂ**

1.	Conferință practică (masă rotundă) privind administrarea, reacțiile adverse, interacțiunea substanțelor medicamentoase utilizate în spitalele infecțioase și de ftiziatrie.	4	6	20	30	42	72
2.	Conferință practica (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în secțiile cardiologie.	8	12	40	60	84	144
3.	Conferință practica (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în secțiile hepatologie.	4	6	20	30	42	72
4.	Conferință practica (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în secțiile de pulmonologie.	6	9	30	45	63	108
5.	Conferință practica (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în secțiile chirurgie.	6	9	30	45	63	108
6.	Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentelor folosite în staționarul de profil pediatric (policlinicile cu profil larg pediatric).	6	9	30	45	63	108
7.	Conferință practica (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale antibioticelor.	6	9	30	45	63	108
8.	Conferință practica (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în secțiile reanimare și terapie intensivă.	6	9	30	45	63	108
9.	Conferința practică (masa rotundă) privind	4	6	20	30	42	72

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 22/95**

Nr d/o	Denumirea modului și a temelor	Ore didactice			Total ore didactice	Activitate clinică (ore)	Total ore
		Curs	semi-nare	lucrări practice			
	administrarea, reacțiile adverse, interacțiunea medicamentelor utilizate în clinicele de gastrologie.						
10.	Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentelor utilizate în dispensare și spitale oncologice.	6	9	30	45	63	108
11.	Particularitățile selectării, regimul de dozare, aprecierea eficacității și inofensivității preparatelor utilizate în situații de urgență (șoc, comă de geneză diversă, preeclampsie, eclampsie, metroragii, iminența de avort etc.).	6	9	30	45	63	108
12.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională a preparatelor în dispensarele și staționarele dermatovenerologice. Conferință practica (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în clinicele de dermatovenerologie.	6	9	30	45	63	108
13.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională a preparatelor în oftalmologie. Conferință practica (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în selecțiile de oftalmologie.	4	6	20	30	42	72
14.	Conferință practică (masa rotundă) privind utilizarea rațională a substanțelor medicamentoase în dispensarele și staționarele neurologice și psihiatrice.	6	9	30	45	63	108
15.	Conferință practică (masa rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentelor utilizate în spitalele de obstetrică și ginecologie.	6	9	30	45	63	108
16.	Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor în stomatologie.	4	6	20	30	42	72
17.	Principiile de acțiune și utilizare ale preparatelor utilizate în tratamentul infecției cu SARS CoV-2 (COVID-19).	2	3	10	15	21	36
18.	Stagiu practic					432	432
	Total ore	90	135	450	675	945	1620

C. DESCRIEREA DESFAȘURATĂ A MODULELOR DE SPECIALITATE LA PROGRAMUL DE INSTRUIRE

Anul I

FARMACOLOGIE

1. Preparatele colinomimetice și anticolinesterazice

Tipuri și subtipuri de colinoreceptori (M- și N-colinoreceptori). Clasificarea preparatelor, ce modifică transmiterea excitației nervoase în sinapsele colinergice.

Preparatele colinomimetice și anticolinesterazice. Definiția. Clasificarea.

M – colinomimeticele. Mecanismul de acțiune. Influența asupra ochiului (diametrul pupilei, tensiunea intraoculară, acomodarea), inimii, musculaturii netede a organelor interne (bronhii, tubul digestiv, vezica urinară), secreției glandelor exocrine. Indicațiile. Contraindicațiile. Tabloul intoxicației cu muscarină. Tratamentul.

N – colinomimeticele. Mecanismul de acțiune. Influența asupra N-colinoreceptorilor zonei sinocarotidiene, ganglionilor vegetativi, medulosuprarenalelor, plăcilor terminale ale mușchilor scheletici, sistemului nervos central. Indicațiile. Acțiunea toxică a nicotinei. Fumatul tutunului. Componentele fumului de țigară. Maladiile provocate de fumat. Căile și metodele farmacologice de luptă cu fumatul.

M, N – Colinomimeticele.

Anticolinesterazicele. Definiția. Clasificarea. Mecanismul de acțiune și caracterul interacțiunii cu acetilcolinesteraza. Efectele farmacologice. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Tabloul intoxicației cu compușii organofosforici. Tratamentul. Utilizarea reactivatorilor acetilcolinesterazei (trimedoximă, izonitrozină) în intoxicațiile cu compuși organofosforici.

2. Preparatele colinoblocante.

Definiția. Clasificarea.

M, N – colinoblocantele centrale. Mecanismul de acțiune. Utilizarea.

M – colinoblocantele. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Influența asupra ochiului, inimii, musculaturii netede a organelor interne, secreției glandelor exocrine, SNC. Caracterizarea comparativă. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Tabloul intoxicației cu atropină. Tratamentul.

N – colinoblocantele (Ganglioplegice. Miorelaxantele periferice.). Clasificarea. Medicamentele ganglioblocante (gangliolitice, ganglioplegice). Definiția. Clasificarea. Localizarea și mecanismul de acțiune. Influența ganglioblocanților asupra sistemului cardio-vascular, tubului digestiv, uterului. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse.

Miorelaxantele cu acțiune periferică (Preparatele curarizante). Definiția. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Antagoniștii miorelaxanților și principiile de decurarizare. Miorelaxante pentru administrarea enterală (melictina).

3. Preparatele adrenomimetice, dopaminomimetice, adrenolitice, dopaminolitice și simpatolitice

Tipurile și subtipurile de receptori adrenergici. Localizarea și importanța lor fiziologică. Clasificarea preparatelor adrenergice după mecanismul și tipul acțiunii predominante.

Preparatele adrenomimetice și dopaminomimetice. Clasificarea adrenomimeticele. α -, β -adrenomimeticele. Influența asupra sistemului cardiovascular, microcirculației, musculaturii netede a organelor interne, metabolismului. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse.

α -adrenomimeticele. Clasificarea. Influența asupra sistemului cardiovascular, microcirculației. Indicațiile. Reacțiile adverse. Particularitățile α_2 -adrenomimeticele.

β -adrenomimeticele. Clasificarea. Efectele. Indicațiile. Reacțiile adverse. Particularitățile acțiunii β_2 -adrenomimeticele.

Dopaminomimeticele. Dopaminoreceptorii: localizarea și efectele farmacologice. Dopamina. Efectele. Indicațiile.

Preparatele adrenoblocante și dopaminolitice. Clasificarea adrenoblocantelor

α -adrenoblocantele. Clasificarea. Efectele farmacologice. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse.

β -adrenoblocantele. Clasificarea. Efectele farmacologice. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse.

α -, β -adrenoblocantele. Efectele farmacologice. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Dopaminoliticele. Efectele farmacologice. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Simpatoliticele. Locul și mecanismele de acțiune, efectele farmacologice. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse.

4. Colocviu: «Preparatele cu influența asupra sistemului nervos periferic»

5. Anestezicele generale. Analgezicele opioide, analgezicele antipiretice.

Anestezicele generale (halotan, izofluran, enfluran, eter dietilic, tiopental sodic, ketamină, propofol, propanididă, oxibutirat sodic). Definiția. Clasificarea. Mecanismele de acțiune. Caracterizarea fizico-chimică a anestezicelor generale. Noțiuni despre diapazonul anestezic.

Caracterizarea comparativă a anestezicelor generale inhalatorii după influența asupra fazelor și nivelurilor anesteziei generale. Farmacocinetica. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Influența anestezicelor generale intravenoase asupra fazelor și nivelurilor anesteziei generale. Indicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica. Asocierile anestezicelor generale inhalatorii și intravenoase.

Definiția analgezicelor. Clasificarea după mecanismul și locul de acțiune.

Analgezice opioide. Definiția. Clasificarea după locul acțiunii, afinitatea față de receptori. Mecanismul acțiunii analgezice. Noțiuni despre receptorii opioizi, liganzii endogeni și exogeni (substanța P, endorfinele, enkefalinele și dinorfinele,). Influența asupra sistemului nervos central, activității organelor interne (sistemul cardiovascular, sistemul respirator, tractul gastro-intestinal). Caracterizarea comparativă a morfinei și analgezicelor opioide sintetice. Indicațiile. Reacțiile adverse. Intoxicația acută cu morfina și principiile de bază ale farmacoterapiei ei. Toleranța. Dependența medicamentoasă. Narcomania, căile de profilaxie și principiile de tratament. Agoniști-antagoniști ai analgezicelor opioide (pentazocina, buprenorfina, butorfanol, etc). Principiile de acțiune. Caracterizarea comparativă. Întrebuințarea. Antagoniști ai receptorilor opioizi. Utilizarea. Reacții adverse.

Analgezicele neopioide cu mecanism central de acțiune. Mecanismul acțiunii analgezice. Indicațiile.

Analgezice cu mecanism mixt de acțiune. Mecanismul de acțiune. Reacții adverse. Caracteristica. Indicațiile.

Analgezicele neopioide periferice. Definiția. Clasificarea. Mecanismul de acțiune analgezic, antipiretic și antiinflamator. Indicațiile. Reacțiile adverse.

6. Alcoolul etilic. Preparatele hipnotice. Anticonvulsivantele de profil larg (simptomatice). Preparatele antiepileptice și antiparkinsoniene

Alcoolul etilic. Utilizarea alcoolului etilic în medicină (antiseptic și dezinfectant, energizant, extragent și conservant). Absorbția, distribuția și metabolismul alcoolului etilic. Acțiunea etanolului asupra SNC, SCV, tubului digestiv, ficatului, pancreasului. Intoxicația acută cu alcool, tratamentul. Alcoolismul și principiile de tratament.

Preparatele hipnotice. Clasificarea hipnoticelor după structură și durata de acțiune. Barbituricele: clasificarea după durata de acțiune, mecanismul de acțiune, influența asupra structurii somnului, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse. Dependența medicamentoasă. Intoxicația acută cu barbiturice, principiile de tratament. Benzodiazepinele: clasificarea după durata de acțiune,

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 25/95

mecanismul de acțiune, influența asupra structurii somnului, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse. Derivații melatoninei și GABA: clasificarea după durata de acțiune, mecanismul de acțiune, influența asupra structurii somnului, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse.

Nebenzodiazepinele: clasificarea după durata de acțiune, mecanismul de acțiune, influența asupra structurii somnului, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse. Influența hipnoticelor asupra structurii somnului. Antagoniștii benzodiazepinelor. Dependența medicamentoasă. Principiile tratamentului insomniilor (deregările de somn).

Analogii melatoninei și antagoniștii orexinei: mecanismul de acțiune, caracterizarea efectului hipnotic, indicațiile.

Anticonvulsivantele de profil larg. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile.

Preparatele antiepileptice. Clasificarea. Mecanismele de acțiune ale preparatelor antiepileptice. Caracterizarea grupelor de substanțe. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Medicamentele antiparkinsoniene. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Caracterizarea colinoblocanților centrale și antiparkinsonienelor dopaminergice. Preparatele combinate dopaminergice. Indicațiile. Reacțiile adverse.

7. Preparatele antipsihotice, anxiolitice, sedative și timoizoleptice. Clasificarea preparatelor psihotrope (psiholepticele, psihoanaleptice, psihodisleptice).

Psiholepticele.

Antipsihoticele.(Neurolepticele). Definiția. Clasificarea după structura chimică. Mecanismul de acțiune. Spectrul de acțiune. Activitatea antipsihotică. Acțiunea sedativă. Potențarea acțiunii anestezicelor generale, hipnoticelor și analgezicelor. Acțiunea antivomitivă. Efectele vegetative. Caracterizarea comparativă a neurolepticelor. Indicațiile. Contraindicații. Reacții adverse. Utilizarea în practica medicală. Noțiune de neuroleptanalgezie. Deregările extrapiramidale provocate de neuroleptice și corecția lor farmacologică.

Anxioliticele (Tranchilizantele). Definiția. Clasificarea după structura chimică. Mecanismul și spectrul de acțiune. Acțiunea hipnotică, anticonvulsivantă, miorelaxantă. Indicațiile. Efectele adverse. Iminența dependenței medicamentoase. Particularitățile utilizării la copii. Farmacocinetica.

Preparatele sedative. Definiția. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Farmacocinetica. Indicațiile. Efectele adverse.

Timoizolepticele. Clasificarea după apartenența de grupă. Mecanismele de acțiune. Indicațiile. Efectele adverse.

8. Preparatele antidepresive, stimulante ale SNC, nootrope, neurotonice și adaptogene

Antidepresivele. Definiția. Clasificarea. Mecanismul și spectrul de acțiune. Indicațiile. Contraindicațiile. Efectele adverse. Farmacocinetica. Caracterizarea comparativă a preparatelor (acțiunea antidepresivă, psihostimulantă, sedativă). Indicațiile. Efectele adverse.

Psihostimulantele. Definiția. Clasificarea. Mecanismul și spectrul de acțiune. Contraindicațiile. Indicațiile. Reacțiile adverse. Dependența medicamentoasă. Cafeina. Mecanismul și spectrul de acțiune. Indicațiile. Efectele adverse. Dependența medicamentoasă.

Nootropele. Definiția. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Influența asupra proceselor metabolice ale sistemului nervos central. Manifestările influenței benefice asupra activității nervoase superioare. Indicațiile.

Preparatele tonizante și adaptogene. Definiția. Clasificarea. Particularitățile acțiunii. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica.

Analepticele. Clasificarea. Caracterizarea grupelor. Intoxicațiile acute cu psihoanaleptice și principii de tratament.

9. Colocviul: «Remediile cu influență asupra sistemului nervos central»

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 26/95

10. Preparatele cardiotonice și cardiostimulatoare. Clasificarea preparatelor utilizate în insuficiența cardiacă.

Cardiotonice stereoide. Istoricul studierii glicozidelor cardiace (W.Whitering,E.V.Pelikan). Clasificarea după solubilitate. Mecanismul acțiunii cardiotonice. Influența asupra principalilor indici funcționali ai inimii. Acțiunea sistolică și diastolică. Modificările metabolice din miocard. Modificarea indicilor principali ai hemodinamicii sistemice, funcțiilor SNC, rinichilor, sistemului respirator și tubului digestiv. Farmacocinetica glicozidelor cardiace. Principii de dozare. Indicații. Reacțiile adverse. Intoxicația cu glicozide cardiace. Tabloul clinic, tratamentul și profilaxia. Rezistența la glicozidele cardiace. Tratamentul. Caracterizarea comparativă a glicozidelor cardiace. Particularitățile acțiunii glicozidelor cardiace la copii.

Cardiotonicele neglicozidice. Inhibitorii fosfodiesterazei, Biperidinele: amrinonă, milrinonă Analogii metilxantinei. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele cardiostimulatoare. Clasificarea. Stimulantele β -adrenergice. Mecanismul de acțiune. Efectele farmacologice. Indicațiile. Reacțiile adverse. Dopamină. Particularitățile acțiunii. Glucagonul. Particularitățile acțiunii. Sensitizatorii calciului. Caracterizarea comparativa a glicozidelor cardiace și preparatelor cardio- stimulante.

Cardiotonicele indirecte (vasodilatatoarele și diureticele). Clasificarea. Principiile de acțiune.

Preparatele antiaritmice. Definiția. Clasificarea preparatelor antiaritmice.

Membranstabilizatoarele. Blocantele canalelor de sodiu: clasa IA, IB, IC (mecanismul de acțiune. Farmacodinamia (influența asupra automatismului, conductibilității, contractilității, excitabilității, frecvenței contracțiilor cardiace, perioadei refractare efective). Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica.

Beta-adrenoblocantele (clasa II). Mecanismul de acțiune. Farmacodinamia (influența asupra automatismului, conductibilității, contractilității, excitabilității, frecvenței contracțiilor cardiace, perioadei refractare efective). Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica.

Medicamentele ce măresc preponderent perioada refractară efectivă (clasa III). Mecanismul de acțiune. Farmacodinamia Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse.

Antagoniștii calciului.(clasa IV). Mecanismul de acțiune. Farmacodinamia. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica.

Alte preparate cu proprietăți antiaritmice (glicozidele cardiace, preparatele de potasiu etc.)

Preparatele medicamentoase folosite în bradiaritmii și dereglările conductibilității. Caracterizarea succintă.

12. Vasodilatatoarele sistemice (antihipertensive). Definiția. Clasificarea

Vasodilatatoarele sistemice sau hipotensivele (antihipertensivele). Clasificarea.

Preparate medicamentoase neurotrope. Clasificarea. Preparatele cu acțiune centrală. Mecanismul de acțiune. Particularitățile acțiunii antihipertensive. Indicațiile. Reacțiile adverse. Ganglioblocantele. Mecanismul de acțiune. Particularitățile acțiunii antihipertensive. Indicațiile. Reacțiile adverse. Blocantele terminațiilor simplice. Mecanismul de acțiune. Particularitățile acțiunii antihipertensive. Indicațiile. Reacțiile adverse. Alfa-adrenoblocantele. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Particularitățile acțiunii antihipertensive. Indicațiile. Reacțiile adverse. Beta-adrenoblocantele. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Particularitățile acțiunii antihipertensive. Indicațiile. Reacțiile adverse. Alfa și beta-adrenoblocantele. Mecanismul de acțiune. Particularitățile acțiunii antihipertensive. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Vasodilatatoarele musculotrope. Clasificarea. Activatorii canalelor de potasiu. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Donatorii oxidului nitric. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Antagoniștii calciului. Mecanismul de acțiune. Particularitățile acțiunii antihipertensive. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Diureticele. Particularitățile acțiunii antihipertensive. Indicațiile. Reacțiile adverse.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 27/95

Preparatele cu influență asupra sistemului renin-angiotensin-aldosteron. Clasificarea. Inhibitorii enzimei de conversie. Mecanismul de acțiune. Indicațiile, reacțiile adverse. Blocantele receptorilor angiotenzinici. Mecanismul de acțiune. Indicațiile, reacțiile adverse. Inhibitorii vasopeptidazelor. Mecanismul de acțiune. Indicațiile, reacțiile adverse. Caracterizarea comparativă a preparatelor antihipertensive. Preparatele utilizate în abolirea crizelor hipertensive.

13. Vasoconstrictoarele (antihipotesivele). Definiția și principiile de clasificare ale preparatelor antihipertensive.

Vasoconstrictoarele. Clasificarea. Vasoconstrictoarele cu acțiune centrală. Clasificarea (analepticele, psihostimulatoarele, tonizantele și adaptogenele). Mecanismul de acțiune. Farmacodinamia. Indicațiile, contraindicațiile. Reacțiile adverse.

Vasoconstrictoarele cu acțiune periferică. Clasificarea. Simptomimeticele. Mecanismul de acțiune. Farmacodinamia. Indicațiile, contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica. Alcaloizii din ergot. Mecanismul de acțiune. Farmacodinamia. Indicațiile, contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica. Derivați izotioureici. Mecanismul de acțiune. Farmacodinamia. Indicațiile, contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica.

Vasoconstrictoarele musculotrope. Mecanismul de acțiune. Farmacodinamia. Indicațiile, contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica.

Medicamente antihipertensive ce măresc debitul cardiac. Mecanismul de acțiune. Farmacodinamia. Indicațiile, contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica.

Medicamente antihipertensive cu mecanism complex. Mecanismul de acțiune. Farmacodinamia. Indicațiile.

Preparatele antihipertensive cu acțiune permisivă. Caracterizarea.

Preparatele antihipertensive ce restabilesc volumul de sânge circulant (substituenții de volum plasmatic): proprietățile farmacodinamice, indicațiile.

14. Preparatele cu influență asupra circulației regionale: antianginoase, vasodilatatoarele periferice și cerebrale

Preparatele antianginoase. Definiția. Clasificarea.

Nitrații organici. Mecanismul de acțiune. Influența asupra inimii și hemodinamicii. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica. Particularitățile molsidominei.

Blocantele canalelor de calciu. Mecanismul de acțiune. Influența asupra inimii și hemodinamicii. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica.

Blocantele beta-adrenergice. Clasificarea. Mecanismul acțiunii antianginoase. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica.

Coronarodilatatoarele. Clasificarea și mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele medicamentoase folosite în acele de angină pectorală.

Vasodilatatoarele cerebrale și periferice. Grupele de medicamente utilizate în dereglările circulației regionale.

Vasodilatatoarele periferice. Clasificarea. Mecanismul și particularitățile de acțiune în dereglările circulației periferice.

Vasodilatatoarele cerebrale antiischemice. Clasificarea.

Vasodilatatoarele miotrope:

Alcaloizii din Vinca minor: Mecanismul și particularitățile de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse.

Derivații xantinici: mecanismul și particularitățile de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse.

Blocantele canalelor de calciu: mecanismul și particularitățile de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse.

Spasmoliticele miotrope cu spectru larg de acțiune: mecanismul și particularitățile de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse.

Vasodilatatoarele neurotrope:

Alcaloizii din ergot: mecanismul și particularitățile de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 28/95

Alfa-adrenoblocanțele: mecanismul și particularitățile de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse.
Antiserotoninicele: mecanismul și particularitățile de acțiune, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse.

Preparatele medicamentoase ce modifică proprietățile reologice ale sângelui utilizate în dereglările circulației cerebrale.

Preparatele medicamentoase cu influență asupra metabolismului cerebral utilizate în dereglările circulației cerebrale.

Preparatele medicamentoase utilizate în tratamentul migrenei. Caracteristica. Principiile de tratament al icusului cerebral. Angioprotectoarele. Clasificarea. Caracterizarea grupelor.

15. Preparatele antitrombotice și hemostatice (antihemoragice). Preparatele antianemice, stimulatoare ale leucopoezei. Definiția. Clasificarea.

Anticoagulantele. Clasificarea. Anticoagulantele cu acțiune directă: preparatele heparinei, preparatele heparinelor cu masă moleculară mică, analogii hirudinei, antagoniștii direcți ai trombinei și factorului Xa. Mecanismul și particularitățile de acțiune ale anticoagulantelor directe. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Antagoniștii anticoagulantelor cu acțiune directă.

Anticoagulantele cu acțiune indirectă. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Antagoniștii anticoagulantelor cu acțiune indirectă.

Fibrinoliticele. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Preparatele imobilizante.

Antiagregantele. Clasificarea. Mecanismul și particularitățile de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele hemostatice. Definiția. Clasificarea.

Hemostaticele cu acțiune locală: mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile.

Hemostaticele cu acțiune sistemică.

Coagulantele. Clasificarea. Mecanismul și particularitățile de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Antifibrinoliticele. Clasificarea. Mecanismul și particularitățile de acțiune ale preparatelor sintetice și de proveniență vegetală. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Antiagregantele. Mecanismul și particularitățile de acțiune. Indicațiile.

Hemostaticele de proveniență vegetală. Particularitățile de acțiune. Utilizarea.

Preparatele ce micșorează permeabilitatea peretelui vascular. Particularitățile de acțiune. Utilizarea.

Preparatele antianemice. Clasificarea. Preparatele utilizate în anemiile feriprive, B12-deficitare, aplastice și hemolitice: Mecanismul și particularitățile de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica. Influența preparatelor de cobalt și cupru asupra hemopoezei.

Preparatele cu influență asupra leucopoezei. Preparatele ce stimulează leucopoeza (pentoxil, nucleinat de sodiu, ilgrastim). Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele ce inhibă leucopoeza (vezi Preparatele anticanceroase).

16. Preparatele diuretice. Preparatele ce contribuie la eliminarea concremenților urice (remediile antigutoase și utilizate în urolitiază). Preparatele cu influență asupra echilibrului hidro-electrolitic, acido-bazic.

Diureticele. Definiția și principiile de clasificare (după locul și mecanismul de acțiune). Diureticele cu acțiune asupra glomerulelor. Derivații xantinici. Mecanismul acțiunii diuretice. Indicațiile. Diureticele cu acțiune asupra tubului contort proximal. Inhibitorii carboanhidrazei. Mecanismul de acțiune. Influența asupra eliminării diferitor ioni. Indicațiile. Reacțiile adverse. Diureticele osmotice. Mecanismul de acțiune. Influența asupra eliminării diferitor ioni. Indicațiile. Reacțiile adverse. Diureticele cu influență asupra ansei Henle. Mecanismul de acțiune. Influența asupra eliminării diferitor ioni. Indicațiile. Reacțiile adverse. Diureticele cu influență asupra tubului contort distal. Diureticele tiazidice și înrudite cu tiazidele (netiazidice). Mecanismul de acțiune. Influența asupra

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 29/95

eliminării diferitor ioni. Indicațiile. Reacțiile adverse. Diureticele cu influență asupra tubului colector. Diureticele care economisesc potasiu. Antagoniștii competitivi și necompetitivi ai aldosteronului, localizarea și mecanismul de acțiune. Influența asupra echilibrului hidro-salin. Indicațiile. Reacțiile adverse. Caracterizarea comparativă a diureticelor după intensitatea și durata acțiunii.

Preparatele ce contribuie la eliminarea concremențelor urice (antigutoase). Definiția. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Particularitățile utilizării. Reacțiile adverse. Preparatele utilizate în accesele gutoase.

Medicamentele utilizate în urolitiază. Clasificarea. Mecanismul și particularitățile de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele cu influență asupra echilibrului hidro-electrolitic, acido-bazic. Clasificarea preparatelor utilizate în dereglările echilibrului hidroelectrolitic. Soluțiile saline (izotonă, hipotonă și hipertona) și nesaline, utilizarea în deshidratările organismului. Soluțiile polielectrolitice utilizate pentru rehidratarea organismului. Soluțiile coloidale. Clasificarea. Mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile.

Medicamentele utilizate în corecția dereglărilor electrolitice. Preparatele folosite în corecția hipocalciemiei, hipokaliemiei și hipomagniemiei.

Preparatele utilizate în stările de acidoză (alcalinizante). Mecanismul de acțiune. Indicațiile.

Preparatele utilizate în stările de alcaloză (acidifiante). Mecanismul de acțiune. Indicațiile.

17. Preparatele cu influență asupra funcțiilor sistemului respirator

Analepticele. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Efectele farmacologice, caracterizarea comparativă. Particularitățile de acțiune ale etimizolului. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Antitusivele. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Posibilitatea evaluării toleranței și dependenței medicamentoase.

Expectorantele. Clasificarea. Locul și mecanismul de acțiune a diferitelor preparate. Indicațiile. Reacțiile adverse. Mucoliticele. Particularitățile de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Bronhodilatatoarele. Clasificarea. Mecanismul și particularitățile de acțiune bronhodilatatoare ale adrenomimetecelor, M-colinoblocantelor, spasmoliticelor musculotrope, glucocorticoizilor, inhibitorilor degranulării mastocitelor. Indicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica. Preparatele utilizate în accesele de astm bronșic.

Preparatele utilizate în edemul pulmonar. Principiul de acțiune al preparatelor în terapia edemului pulmonar. Acțiunea antispumantă a alcoolului etilic, antifosfolanului. Indicațiile preparatelor diuretice. Rolul glicozidelor cardiace în normalizarea hemodinamicii în edemul pulmonar. Utilizarea preparatelor antihipertensive, glucocorticoizilor. Oxigenoterapia. Asocierea medicamentelor în edemul pulmonar.

18. Preparatele cu influență asupra tubului digestiv. Preparatele spasmolitice.

Preparatele orexigene. Clasificarea și mecanismul de acțiune al preparatelor orexigene și anorexigene. Indicațiile și contraindicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele anorexigene. Definiția. Clasificarea preparatelor utilizate în obezitate. Anorexigenele. Mecanismul acțiunii. Reacții adverse. Medicamente care stimulează lipoliza și termogeneza (agoniști β_3 adrenoreceptorilor). Mecanismul de acțiune. Reacții adverse. Medicamente care dereglează absorbția lipidelor (inhibitorii lipazei). Mecanismul de acțiune. Reacții adverse.

Preparate stimulative ale sistemului catecolaminergic și serotoninergic. Mecanismele de acțiune. Reacțiile adverse, contraindicații.

Preparatele utilizate în hipofuncția glandelor digestive. Clasificarea. Preparatele ce stimulează secreția glandelor tubului digestiv. (M-colinomimeticele, anticolinesterazicele, apele minerale) și preparatele de substituție (a sucului gastric și pancreatic). Caracterizarea comparativă. Indicațiile. Folosirea cu scop diagnostic a preparatelor stimulante ale glandelor stomacale.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 30/95

Preparatele utilizate în hiperfuncția glandelor digestive. Clasificarea. M-colinoblocantele. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. H₂- histaminoblocantele. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Inhibitorii pompei protonice. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Medicamente antigastrinice și analogii prostaglandinelor. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Antiacidele. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Preparatele utilizate în tratamentul ulcerului gastro-duodenal. Clasificarea. Gastroprotectoarele și preparatele ce stimulează regenerarea mucoasei gastrice și duodenale. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Preparatele antimicrobiene utilizate în tratamentul bolii ulceroase.

Preparatele medicamentoase ce inhibă activitatea enzimelor proteolitice pancreatice. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele cu influență asupra motilității tubului digestiv

Preparatele ce stimulează motilitatea tubului digestiv

Medicamentele prokinetice. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Preparatele colinomimetice. Mecanismul de acțiune al M-colinomimeticelelor și preparatelor anticolinesterazice. Indicațiile. Reacțiile adverse. Analogii receptorilor motilinici. Principiul de acțiune. Utilizarea.

Preparatele musculotrope. Principiul de acțiune. Utilizarea.

Preparatele vomitive. Clasificarea. Mecanismul și particularitățile de acțiune. Indicațiile. Contraindicațiile.

Preparatele laxative și purgative. Clasificarea. Mecanismul de acțiune al laxativelor de volum, purgativelor osmotice, iritante, vegetale, sintetice. Indicațiile.

Preparatele antiflatulente. Clasificarea. Principiile de acțiune. Utilizarea.

Preparatele ce inhibă motilitatea tubului digestiv. Clasificarea.

Medicamentele antispastice. Clasificarea. Spasmoliticele neurotrope. Mecanismul de acțiune. Caracteristica comparativă. Indicațiile. Reacțiile adverse. Spasmolitice miotrope. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Spasmoliticele combinate. Caracteristica lor. Caracteristica comparativă a spasmoliticelelor.

Preparatele antivomitive. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile în dependență de originea vomei.

Preparatele antidiareice. Clasificarea. Mecanismele de acțiune. Caracteristica grupelor. Preparatele bacteriene. Enterolul.

Preparatele hepatotrope. Clasificarea.

Medicamentele ce contribuie la secreția și eliminarea bilei. Clasificarea. Principiul de acțiune al preparatelor colescretice, colecistokinetic și spasmolitice. Indicațiile.

Preparatele hepatoprotectoare. Clasificarea. Particularitățile de acțiune. Indicațiile.

Colelitoliticele. Mecanismul de acțiune. Indicațiile.

19. Colocviu: «Preparatele cu influență asupra funcțiilor sistemului respirator, SCV și tubului digestiv»

20. Hormonii. Preparatele hormonale și antihormonale. Definiția noțiunii de hormon, preparat hormonal și preparat antihormonal. Clasificarea. Sursele de obținere. Principiile generale de standardizare biologică ale preparatelor hormonale. Principiile farmacoterapiei hormonale. Mecanismul de acțiune al hormonilor polipeptidici și steroidieni la nivel celular.

Preparatele hormonale cu structură polipeptidică. Hormonii și preparatele hormonale ale hipotalamusului (statine și liberine). Rolul lor în reglarea activității glandelor endocrine. Utilizarea în medicină. **Preparatele hormonilor hipofizari.** Influența preparatelor hormonale ale adenohipofizei asupra activității glandelor endocrine. Preparatele hormonale ale lobului intermediar al hipofizei. Influența preparatelor hormonale ale neurohipofizei asupra tonusului miometrului, intestinului și vaselor sanguine. Acțiunea antidiuretică a vasopresinei. Utilizarea. Preparatele hormonale ale epifizei. Rolul hormonilor epifizari. Utilizarea preparatelor hormonale ale hipofizei.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 31/95

Preparatele hormonale ale glandei tiroidiene. Mecanismele de acțiune, efectele asupra organelor și sistemelor, metabolismului, indicațiile, reacțiile adverse.

Medicamentele antitiroidiene. Clasificarea. Farmacodinamia tiamazolului. Mecanismul acțiunii antitiroidiene a iodurilor. Utilizarea. Reacțiile adverse. Radioiodul.

Preparatele hormonale ale glandelor paratiroide. Influența asupra metabolismului fosforului și calciului. Utilizarea.

Preparatele hormonale ale pancreasului.

Preparatele insulinei. Clasificarea, mecanismul de acțiune. Influența insulinei asupra metabolismului. Indicațiile. Caracterizarea comparativă a preparatelor insulinei. Indicațiile, reacțiile adverse. Principiile de dozare ale insulinei în diabetul zaharat. Tratamentul comei hipo- și hiperglicemice.

Glucagonul. Mecanismul de acțiune. Utilizarea.

Preparatele hipoglicemiante sintetice (antidiabeticele orale). Clasificarea. Mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, reacțiile adverse ale sulfonilureicelor, biguanidelor, tiazolidindionelor, meglitinidelor, agoniștilor GLP-1, inhibitorilor DPP-IV, inhibitorilor glucozidazei și aldolazei.

Preparatele hormonilor ovarieni (estrogenii și progestativele). Preparatele hormonale ale estrogenilor. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Preparatele pentru uz enteral și parenteral. Efectele estrogenilor. Indicațiile. Reacțiile adverse. Progestativele. Mecanismul acțiunii. Efectele. Indicațiile. Reacțiile adverse. Preparatele anticoncepționale (contraceptivele). Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Complicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele hormonilor androgeni (preparatele androgene). Clasificarea, mecanismul de acțiune. Influența androgenilor asupra organismului. Preparatele pentru uz enteral și parenteral. Preparatele retard. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele antihormonale. Antiestrogenii. Mecanismul acțiunii. Utilizarea. Antagonistii androgenilor (antiandrogenii): clasificarea, mecanismul de acțiune, indicațiile.

Preparatele anabolizante. Clasificarea. Anabolizantele steroidiene. Mecanismul de acțiune. Influența asupra metabolismului proteic. Indicațiile și contraindicațiile. Reacțiile adverse. Anabolizantele nesteroidiene. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Efectele. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele hormonilor corticosuprarenalilor. Clasificarea. Preparatele mineralocorticoizilor. Mecanismul de acțiune. Influența asupra organismului. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele glucocorticoizilor. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Influența asupra metabolismului glucidic, lipidic și hidrosalin, asupra țesutului mezenchimal, sistemului cardiovascular, sistemului nervos central, mușchilor și sângelui. Acțiunea antiinflamatorie, antialergică, imunodepresivă și antișoc a glucocorticoizilor. Indicațiile. Reacțiile adverse. Glucocorticoizii sintetici pentru uz extern (topic). Antagoniștii glucocorticoizilor (metirapon, mifepriston).

21. Preparatele cu influența asupra tonusului și activității contractile a miometrului (ocitocice și tocolitice). Clasificarea. Ocitocicele: efectele, particularitățile de acțiune, indicațiile. Tocoliticele: clasificarea, efectele, indicațiile. Alcaloizii de ergot: mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile. Particularitățile preparatelor ce micșorează tonusul colului uterin.

22. Preparatele vitaminice și vitaminoide. Enzimele utilizate ca medicament. Antienzimele. Preparatele antiaterosclerotice (hipolipidemiante). Preparatele utilizate în obezitate și osteoporoză.

Preparatele vitaminelor și vitaminoide. Principiile de clasificare ale preparatelor vitaminice. Preparatele vitaminelor liposolubile. Farmacodinamia. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica. Preparatele vitaminelor hidrosolubile. Farmacodinamia. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica. Preparatele polivitaminice și vitaminoidele. Caracterizarea și utilizarea. Caracterizarea clinico-fiziologică, indicațiile și reacțiile adverse ale

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 32/95

preparatelor vitaminice ce influențează reactivitatea generală a organismului, metabolismul în țesuturile osos și dentar, hematopoieza și coagulabilitatea sângelui, ce reglează văzul, ce protejează mucoasele și tegumentele, cu proprietăți antitoxice și antiinfecțioase.

Enzimele utilizate ca medicamente. Antienzimele.

Enzimele. Clasificarea în dependență de scopul utilizării. Enzimele proteolitice (utilizate în supurații și gangrene). Farmacodinamia. Indicațiile. Enzimele fibrinolitice. Farmacodinamia. Indicațiile. Enzimele digestive. Farmacodinamia. Indicațiile. Enzime cu proprietăți diverse. Farmacodinamia. Indicațiile. Preparatele de origine microbiană cu proprietăți enzimatică. Utilizarea.

Antienzimele. Definiția și clasificarea. Antiproteazele. Farmacodinamia. Indicațiile. Antifibrinoliticele. Clasificarea. Farmacodinamia. Indicațiile. Preparatele medicamentoase din diverse grupe, utilizate ca antiienzime. (anticolinesterazicele, inhibitorii MAO, inhibitorii carboanhidrazei, inhibitorii xantinoxidazei). Farmacodinamia. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele antiaterosclerotice. Clasificarea preparatelor antiaterosclerotice. Preparatele hipolipemiante. Clasificarea. Preparatele ce inhibă absorbția colesterolului. Mecanismul și particularitățile de acțiune. Indicațiile. Medicamentele ce favorizează excreția și catabolismul colesterolului. Mecanismul de acțiune. Utilizarea. Preparatele acidului nicotinic. Mecanismul de acțiune. Efectele. Indicațiile. Reacțiile adverse. Fibratii. Mecanismul de acțiune. Efectele. Indicațiile. Reacțiile adverse. Statinele. Mecanismul de acțiune. Efectele. Indicațiile. Reacțiile adverse. Probucolul. Farmacodinamia. Indicațiile.

Preparatele endoteliotrope și antioxidante. Particularitățile de acțiune. Utilizarea. Medicamentele cu acțiune lipotropă. Caracteristica.

Preparatele utilizate în osteoporoză. Definiția. Clasificarea preparatelor utilizate în tratamentul și profilaxia osteoporozei. Hormonii și analogii săi. Mecanismul de acțiune. Reacțiile adverse. Metaboliții activi ai vitaminei D₃. Mecanismul de acțiune. Reacțiile adverse. Preparatele combinate de proveniență animalieră. Mecanismul de acțiune. Reacțiile adverse. Contraindicațiile. Preparatele sintetice (bisfosonați, ftorizi, sărurile de calciu, anabolicele steroide). Mecanismul de acțiune. Reacțiile adverse. Contraindicațiile.

Preparatele utilizate în obezitate. Clasificarea, mecanismele de acțiune, efectele, indicațiile, reacțiile adverse.

23. Preparatele antiinflamatoare. Definiția. Clasificarea. Caracterizarea grupelor.

Antiinflamatoarele steroidiene. Clasificarea. Mecanismul acțiunii antiinflamatorii. Indicațiile și contraindicațiile. Reacțiile adverse.

Antiinflamatoarele nesteroidiene. Clasificarea. Inhibitorii neselectivi și selectivi al ciclooxigenazei. Mecanismul acțiunii antiinflamatorii. Indicațiile și contraindicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele antireumatice specifice. Definiția. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile și contraindicațiile. Reacțiile adverse.

24. Preparatele antialergice și cu influență asupra reacțiilor imune (imunostimulatoare, imunodepresive, imunomodulatoare). Clasificarea medicamentelor antialergice. Clasificarea preparatelor utilizate în reacțiile alergice de tip imediat. Antihistaminicele. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Efectele. Indicațiile. Reacțiile adverse. Intoxicația acută cu antihistaminice. Tabloul clinic și tratamentul. Inhibitoarele degranulării mastocitelor. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Particularitățile farmacodinamice ale glucocorticoizilor, β-adrenomimeticele, xantinelor, M-colinoblocantelor. Elecția preparatelor medicamentoase în reacțiile alergice de tip imediat.

Clasificarea preparatelor utilizate în reacțiile alergice de tip întârziat. Imunodepresivele minore. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Imunodepresivele majore. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 33/95

Imunostimulatoarele. Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Imunomodulatoarele. Clasificarea. Caracteristica.

25. Colocviu : «Preparatele cu influența asupra proceselor inflamatoare, alergice și metabolice»

26. Preparatele antiseptice și dezinfectante. Noțiuni de antisepsie și dezinfecție. Istoricul folosirii antisepticelor (A.Neliubin, I.Zemmelweis, L.Pasteur). Factorii, care determină elecția preparatului. Clasificarea. Principalele mecanisme de acțiune antimicrobiană ale antisepticelor. Factorii care determină selecția preparatului.

Substanțele tensioactive (detergenții). Noțiuni despre substanțele tensioactive: ionogene, neionogene și amfotere. Detergenții anionici și cationici. Mecanismul de acțiune și proprietățile antimicrobiene. Utilizarea.

Dervații nitrofuranului. Mecanismul acțiunii antimicrobiene. Utilizarea.

Antisepticele aromatice. Particularitățile acțiunii și întrebuințarea. Intoxicațiile. Asistența necesară.

Antisepticele șirului alifatic. Proprietățile antimicrobiene. Mecanismul acțiunii. Utilizarea.

Compușii metalelor. Acțiunea locală (astringentă, iritantă și cauterizantă). Mecanismul acțiunii. Proprietățile antimicrobiene. Condițiile, care determină activitatea antimicrobiană. Particularitățile acțiunii preparatelor. Caracterizarea de bază a acțiunii resorbitive. Intoxicații. Asistența necesară.

Compușii halogenați. Mecanismul de acțiune. Particularitățile acțiunii și întrebuințarea compușilor de clor și iod.

Oxidantii. Principiul de acțiune. Efectele. Utilizarea.

Acizii și bazele. Activitatea antiseptică și proprietățile antimicrobiene. Utilizarea.

Coloranții. Prioritățile antimicrobiene. Mecanismul de acțiune. Utilizarea.

Preparatele sulfului . Proprietățile. Utilizarea.

Derivații tiosemicarbazonei. Nucina. Mecanismul de acțiune. Indicațiile. Preparate antiseptice din diverse grupe. Principiul de acțiune. Utilizarea.

27. Antibioticele. Istoricul cercetării și utilizării antibioticelor (A.Fleming, G.Florey, E.Chain, Z.V.Ermolieva, S.W'aksman). Mecanismul de acțiune al antibioticelor. Principiile de clasificare. Clasificarea antibioticelor după structură și mecanismul de acțiune. Noțiuni de antibiotice de elecție și de alternativă.

Antibioticele beta-lactamice. Clasificarea.

Penicilinele. Clasificarea. Mecanismul și spectrul de acțiune. Indicațiile, reacțiile adverse. Particularitățile penicilinelor semisintetice. Farmacocinetica. Inhibitorii de beta-lactamaze.

Cefalosporinele. Clasificarea. Mecanismul și spectrul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Caracterizarea generațiilor.

Carbapenemele și monobactamii. Mecanismul și spectrul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Macrolidele și azalidele. Spectrul și mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Lincozamidele. Mecanismul și spectrul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Aminoglicozidele. Clasificarea. Mecanismul și spectrul de acțiune. Caracterizarea generațiilor. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica.

Tetraciclinele. Clasificarea. Mecanismul și spectrul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica.

Derivații cloramfenicolului. Mecanismul și spectrul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Gglicopeptidele. Ristomicină și vancomicina. Mecanismul și spectrul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Polipeptidele. Mecanismul și spectrul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Fusidina. Particularitățile antimicrobiene.

Antibioticele antistafilococice. Caracteristica.

Antibioticele utilizate în infecțiile provocate de bacilii gram negativi.

Antibioticele utilizate în infecțiile provocate de bacilii anaerobi gram-negativi.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 34/95

Indicațiile și principiile asocierii antibioticelor.

Rezistența bacteriană. Formele, tipurile, cauzele, mecanismele și căile de combatere ale rezistenței.

28. Sulfamidele și preparatele antibacteriene sintetice cu structură chimică diversă.

Clasificarea. Dependența dintre structura sulfamidelor și activitatea lor antibacteriană. Mecanismul și spectrul acțiunii antibacteriene. Absorbția, distribuția, epurarea. Durata acțiunii antibacteriene și posologia preparatelor. Indicațiile. Contraindicațiile. Reacțiile adverse posibile în folosirea sulfamidelor, profilaxia și tratamentul lor. Sulfamidele combinate. Componenta. Mecanismul și spectrul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica. Salazosulfamidele. Componenta. Mecanismul și spectrul de acțiune. Indicațiile.

PREPARATELE CHIMIOTERAPICE DE STRUCTURĂ CHIMICĂ DIVERSĂ.

Derivații nitrofuranului. Spectrul și mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Derivații naftiridinei (chinolonele). Clasificarea. Spectrul și mecanismul de acțiune al chinolonelor de generația I, II, Indicațiile. Reacțiile adverse.

Derivații chinoxalinei. Spectrul și mecanismul acțiunii. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Derivații nitroimidazolului. Spectrul și mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Derivații 8-oxichinolinei. Spectrul și mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

29. Preparatele antituberculoase, antileproase, antivirolice, antimicotice și antispirochetoase.

Preparatele antituberculoase. Definiția și principiile de clasificare. Preparatele antituberculoase majore sau foarte efective (ansamicinele și derivații acidului izonicotinic). Ansamicele: Spectrul și mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica. Hidrazinele: Spectrul și mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Farmacocinetica.

Aminoglicozidele: Farmacodinamia. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Fluorchinolonele: Farmacodinamia. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele antituberculoase noi: mecanismul de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse. Principiile asocierii preparatelor antituberculoase.

Medicamentele antileproase. Clasificarea. Farmacodinamia. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Medicamentele antispirochetoase. (benzilpenicilină sodică, benzatinbenzilpenicilină, biiochinol, eritromicină). Clasificarea. Mecanismul de acțiune. Principiile de dozare și utilizare. Reacțiile adverse. Preparatele utilizate în leptospiroză și tifosul recurent. Particularitățile acțiunii și utilizării.

Preparatele antivirale. Clasificarea. Cerințele față de preparatele antivirale. Principalele mecanisme de acțiune.

Preparatele antigripale: clasificarea, mecanismele de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse.

Preparatele antiherpetice: clasificarea, mecanismele de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse.

Preparatele antiretrovirale: clasificarea, mecanismele de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse.

Preparatele utilizate în hepatitele virale: clasificarea, mecanismele de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse. Interferonii. Proprietățile farmacologice. Indicațiile. Interferonii recombinanți. Inductorii interferonilor.

Preparatele utilizate în papilomavirus și citomegalovirus: clasificarea, mecanismele de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse.

Preparatele utilizate în coronavirus: clasificarea, mecanismele de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse.

Preparatele antimicotice. Clasificarea. Antibioticele antimicotice. Spectrul și mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Derivații de azol (imidazol și triazol). Spectrul și mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse. Preparatele antimicotice din diverse grupe. Caracteristica.

30. PREPARATELE ANTIPROTOZOICE ȘI ANTIHELMINTICE.

PREPARATELE ANTIPROTOZOICE. Clasificarea.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 35/95

Chimioterapicele antimalarice. Clasificarea. Caracteristica grupelor. Indicațiile. Principiile terapiei, chimioprofilaxia individuală și socială a malariei. Efectele adverse. Preparatele folosite în coma malarică

Chimioterapicele active în amebiază. Clasificarea. Mecanismele de acțiune. Indicațiile. Efectele adverse.

Chimioterapicele active în lamblioză. Particularitățile de acțiune.

Preparatele antitricomonadice. Spectrul și mecanismul de acțiune. Indicațiile. Reacțiile adverse.

Preparatele utilizate toxoplasmoză. Clasificarea. Mecanismele de acțiune. Utilizarea.

Preparatele folosite în leishmanioză. Clasificarea. Mecanismele de acțiune. Utilizarea.

Preparatele utilizate în tratamentul balantidiazeei, tripanosomiazei și pneumocistozei. Clasificarea. Mecanismele de acțiune. Utilizarea.

PREPARATELE ANTIHELMINTICE. Clasificarea.

Preparatele folosite în nematodozele intestinale. Mecanismele de acțiune. Indicațiile. Efectele adverse.

Preparatele folosite în cestodozele intestinale. Mecanismele de acțiune. Indicațiile. Efectele adverse.

Preparatele folosite în tratamentul helmintozelor extraintestinale. Mecanismele de acțiune. Indicațiile. Efectele adverse.

31. Colocviu: «Preparatele antimicrobiene»

32. Interacțiunea medicamentelor. Complicațiile farmacoterapiei. Principiile generale ale tratamentului intoxicațiilor acute medicamentoase.

Interacțiunea medicamentoasă. Principiile de clasificare ale interacțiunilor medicamentoase (după locul acțiunii, mecanismul și importanța clinică). Interacțiunea farmacologică și farmaceutică. Interacțiunile medicamentoase de ordin farmacocinetic și farmacodinamic. Interacțiuni la nivelul procesului de absorbție, distribuție, metabolism și excreție urinară. Interacțiunile medicamentoase de ordin farmacodinamic. Importanța clinică a interacțiunilor medicamentoase.

Complicațiile farmacoterapiei. Clasificarea complicațiilor farmacoterapiei. Complicațiile farmacoterapiei, cauzate de supradozarea relativă și absolută a preparatelor medicamentoase. Efectele manifestate la nivelul absorbției, distribuției, metabolismului și eliminării. Principiile de profilaxie și tratament. Complicațiile farmacoterapiei cauzate de reacțiile adverse și toxice (neurotoxică, nefrotoxică, ototoxică, ulcerogenă, teratogenă, embriotoxică). Psihozele medicamentoase. Profilaxia. Reacțiile alergice la medicamente de tip imediat (șocul anafilactic, astmul bronșic, edemul angioneurotic etc.). Profilaxia și tratamentul. Reacțiile alergice citotoxice (granulocitopeniile, anemiile hemolitice). Reacțiile alergice cu participarea complexelor imune (boala serului, periarterita nodulară etc.). Reacțiile de tip tardiv. Complicațiile farmacoterapiei, cauzate de factorii genetici. Complicațiile terapiei medicamentoase cauzate de dereglările imunobiologice ale organismului (superinfecție, candidoză, aspergiloză, disbacterioză etc.). Profilaxia și tratamentul. Complicațiile farmacoterapiei cauzate de suspendarea tratamentului. Fenomenul rebound (în tratamentul cu hipnotice, clonidină, beta-adrenoblocante, cimetidină, anticoagulante indirecte) și de lipsă (după cura cu glucocorticoizi). Profilaxia și tratamentul. Dependența medicamentoasă psihică și fizică la utilizarea analgezicelor opioide, hipnoticelor, tranchilizantelor, excitantelor SNC, alcoolului etilic. Sistemul de supraveghere și farmacovigilență a medicamentelor. Principiile de bază ale utilizării raționale ale medicamentelor.

Măsurile de prim ajutor în intoxicațiile acute cu remedii medicamentoase. Intoxicațiile acute cu preparate medicamentoase. Frecvența și cauza lor. Măsurile principale în intoxicația cu medicamente și substanțe toxice. Metode de stopare a absorbției toxicului în organism (de pe piele și mucoase, din plămâni, din tubul digestiv). Metodele înlăturării mecanice, inactivării

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 36/95

chimice, neutralizării toxicului din tubul digestiv. Spălaturile gastrice. Medicamentele utilizate pentru provocarea vomei. Metodele de inactivare a toxicului absorbit și normalizarea funcțiilor dereglate (terapia cu antidot, antagonismul funcțional), stimularea funcțiilor fiziologice (transfuzia de sânge și substituenți). Grupele de antidoți. Antidoții tiolici (unitiolul). Mecanismul de acțiune, utilizarea. Substanțele methemogiobininductoare și methemoglobinreductoare. Principiile de acțiune, utilizarea. Complexonii, principiul de acțiune, utilizarea. Antagoniștii funcționali în intoxicații acute, principiul de acțiune. Tratamentul simptomatic (reanimarea și terapia intensivă), în stările de urgență. Metodele de accelerare ale eliminării toxicului din organism (diureza forțată, dializa peritoneală, hemosorbția, hemodializa etc.). Grupele de preparate folosite în maladiile și sindroamele ce necesită terapie intensivă și reanimare. Grupele de preparate folosite în șocul anafilactic, coma hipo- și hiperglicemică, edemul pulmonar și cerebral, bronhospasm. Intoxicațiile cu medicamente ce provoacă retenția urinei, măsurile de prim ajutor. Preparatele folosite în agitația psihomotorie și convulsii. Medicamentele utilizate în hipotensiunea arterială acută și crizele hipertensive.

33. Preparatele radioprotectoare și radiopace. Clasificarea. Mecanismele de acțiune. Efectele. Indicațiile.

34. Preparatele antioxidante și antihipoxante. Clasificarea, mecanismele de acțiune, efectele, indicațiile, reacțiile adverse.

FARMACOLOGIA CLINICĂ

35. Principiile organizării și funcționării serviciului farmacologie clinică în instituțiile curativ – profilactice. Actele normative. Farmacologia clinică ca disciplină și sarcinile ei. Etapele în elaborarea și înregistrarea medicamentelor. Cercetările clinice ale medicamentelor noi. Autorizarea și utilizarea medicamentelor. Etica și deontologia în farmacologia clinica.

Serviciul farmacologiei clinice în instituția curativ-profilactică – principii de organizare și funcționare. Funcția de medic farmacolog-clinician – normativele de angajare și asigurare a activității. Statutul medicului farmacolog clinician – rolul, sarcinile, drepturile și obligațiunile lui. Rolul farmacologului clinician în instituția curativă în efectuarea unei farmacoterapii eficiente prin selectarea rațională a medicamentelor, organizarea sistemului de supraveghere a lor, elaborarea formularului farmacoterapeutic al clinicii. Actele normative și de activitate (ordine, dispoziții etc.) ale MS RM ce reglementează activitatea farmacologului clinician. Planificarea activității medicului farmacolog-clinician.

Farmacologia clinica ca disciplină și sarcinile ei. Farmacologia clinică generală. Ramurile fundamentale și aplicative ale farmacologiei. Farmacologia clinică specială. Etapele elaborării medicamentelor. Cercetarea preclinică, acțiunea farmacologică specifică, toxicologică, cancerigenă, mutagenă și alergogenă (alergizantă). Metodologia (etapele) aprobării medicamentelor. Implimentarea diverselor forme de aprobare (a substanțelor medicamentoase în condiții de staționar pentru aprecierea tolerării, eficacității, interacțiunilor și depistarea altor momente importante care determină diapazonul utilizării medicamentului cercetat: programul de cercetare, randomizarea grupului de pacienți, respectarea normelor etice, selectarea grupului de control, a preparatului de comparare (etalon) sau placebo, algoritmul efectuării studiului, scheme de control, analiza rezultatelor obținute, concluzii. Principiile testărilor clinice a medicamentelor noi conform sistemului GCP. Concepțiile și elementele de bază a sistemului GCP. Proceduri standarde de operare în baza sistemului GCP. Fazele cercetărilor clinice, principiile de organizare a grupelor randomizate. Etapele aprobării substanțelor medicamentoase noi, principiile înregistrării medicamentelor noi. Importanța Comisiei Medicamentului în efectuarea înregistrării, controlului utilizării și elaborării medicamentelor noi, monografia farmaceutică temporară, documentația

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 37/95

normativ-tehnică a preparatelor. Organizarea asistenței cu medicamente a instituției sanitare. Nomenclatura substanțelor medicamentoase. Registrul de Stat al substanțelor medicamentoase. Deontologia și etica în farmacologia clinică.

36. Farmacologia clinică și reformele la moment în domeniul medicamentului. Conceptual utilizării raționale a Medicamentelor. Selectarea rațională a medicamentelor. Întocmirea formularului personal de medicamente. Standardele farmacoterapeutice medico-economice. Protocoalele clinice.

Farmacologia clinică și reformele la moment în domeniul medicamentului. Conceptul utilizării raționale a Medicamentelor. Selectarea rațională a medicamentelor (criteriile de selectare – eficacitatea, inofensivitatea, acceptabilitatea, costul). Ordinele și dispozițiile instanțelor respective referitoare la Medicament. Sistemul de formulare. Formularul Farmacoterapeutic național, Formularul farmacoterapeutic al clinicii, formularul personal de medicamente – metodologia de întocmire. Standardele farmacoterapeutice medico-economice – principiile de întocmire, rolul și importanța în efectuarea unei farmacoterapii raționale. Protocoalele clinice naționale și instituționale – principiile de întocmire, rolul și destinația în tratamentul efectiv și inofensiv. Rolul farmacologului clinician în elaborarea și funcționare standardelor și protocoalelor clinice.

37. Medicamente originale și generice (caracterizarea comparativă, avantajele, impactul asupra sistemului de sănătate). Preparate biofarmaceutice și biosimilare. Medicamente orfane.

Medicamentele originale: definiția, particularitățile de cercetare, înregistrare.

Medicamentele generice: definiția, particularitățile de obținere, caracteristica comparativă cu originale. Medicamente originale și generice – aspectele farmacocinetice. Laboratorul de farmacocinetică clinică în instituțiile curativ-profilactice – destinația și rolul în efectuarea unei farmacoterapii raționale și eficiente.

Preparate biofarmaceutice și biosimilare: definiția, particularitățile de cercetare, înregistrare.

Medicamente orfane: definiția, particularitățile de cercetare, înregistrare.

38. Farmacocinetica clinică. Parametrii de bază a farmacocineticii și importanța lor clinică. Procesele de bază ale farmacocineticii. Monitoringul medicamentos terapeutic: indicațiile și interpretarea. Cercetarea bioechivalenței. Medicamente originale și generice. Principiile organizării și funcționării laboratorului farmacocineticii clinice în instituțiile curativ-profilactice.

Farmacocinetica clinică și aspectele ei. Importanța parametrilor de bază a farmacocineticii în selectarea și dozarea individuală a medicamentelor. Fazele evoluției medicamentului în organism, pronosticul efectului și reacțiilor adverse. Transferul prin membrane biologice. Tipurile de transfer prin membrane biologice. Absorbția medicamentelor în organism. Mecanismele de absorbție. Absorbția pe căi naturale și artificiale (injectabile). Distribuția medicamentelor în organism (transportul, difuzarea, distribuția propriu – zisă și fixarea –medicamentelor în țesuturi). Epurarea medicamentelor din organism (clearanceul, biotransformarea, particularitatea oxidării: microsomiale și acetilării; fenomenul “primul pasaj”, eliminarea, căile și viteza eliminării). Perioada de înjumătățire. Biodisponibilitatea. Tipurile de biodisponibilitate și modalitățile de determinare. Factorii care influențează biodisponibilitatea. Factorii fizico-chimici ce influențează dizolvarea și biodisponibilitatea. Factorii dependenți de organism ce influențează absorbția și biodisponibilitatea. Modificări ale absorbției și biodisponibilității la administrarea per os. Bioechivalența. Dinamica parametrilor farmacocinetici în dependență de vârstă (făt, nou-născut, copii, femei însărcinate și care alăptează, persoanele de vârstă înaintată), sex, starea funcțională a sistemelor: cardio-vascular, neuro-endocrin, bronho-pulmonar, digestiv, urogenital, locomotor, hemostatic, homeostazei. Analiza matematică farmacocinetică. Exprimarea cantitativă a proceselor farmacocinetice. Metodele moderne de cercetări farmacocinetice și căile de organizare

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 38/95

a acestui serviciu în staționar. Monitoringul tratamentului farmacoterapeutic: indicațiile și controlul eficacității și inofensivității farmacoterapiei. Importanța monitoringului medicamentos în selectarea regimului rațional de dozare a substanței medicamentoase. Variabilitatea profilului farmacocinetic, metodele de determinare a concentrației (echilibrate) constante a substanțelor medicamentoase și importanța acestor valori în efectuarea farmacoterapiei raționale și de lungă durată.

39. Farmacodinamia clinică. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice ale medicamentelor imunobiologice. Forme și sisteme medicamentoase noi de distribuție ale medicamentelor.

Farmacodinamia clinică și interdependența ei cu farmacocinetica clinică. Importanța ei în selectarea și utilizarea rațională a medicamentelor. Aspectele generale ale farmacodinamiei. Acțiunea farmacodinamică: etapele fazei farmacodinamice; parametrii ai acțiunii farmacodinamice; tipurile de acțiune farmacodinamică. Farmacodinamia fundamentală (celulară și moleculară). Locul acțiunii farmacodinamice. Mecanismele acțiunii farmacodinamice. Acțiunea farmacodinamică la nivel molecular, biochimic, celular și sistemic.

Farmacoreceptorii. Clasificarea receptorilor, farmacoreceptorilor. Tipurile și subtipurile de receptori. Structura receptorilor. Interacțiunea medicament-receptor. Factorii care influențează funcționalitatea farmacoreceptorilor. Mecanismul funcționării farmacoreceptorilor. Interdependență dintre mecanismul de acțiune și efectul farmacologic. Noțiunile eficacității farmacologice, reacții adverse ale medicamentelor. Metodele de apreciere ale eficienței și inofensivității substanței medicamentoase, cerințele față de ele. Aprecierea acțiunii substanței medicamentoase la utilizarea lor după o singură priză și pe parcursul curei de tratament. Noțiuni de diapazon și indice terapeutic, doză minimă eficientă și doză maximă. Importanța monitorizării (farmacodinamice și farmacocinetice) acțiunii substanțelor medicamentoase. Particularitățile farmacodinamiei preparatelor medicamentoase în diferite perioade de vârstă (făt, nou-născut, copii, femei însărcinate și care alăptează, persoane de vârstă înaintată). Principiile administrării primare controlate ale substanțelor medicamentoase. Principiile generale de prognozare ale acțiunii remediilor medicamentoase: debutul acțiunii, efectul maxim și stabil. Criteriile de suspendare posibilă ale preparatului și postacțiunea lui. Criteriile de prescriere ale substanțelor medicamentoase-noțiuni de indicații și contraindicații. Aspecte generale privind regimul de dozare (corelația doză-efect, vârsta, sexul, afecțiunile și stările fiziologice asociate, care modifică eficacitatea clinică și inofensivitatea substanțelor medicamentoase utilizate). Efectuarea testelor unimomentane farmacologice cu substanțe medicamentoase. Factorii care influențează acțiunea farmacodinamică (dependenți de medicament, de organism, de mediu și de alte condiții, asocierea medicamentelor, interacțiuni medicamentoase). Variabilitatea farmacologică inter- și intra-individuală. Mecanismele, tipurile și manifestările clinice ale variabilității farmacologice. Exprimarea cantitativă a acțiunii farmacodinamice. Relații doză-efect și concentrație-efect. Parametrii cantitativi ai acțiunii farmacodinamice. Tipurile de relații doză-efect. Efectul mediat de receptori. Variabilitatea relațiilor doză-efect, într-o populație. Noțiunea de „calitate a vieții”. Normele etice ale utilizării medicamentelor în situații clinice diverse (reanimare, naștere, stării inconștiente).

Forme și sisteme noi de administrare ale medicamentelor (sisteme terapeutice transdermale, liposomi etc.). Nanofarmacologia.

40. Farmacogenetica clinică, aspectele ei clinice. Polimorfismul farmacocinetic și farmacodinamic. Cronofarmacologia și utilizarea rațională a substanțelor medicamentoase.

Farmacogenetica și aspectele clinice. Polimorfismul genetic și influența lui asupra proprietăților farmacocinetice și farmacodinamice ale medicamentelor. Enzimele microzomiale ale citocromului P-450 și varietățile lor, influența asupra metabolismului medicamentelor. Inductorii și supresorii enzimelor microzomiale. Sistemele de transportori ai medicamentelor și aspectele farmacogenetice implicate în farmacocinetica și farmacodinamia medicamentelor.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 39/95

Principiile generale ale farmacogeneticii. Variabilitatea acțiunii substanțelor medicamentoase în dependență de particularitățile genetice ale metabolismului lor. Cronofarmacologia (cronofarmacocinetica și cronofarmacodinamia) și utilizarea rațională a substanțelor medicamentoase. Principiile generale ale cronofarmacologiei. Cronofarmacologia și metabolismul medicamentelor. Cronofarmacologia și timpul administrării substanțelor medicamentoase. Monitoringul farmacologic (importanța și scopul lui).

41. Farmacografia generală. Monitorizarea farmacografiei.

Farmacografie. Noțiuni generale: medicamentul, denumirea medicamentelor, formele farmaceutice, rețeta medicală, reglementări privind prescrierea și eliberarea medicamentelor. Stabilirea schemelor farmacografice. Substanțele medicamentoase eliberate fără rețetă (OTC). Noțiuni generale de posologie: doza; concentrația plasmatică și zona terapeutică; metaboliții activi de importanță clinică; posologie standard; scheme posologice; individualizarea posologiei, supravegherea terapeutică și optimizarea posologiei. Monitorizarea farmacografiei: metodele analitice, eșantionul recoltat; momentul prelevării eșantionului. Metodologia de monitorizare și optimizare a farmacografiei. Metode de monitorizare a farmacografiei pe baza „dozei-test”.

42. Farmacologia informațională (farmacoinformatologie). Farmacoeconomia.

Informația în farmacologia clinică (farmacologie informațională) sau farmacoinformatologie (Fi). Sinteze de farmacologie informațională. Necesitatea apariției farmacologiei informaționale. Bazele cibernetice – informaționale ale farmacologiei informaționale. Farmacodinamia informațională. Farmacotoxicologia informațională. Implicații practice ale farmacologiei informaționale.

Analize de farmacologie informațională. Medicamentul ca semnal. Cauzalitatea informațională a efectului medicamentului. Farmacologia informațională a dozelor. Izo-, homeo-, alo- și enantio- reglarea farmacologică a sistemului biocibernetice uman. Noțiuni de farmacocibernetice. Natura informațională a reacțiilor adverse.

Farmacoeconomia definiție, scopul, sarcinile și destinațiile ei, strategia și politica farmacoeconomiei. Reformele necesare în realizarea ei. Tipurile de analiză farmacoeconomică: analiza costului minimal, analiza costul – eficacitate, analiza costul – avantaj, analiza costul – beneficiu. Etapele principale de efectuare ale cercetărilor farmacoeconomice în condițiile instituției medicale. Rolul farmacoeconomiei în sistemul de formular. Formularul farmacoterapeutic și importanța lui. Criteriile de elaborare. Controlul respectării (îndeplinirii) lui. Utilizarea rațională a substanțelor medicamentoase în staționar. Păstrarea corectă, argumentarea prescrierii substanțelor medicamentoase în deosebi a celor costisitoare în fișele de boală. Cunoașterea noțiunilor de economie farmaceutică pentru ameliorarea asigurării farmaceutice a instituției curative. Aspectele de drept legate cu cumpărarea medicamentelor de la producători autohtoni, străini și de la firmele ce se ocupă cu furnizarea medicamentelor cu ridicata și amănuntul. Principiile de organizare ale serviciului de informare, programele computerizate, legătura cu medlalinul și internetul. Organizarea în staționar a unei arhive proprii privind utilizarea substanțelor medicamentoase. Metodele de instruire ale medicilor privind utilizarea materialului informativ. Principiile organizării conferințelor științifico –practice, a seminarelor, discuțiilor și altor forme de instruire ale medicilor din instituția curativă privind farmacologia clinică, farmacoterapia și farmacoeconomia.

43. Principiile cercetării raționale a informației clinico-farmacologice și perspectivele utilizării programelor computerizate în activitatea medicului farmacolog-clinician

Conceptul și principiile de selectare adecvată ale informației independente despre medicamente. Sursele de informație independentă. Analiza și structurarea informației despre medicamente. Medicina bazată pe dovezi. Studiarea sistemelor computerizate de informare-colectare în farmacologia clinică. Lucrul în arhiva spitalului privind aprecierea calității înregistrării eficacității și a reacțiilor adverse la pacienții tratați. Lucrul de sine stătător: îndeplinirea, raportarea. Selectarea rațională a medicamentelor, întocmirea formularului personal de medicamente.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 40/95

44. Farmacoterapia. Rolul și importanța ei. Noțiuni despre formularul farmacoterapeutic al instituției curative. Prelucrarea și consolidarea deprinderilor practice. Discutarea diverselor variante de formulare farmacoterapeutice.

Farmacoterapia – definiția și destinațiile ei. Tipurile de farmacoterapie. Sarcinile și obiectivele farmacoterapiei. Deosebiri față de farmacologia clinică și corelația cu ea. Rolul și importanța farmacologiei clinice pentru farmacoterapie. Criteriile de eficacitate și inofensivitate a medicamentelor ca conduită indiscutabilă a medicilor de diferit profil în efectuarea unei farmacoterapii raționale. Principiile de bază ale farmacoterapiei raționale, formele și etapele ei. Formularul farmacoterapeutic național și al instituției curative. Prelucrarea și consolidarea deprinderilor practice la întocmirea formularului. Discutarea diverselor variante de formulare farmacoterapeutice.

Anul II

FARMACOLOGIA CLINICĂ

45. Medicamentele de origine vegetală. Fitoterapia. Eficacitatea, principiile de selectare, regimul de dozare, reacțiile adverse. Interacțiunea cu preparatele medicamentoase.

Medicamentele de origine vegetală și apartenența farmaco-terapeutică. Principiile active și efectele farmacologice. Farmacocinetica preparatelor de origine vegetală. Influența fitopreparatelor asupra enzimelor microsomiale și sistemelor de transport. Principiile de standardizare, acțiune, utilizare. Formele medicamentoase ale preparatelor vegetale. Eficacitatea și inofensivitatea preparatelor fitoterapeutice. Preparatele de origine vegetală și medicina bazată pe dovezi. Interacțiunile preparatelor vegetale cu medicamentele (de tip farmacocinetic și farmacodinamic).

Fitoterapia – sarcinile și destinațiile ei. Bazele fitoterapiei. Căile de administrare. Dozarea fitopreparatelor. Principiile generale de prescriere, selectare și utilizare ale fitopreparatelor. Utilizarea fitopreparatelor în clinică.

Aspectele farmaco-economice. Surse autohtone de obținere și studiu ale potențialelor remedii de proveniență vegetală. Eficacitatea, principiile de selectare, regimul de dozare, modul de utilizare, reacțiile adverse ale preparatelor fitoterapice. Indicațiile pentru utilizare. Farmacotoxicologia fitopreparatelor. Interacțiunea preparatelor vegetale cu medicamentele.

46. Farmacotoxicologie generală și clinică. Principiile tratamentului intoxicațiilor acute cu medicamente și substanțe toxice. Supradozarea medicamentelor.

Farmacotoxicologia generală – obiectul studiului, compartimentele (farmacotoxicocinetica și farmacotoxicodinamia). Efectele secundare. Efectele toxice (la nivelul diverselor sisteme și organe). Efectele adverse cancerigene. Efectele adverse mutagene. Clinica, tratamentul, profilaxia reacțiilor adverse a substanțelor medicamentoase. Motivele apariției reacțiilor adverse. Date statistice. Supravegherea și farmacovigilența medicamentelor. Înregistrarea reacțiilor adverse a medicamentelor. Ordinul M3 Nr.75 din 17. 03. 99. „Cu privire la supravegherea și farmacovigilența medicamentelor în Republica Moldova”. Rețeaua națională de supraveghere a Medicamentelor. Rolul și funcțiile „Nucleelor de farmacovigilență” și persoanele responsabile de reacțiile adverse. Fișă – comunicare despre reacțiile adverse. Determinarea unor Noțiuni referitoare la acțiunea adversă a Medicamentului. Regulamentul laboratorului “Expertiza preclinică, clinica și Supravegherea medicamentelor”. Intoleranța (congenitală și dobândită).

Efecte adverse imunosupresive. Mecanismele implicate în efectele imunosupresive. Tipurile de efecte adverse imunosupresive. Gravitatea efectelor imunosupresive și măsurile de profilaxie a lor. Toleranța (înnăscută și dobândită). Farmacodependența (psihică și fizică). Substanțele capabile să producă farmacodependență. Toxicomania (“Drug addiction”). Tipuri de toxicomanii. Reacții adverse (RA) la întreruperea (suspendarea) bruscă a farmacoterapiei. Medicamente incriminate în RA la întreruperea farmacoterapiei. Efecte adverse asupra procesului reproducerii: (gametogenezei,

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 41/95

blastogenezei, embriogenezei, fetogenezei). Efecte adverse în perioada prenatală și obstetricală. Efecte adverse asupra sugarului. Farmacoepidermiologia generală. Noțiuni introductive (definiția, aspectele de bază, importanța ei în profilaxia maladiilor; tratamentul adecvat și efektiv, aspectele economice). Statistica reacțiilor adverse și morbidității medicamentoase.

Farmacotoxicologia clinică. Principiile tratamentului intoxicațiilor acute cu medicamente și substanțe toxice. Particularitățile toxicocineticii (absorbției, distribuției, metabolismului și eliminării) și toxicodinamiei (mecanismele de acțiune, manifestările clinice, paraclinice și laborator) în intoxicațiile cu preparatele medicamentoase. Principiile de bază ale terapiei intoxicațiilor acute. Antidoturile și antagoniștii (principiile de clasificare, acțiune, utilizare etc.). Tratamentul simptomatic.

Principiile tratamentului intoxicațiilor medicamentoase. Clasificarea antidoturilor. Antidoturile fizice și fizico-chimice și biochimice. Antidoturile principale și intoxicațiile în care ele sunt eficiente. Antagoniștii funcționali. Anticorpii specifici. Maladiile și sindroamele, ce necesită terapie intensivă și reanimare și principalele grupe de preparate folosite în asemenea stări. Măsurile necesare în șocul anafilactic, stările comatoase (coma hipo- și hiperglicemică), edemul pulmonar și cerebral, bronhospasm, hipoxie, sindromul algic. Intoxicația cu medicamente, ce provoacă agitație psihomotorie și sindromul convulsiv, infecții secundare, dereglări ale echilibrului acido-bazic. Tratamentul hipotensiunii arteriale acute și a crizei hipertensive. Profilaxia intoxicațiilor acute. Toxidroamele mai frecvent întâlnite. Compușii care produc: tahicardie, bradicardie și blocul A-V, bronhospasm, hipotermie, hipertermie, comă. Compușii convulsivanți, miotici, midriatici. Compuși uzuali incluși în testele toxicologice din urină.

Procesul farmacoepidemiologic (etapele, formele de manifestare, factorii farmacoepidermiologici). Activitatea de farmacoepidemiologie (de profilaxie și combatere).

47. Reacțiile adverse nefavorabile ale medicamentelor. Complicațiile farmacoterapiei. Supravegherea și farmacovigilența medicamentelor.

Reacțiile adverse ale remediilor medicamentoase, metodele de depistare, profilaxia și corecția lor. Mecanismele de apariție și metodele de prognozare ale efectelor adverse posibile. Variantele clinice a efectelor adverse la pacienți (farmacodinamice, toxice, alergice, paramedicamentoase), particularitățile manifestărilor clinice (după gravitate, răspândire și caracterul afectării organelor și sistemelor). Dependența reacțiilor adverse a medicamentelor de calea și durata administrării, doză. Dependența de vârstă a manifestărilor reacțiilor adverse ale medicamentelor. Particularitățile apariției reacțiilor adverse în dependență de caracterul maladiei, gravitatea afectării sistemelor funcționale, doză și durata administrării substanțelor medicamentoase. Formarea unui algoritm de control privind acțiunea medicamentelor cu scopul depistării precoce a efectelor nedorite. Sistemul de înregistrare a reacțiilor adverse ale substanțelor medicamentoase.

Măsurile profilactice de preîntâmpinare a apariției reacțiilor adverse la medicamente. Principiile de acordare a ajutorului medical la apariția efectelor nedorite a medicamentelor în dependență de tabloul clinic și gravitatea lor.

Principiile generale de apreciere a eficacității și inofensivității utilizării substanțelor medicamentoase bolnavi. Importanța metodelor clinice și de laborator în aprecierea eficacității și inofensivității utilizării medicamentelor. Noțiune de pseudoanafilaxie.

Supravegherea și farmacovigilența medicamentelor (definiție și obiective) – sistemul de supraveghere și farmacovigilență, rolul și importanța lui în elucidarea, sistematizarea și informarea medicilor, prevenirea pătrunderii pe piața farmaceutică a preparatelor falsificate și cu o eficacitate dubioasă. Misiunea farmacologului clinician în implementarea și viabilitatea sistemului de Supraveghere și farmacovigilență a medicamentelor. Sursele de informație asupra reacțiilor adverse.

48. Particularitățile interacțiunii medicamentoase. Interacțiunea medicamentelor cu substanțele alimentare, etanolul (alcoolul), componenții fumului de tutun, plantele medicinale.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 42/95

Particularitățile interacțiunilor medicamentoase. Interacțiunile dintre diferite grupe și substanțe medicamentoase. Tipurile interacțiunilor medicamentoase – farmacologice (farmacocinetic, farmacodinamic) și farmaceutice. Tabloul clinic al manifestărilor interacțiunilor medicamentoase. Principiile asocierii raționale ale medicamentelor. Frecvența și caracterul modificării interacțiunilor medicamentoase în diferite afecțiuni ale organelor interne, la gravide, în dependența de vârstă și sex. Metodele de diminuare sau sporire a potenței interacțiunilor medicamentoase. Modalitățile de apreciere a expresivității și caracterului interacțiunilor medicamentoase în medicina practică. Interacțiunea medicamentelor cu produse alimentare, alcoolul, componenții fumului de tutun, plantele medicinale.

49. Farmacogeriatría. Principiile de bază. Aspectele geriatrice ale farmacocineticii și farmacodinamiei. Particularitățile utilizării medicamentelor la persoanele senile.

Farmacogerontologia- principiile de bază. Aspectele geriatrice ale farmacocineticii și farmacodinamiei. Aspectele fiziopatologice ale persoanelor în etate. Particularitățile farmacocineticii (absorbției, distribuției, metabolismului, eliminării), farmacodinamiei și farmacotoxicologiei la vârstnici. Principiile de selectare rațională ale medicamentelor la persoanele de vârstă a III. Determinarea regimului de dozare, eficacității și inofensivității medicamentelor. Polipragmazia și riscul inevitabil al interacțiunilor medicamentoase.

50. Medicamentul și pacientul. Medicamentul: beneficiu/prejudiciu. Autotratarea. Relațiile medicului și bisnesului farmaceutic.

Aspectele legislative în domeniul medicamentului și pacientul. Listele de medicamente. Lista OTC și principiile de formare a ei. Informația despre medicamente pentru pacient. Școlarizarea pacientului în domeniul medicamentului. Complanța pacientului la tratament. Relațiile dintre medic și pacient în domeniul medicamentului. Medicina personalizată.

Autotratarea sau farmacoterapia rațională. Cauzele autotratarea și consecințele lui. Rolul medicului farmacolog-clinician în selectarea și promovarea medicamentelor. Medicamentele generice. Studiile de bioechivalență. Criteriile de eficacitate și inofensivitate. Medicina bazată pe dovezi.

51. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale anticonvulsivantelor de profil general, antiepilepticelor, antiparkin-sonienelor, antispasticelor musculaturii striate.

Sistemele neuromediatoare implicate în reglarea tonusului musculaturii striate. Bazele fiziopatologice ale reglării tonusului și contractilității mușchilor scheletici. Principiile de corecție farmacologică a acestora.

Principiile de clasificare, particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice, criteriile de eficacitate și inofensivitate a anticonvulsivantelor, antiepilepticelor, antiparkinsonienelor, antispasticelor musculaturii striate (miorelaxantelor centrale). Selectarea rațională a acestor preparate în dependență de forma maladiei, durata tratamentului, vârstă, maladii asociate, stările de urgență etc. Determinarea regimului de dozare, schemei și duratei necesare de tratament. Interacțiunile medicamentoase, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor lor.

Principiile de utilizare rațională și selectarea P-preparatelor pentru specialiștii neurologi și psihiatri, precum și pentru medicii de profil larg. Rolul și locul acestora, dar și a farmacologului clinician în tratamentul eficace și inofensiv al bolnavilor cu epilepsie, parkinsonism și stări spastice ale musculaturii striate. Informarea medicilor despre realizările și perspectivele farmacoterapiei acestor patologii, reieșind din aspectele sociale și economice ale pacienților și statului preparatelor.

52. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale hipnoticelor. Etanolul.

Principiile de clasificare, particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice, criteriile de eficacitate și inofensivitate a hipnoticelor. Selectarea rațională a acestor preparate în dependență de dereglările de somn, durata tratamentului, maladii asociate, vârstă etc. Determinarea regimului de

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 43/95

dozare, schemei și duratei necesare de tratament. Interacțiunile medicamentoase, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor lor.

Principiile de utilizare rațională și selectare a P-preparatelor din grupul hipnoticelor. Rolul și locul acestora, dar și a farmacologului clinician în tratamentul eficace și inofensiv al bolnavilor cu insomnii. Informarea medicilor despre realizările și perspectivele farmacoterapiei acestor patologii, reieșind din aspectele sociale și economice ale pacienților și statului hipnoticelor.

Etanolul. Particularitățile farmacocinetice, influența asupra enzimelor microzomiale hepatice în intoxicația acută și abuzul de alcool. Particularitățile influenței asupra organelor și sistemelor. Intoxicația acută cu alcool – principiile de tratament. Alcoolismul – principiile de tratament, aspectele socio-economice.

53. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale analgezicelor.

Bazele fiziopatologice ale durerii. Căile de transmisie a durerii. Sistemul nociceptiv și antinociceptiv fiziologic. Principiile de corecție a durerii și de clasificare a analgezicelor .

Aspectele farmacologice (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) ale analgezicelor. Caracterizarea comparativă a analgezicelor cu mecanism central, periferic și mixt. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în diferite maladii și stări patologice, însoțite de sindromul algic (traume, perioada pre- și postoperatorie, combustii, cancer, infarct acut de miocard etc.). Criteriile de eficacitate și inofensivitate ale analgezicelor. Reacțiile adverse, manifestările clinice, profilaxia și tratamentul lor. Intoxicațiile acute cu opioide, tratamentul. Dependența medicamentoasă (psihică și fizică), profilaxia și tratamentul. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Includerea analgezicelor din diverse grupe în schemele standard de tratament al stărilor însoțite de sindromul algic (nociceptiv, neuropat, psihogen). Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a analgezicelor. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

Studiile de perspectivă în obținerea analgezicelor noi, lipsite de reacțiile adverse tipice. Controlul și supravegherea utilizării incriminate analgezicelor.

54. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale miorelaxanțelor, anesteziilor locale și generale.

Bazele fiziopatologice ale durerii. Căile de transmisie a durerii. Sistemul nociceptiv și antinociceptiv fiziologic. Principiile de corecție ale durerii și de clasificare a anesteziilor locale și generale.

Aspectele farmacologice (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) ale anesteziilor generale și locale. Caracterizarea comparativă a anesteziilor generale (după proprietățile fizico-chimice, farmacodinamice și farmacocinetice) și locale (după activitate, toxicitate, latența și durata acțiunii, proprietățile farmacocinetice). Particularitățile de utilizare ale anesteziilor generale în diferite intervenții chirurgicale, maladii asociate și stări patologice, ce necesită jugularea sindromului algic, precum și a anesteziilor locale în diferite tipuri de anestezie locală în diverse domenii ale medicinei (oftalmologie, ORL, etc.). Criteriile de eficacitate și inofensivitate a anesteziilor generale și locale. Reacțiile adverse, manifestările clinice, profilaxia și tratamentul lor. Acțiunea rezorbtivă a anesteziilor locale, manifestările clinice, profilaxia și tratamentul. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Includerea anesteziilor generale și locale din diverse grupe în schemele standard de efectuare a intervențiilor și manipulațiilor chirurgicale pentru jugularea sindromului dolo. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a anesteziilor generale și locale. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 44/95

Studiile de perspectivă în obținerea anesteziilor generale și locale noi, cu proprietăți prioritare și utile pentru medicina practică. Controlul și supravegherea după utilizarea anesteziilor generale.

Fiziopatologia contracțiilor mușchilor scheletici. Principiile de clasificare a miorelaxanțelor. Caracterizarea farmacologică comparativă (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a miorelaxanțelor periferice. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în intervențiile chirurgicale, diferite maladii și stări patologice. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Incluziunea miorelaxanțelor în schemele standard de efectuare a intervențiilor chirurgicale și tratament a unor maladii și stări însoțite de hipertonusul musculaturii striate. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a miorelaxanțelor periferice. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

55. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale psiholepticilor (antipsihoticilor, anxioliticilor, sedativelor) și normotimicilor (sărurilor de litiu, valproații, blocanțele canalelor de calciu etc.).

Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale antidepressivelor, nootropelor, excitanțelor SNC, tonizanțelor și adaptogenelor, analepticilor.

Aspectele farmacoepidemiologice ale utilizării în practica medicală a remediilor psihotrope. Bazele fiziopatologice ale tulburărilor SNC în patogenia maladiilor neuropsihice și somatice și corecția lor farmacologică.

Principiile de clasificare ale psihotropelor (psiholeptice, psihoanaleptice, normotimice, psihodislepțice). Clasificarea antipsihoticilor, anxioliticilor, antidepressivelor, excitanțelor SNC, nootropelor (după mecanismul de acțiune, patogenie, aspectul clinic, etc.). Particularitățile mecanismului de acțiune, efectelor farmacologice de bază și adjuvante, indicațiilor, contraindicațiilor și reacțiilor adverse în dependență de domeniul utilizării neurolepticilor, tranchilizanțelor, sedativelor, sărurilor de litiu, antidepressivelor, excitanțelor SNC, nootropelor, tonizanțelor generale, adaptogenelor, analepticilor. Aspectele farmacocinetice în dependență de scopul utilizării și durata tratamentului. Criteriile de eficacitate și inofensivitate. Cronofarmacologia remediilor psihotrope. Specificul utilizării acestora în dependență de profilul specialiștilor (neurologi, psihiatri, interniști, medici de familie etc.). Interacțiunile medicamentoase, coincidența, pronosticarea, elucidarea lor, profilaxia și tratamentul celor nedorite.

Principiile de utilizare rațională și selectarea P-preparatelor din grupele psihotropelor. Selectarea preparatelor psihotrope pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament al maladiilor neuropsihice și includerea remediilor din aceste grupe în schemele respective de tratament ale bolilor somatice. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a neurolepticilor, tranchilizanțelor, sedativelor, sărurilor de litiu, antidepressivelor, excitanțelor SNC, nootropelor, tonizanțelor generale, adaptogenelor, analepticilor. Informarea medicilor despre realizările și perspectivele tratamentului maladiilor neuro-psihice.

56 Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antimigrenoase și utilizate în boala Alzheimer .

Antimigrenoasele: clasificarea, caracterizarea preparatelor utilizate în jugularea acceselor de migrenă. Sumatriptanii: mecanismele de acțiune, efectele farmacologice și manifestările clinice, principiile de selectare și utilizare. Derivații izotioureici ca antimigrenoase (aspectele farmacodinamice, principiile de selectare și utilizare).Preparatele utilizate în profilaxia și tratamentul migrenei. Particularitățile mecanismului de acțiune și efectului antimigrenos al preparatelor antiserotonergice, alcaloizilor din ergot, beta-adrenoblocanțelor, antidepressivelor, blocanțelor

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 45/95

canalelor calciului, alfa-2-adrenomimeticele centrale și preparatelor combinate. Principiile de selectare și utilizare. Principiile de utilizare rațională și selectarea P-preparatelor utilizate în dereglările circulației cerebrale și periferice, antimigrenoase.

Preparatele utilizate în tratamentul maladiei Alzheimer: clasificarea, mecanismele de acțiune, indicațiile, reacțiile adverse.

57. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor utilizate în insuficiența cardiacă.

Bazele fiziopatologice ale insuficienței cardiace. Patogenia insuficienței cardiace acute și cronice, sistolice și diastolice. Principiile de corecție ale insuficienței cardiace. Clasificarea preparatelor utilizate în insuficiența cardiacă.

Caracterizarea farmacologică și comparativă (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor cu acțiune inotrop-pozitivă și care micșorează pre-și postsarcina în insuficiența cardiacă. Particularitățile de utilizare ale glicozidelor cardiace, cardiostimulatoarelor, glicozidelor necardiotonice și neadrenergice, vasodilatatoarelor (musculotrope, inhibitorilor enzimei de conversie, antagoniștilor angiotensin-II receptorilor; blocantelor canalelor de calciu etc.) și diureticelor în tratamentul insuficienței cardiace acute și cronice de diferită genă și etiologie. Preparatele utilizate în tratamentul șocului cardiogen și alte stări cu decompensare cardiacă (particularitățile farmacodinamice și farmacocinetice, regimul de dozare). Criteriile de eficacitate și inofensivitate ale remediilor folosite în tratamentul insuficienței cardiace. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Includerea preparatelor din grupele respective în schemele standard de tratament ale insuficienței cardiace. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor utilizate în profilaxia și tratamentul insuficienței cardiace. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

Principiile de utilizare rațională și selectarea P-preparatelor utilizate în insuficiența cardiacă. Informarea medicilor despre realizările și perspectivele în domeniul farmacoterapiei și aspectele farmacologice noi ale acțiunii preparatelor medicamentoase.

58. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antianginoase.

Cardiopatia ischemică, aspectele clinice și patogenia diferitor forme de angină pectorală și a infarctului miocardic. Clasificarea remediilor antianginoase.

Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor antianginoase. Preparatele utilizate în abolirea crizelor anginoase (aspectele farmacocinetice și farmacodinamice). Principiile tratamentului infarctului miocardic acut și șocului cardiogen. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în diferite forme de angină pectorală, infarctul miocardic, șocul cardiogen, în dependență de vârstă, maladiile asociate. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament a diferitor forme de angină pectorală și infarct miocardic. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor antianginoase. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora. Principiile de utilizare rațională și selectarea P-preparatelor antianginoase.

59. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antiaritmice.

Tahi- și bradiaritmii, aspectele clinice și patogenia diferitor forme de aritmii și blocate de conducere. Potențialul de acțiune, modificările electrolitice și electrofiziologice. Clasificarea remediilor antiaritmice.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 46/95

Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor antiaritmice. Preparatele utilizate în abolirea tahiaritmiilor vitale (aspectele farmacocinetice și farmacodinamice). Principiile tratamentului tahiaritmiilor în infarctul acut de miocard și șocul cardiogen. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în diferite forme de tași- și bradiaritmii, în dependență de vârstă, maladiile asociate. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale diferitor forme de tași- și bradiaritmii. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor antiaritmice. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora. Principiile de utilizare rațională și selectarea P-preparatelor antiaritmice.

60. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antihipertensive. Particularitățile de utilizare ale antihipertensivelor la pacienții cu maladii asociate și în urgențele hipertensive.

Bazele fiziopatologice ale tonusului vascular. Patogenia hipertensiunilor arteriale esențiale și simptomatice. Principiile de corecție a stărilor patologice respective. Clasificarea preparatelor antihipertensive.

Caracterizarea farmacologică și comparativă (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a antihipertensivelor neutrope (alfa-2-adrenomimetice, agoniștilor imidazolinici, simpatolitice, ganglioplegice, adrenoblocante, antiserotonice etc), musculotrope (directe și indirecte), cu influență asupra sistemului renin-angiotensin-aldosteron (antagoniștilor reninei, inhibitorilor enzimei de conversie, blocantelor receptorilor angiotensinici, inhibitorilor vasopectidazei, antagoniștilor aldosteronului), diureticelor. Particularitățile de utilizare ale alfa-2-adrenomimetice, agoniștilor imidazolinici, simpatolitice, ganglioplegice, adrenoblocante, antiserotonice, blocantelor canalelor de calciu, arterio-, veno-, arterio și venodilatatoarelor, activatorilor canalelor de kalium, antagoniștilor reninei, inhibitorilor enzimei de conversie, blocantelor receptorilor angiotensinici, inhibitorilor vasopectidazei, diureticelor în tratamentul hipertensiunilor arteriale esențiale și simptomatice în dependență de vârstă, patologiiile asociate și starea funcțională a organismului. Preparatele utilizate în tratamentul urgențelor hipertensive (particularitățile farmacodinamice și farmacocinetice, regimul de dozare). Criteriile de eficacitate și inofensivitate ale preparatelor hipotensive în tratamentul hipertensiunilor arteriale. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Includerea preparatelor din grupele respective în schemele standard de tratament ale hipertensiunilor arteriale. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor în profilaxia și tratamentul urgențelor hipertensive și hipertensiunilor arteriale esențiale și simptomatice. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

Direcțiile de obținere a preparatelor hipotensive eficiente și inofensive. Școlarizarea bolnavilor cu hipertensiune arterială și rolul ei în efectuarea unui tratament adecvat.

61. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu influență asupra circulației cerebrale și periferice. Cerebroprotectoarele

Aspectele fiziopatologice și farmacologice ale dereglărilor circulației cerebrale și periferice. Principiile de corecție ale tulburărilor ischemice și hemoragice. Clasificarea preparatelor utilizate în aceste afecțiuni.

Vasodilatatoarele neurotrope și musculotrope. Particularitățile mecanismului de acțiune, efectelor, indicațiilor, contraindicațiilor, reacțiilor adverse, eficacității, inofensivității, regimului de dozare, elecției (în dependență de tipul tulburărilor, vârstă, maladii asociate etc.) ale blocantelor canalelor de calciu, alcaloizilor din Vinca minor, derivaților xantinici, antiserotonice, alcaloizilor

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 47/95

din ergot, alfa-adrenoblocantelor etc. Caracterizarea comparativă a vasodilatatoarelor neuro- și miotrope, criteriile de elecție ale bolnavilor cu diferite dereglări ale circulației cerebrale și periferice pentru tratamentul cu aceste remedii.

Rolul și locul factorilor de coagulare, trombocitelor și sistemului de fibrinoliză în dezvoltarea și evoluția afecțiunilor ischemice cerebrale și periferice. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice ale anticoagulantelor, antiagregantelor și fibrinoliticele. Criteriile de eficacitate și inofensivitate, de selectarea pacienților pentru tratamentul oportun cu aceste preparate. Regimul de dozare și schemele standard de tratament precoce, de durată și profilaxie ale maladiilor respective. Studiile de perspectivă în acest domeniu.

Preparatele destinate ameliorării proceselor metabolice și reparative. Criteriile de selectare a bolnavilor, începutului și duratei curei de tratament. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice, regimului de dozare, eficacității și inofensivității nootropelor și stimulatorilor metabolismului cerebral.

Principiile utilizării raționale ale preparatelor în tulburările circulației cerebrale și periferice. Selectarea P-preparatelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament și profilaxie ale afecțiunilor respective. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale farmacoterapiei dereglărilor ischemice și hemoragice. Interacțiunile medicamentoase, elucidarea, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor lor nedorite.

62. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antihipotensive.

Bazele fiziopatologice ale tonusului vascular. Patogenia hipotensiunilor arteriale acute și cronice, insuficienței venoase, rinitelor, conjunctivitelor etc. Principiile de corecție ale stărilor patologice respective. Principiile de clasificare ale vasoconstrictoarelor sistemice și regionale, preparatelor utilizate în insuficiența venoasă.

Caracterizarea farmacologică și comparativă (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a vasoconstrictoarelor sistemice și regionale și a preparatelor utilizate în insuficiența venoasă. Particularitățile de utilizare ale adrenomimeticele, alcaloizilor din ergor, derivaților izotioureici, hipertensivelor musculotrope, tonizantelor generale, adaptogenelor, analepticelor, cardiostimulatoarelor, substituenților plasmatici, minerale- și glucocorticoizilor în tratamentul hipotensiunilor arteriale acute și cronice de diferită genă și etiologie, rinitelor, conjunctivitelor, precum și a venotonicele în insuficiența venoasă. Preparatele utilizate în tratamentul șocului cardiogen, traumatic, combustiv, hemoragie etc. (particularitățile farmacodinamice și farmacocinetice, regimul de dozare.). Criteriile de eficacitate și inofensivitate ale vasoconstrictoarelor sistemice și regionale, venotonicele în tratamentul hipotensiunilor arteriale și insuficienței venoase. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Includerea preparatelor din grupele respective în schemele standard de tratament ale hipotensiunilor arteriale și cronice, rinitelor, conjunctivitelor, insuficienței venoase. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor în profilaxia și tratamentul afecțiunilor respective. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

Informarea medicilor despre realizările și perspectivele în domeniul farmacoterapiei hipotensiunilor arteriale acute și cronice, rinitelor, conjunctivitelor și insuficienței venoase. Aspectele farmacologice ale acțiunii preparatelor medicamentoase noi.

63. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor venotrope.

Reglarea tonusului venelor (factorii neurogeni și humorali). Substanțele endogene cu efect vasoconstrictor (adrenalina, noradrenalina, angiotensina II, vasopresina, neuropeptida Y, prostaglandina F₂-alfa, tromboxanul, endotelinele) și vasodilatator (adrenomedulina, acetilcolina,

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 48/95

bradichinina, peptida intestinală vasoactivă (VIP), histamina, peptidele natriuretice (B și C), NO, PGI₂, purinele (adenozina, ATP)). Dopamina, serotonina, PGE₂ și PGD₂ pot provoca atât vasoconstricție, cât și vasodilatație.

Clasificarea preparatelor venotrope (venodilatatoare, venotonizante, preparatele pentru sclerozarea venelor, preparatele pentru profilaxia și tratamentul trombozelor venoase). Caracterizarea venodilatatoarelor (nitrații, alfa-1-adrenoblocante, simpatolitice) și arterio-venodilatatoarelor: mecanismul de acțiune, efectele farmacologice, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, farmacocinetica. Principiile de selectare și utilizare rațională în afecțiunile venelor.

Caracterizarea venotonizantelor (venoconstrictoare, venoprotectoare, venotonice și venoprotectoare) – mecanismul de acțiune, efectele farmacologice, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, farmacocinetica. Principiile de selectare și utilizare rațională în afecțiunile venelor.

Caracterizarea preparatelor utilizate pentru sclerozarea venelor și preîntâmpinarea trombozelor venoase (anticoagulante, fibrinolitice, antiagregante, preparate ce ameliorează vâscozitatea sângelui) – mecanismul de acțiune, efectele farmacologice, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, farmacocinetica. Principiile de selectare și utilizare rațională în afecțiunile venelor.

Selectarea P-medicamentelor din grupul venodilatatoarelor, venotonizantelor și venoprotectoarelor.

64. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor diuretice și antigutoase.

Structura și funcțiile rinichilor. Guta și patogenia ei. Principiile de clasificare ale diureticelor și preparatelor antigutoase.

Caracterizarea farmacologică și comparativă (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a diureticelor și antigutoaselor. Particularitățile de utilizare ale preparatelor diuretice în diferite maladii și stări patologice cu sau fără retenție hidro-salină, în dependență de vârstă, bolile asociate și scopul folosirii. Principiile de tratament ale gutei și de abolire ale crizelor gutoase. Selectarea P-medicamentelor. Pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale gutei și diferitor maladii, însoțite de edeme. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a diureticelor și antigutoaselor. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

65. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale substituenților de volum plasmatic și preparatelor cu influență asupra echilibrului hidro-salin, acido-bazic și pentru alimentarea parenterală.

Tipurile de deshidratări și patogenia lor. Acidozele și alcalozele, aspectele fiziopatologice. Principiile de clasificare ale preparatelor cu influență asupra echilibrului hidro-salin și acido-bazic.

Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor cu influență asupra echilibrului hidro-salin și acido-bazic și celor pentru alimentarea parenterală. Particularitățile de utilizare ale acestor remedii în diferite maladii și stări patologice (deshidratări, șocuri, acidoze, alcaloze etc.) în dependență de vârstă, bolile asociate și parametrii clinici și paraclinici. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament a diferitor forme de deshidratări, șocuri, acidoze, alcaloze, precum și a stărilor patologice ce necesită nutriție parenterală. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor din aceste grupe. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

66. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu acțiune asupra hemostazei.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 49/95

Factorii plasmatici și trombocitari ai hemostazei. Patogenia dereglărilor sistemului hemostazei. Principiile de clasificare ale preparatelor cu influență asupra hemostazei.

Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a hemostaticelor cu acțiune locală (vasoconstrictoare, preparate astringente, preparatele factorilor de coagulare, preparate combinate) și sistemică (coagulante, antifibrinolitice, agregante, preparate ce micșorează permeabilitatea vasculară, preparate vegetale) și antitromboticelor (anticoagulantele, fibrinoliticele, antiagregante, preparate ce micșorează vâscozitatea sângelui). Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în diferite maladii și stări patologice. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale stărilor însoțite de dereglările hemostazei. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a hemostaticelor și antitromboticelor. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

67. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu acțiune asupra hemopoezei.

Dereglările hemopoezei (anemiile, leucopeniile etc.). Patogenia dereglărilor sistemului hemopoezei. Principiile de clasificare a preparatelor cu influență asupra hemopoezei.

Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor cu influență asupra eritropoezei (antianemice) și leucopoezei. Particularitățile de utilizare a preparatelor din grupele respective în diferite anemii și leucopenii. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament a dereglărilor hemopoezei. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a antianemicelor și stimulatorilor leucopoezei. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

68. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale substanțelor medicamentoase cu influență asupra sistemului respirator : expectorantelor, mucoliticelor, antitusivelor și preparatelor utilizate în tratamentul edemului pulmonar. Sputa și mecanismele ei de formare și eliminare. Tusa și aspectele fiziopatologice. Patogenia edemului pulmonar. Clasificarea remediilor cu influență asupra funcțiilor sistemului respirator.

Principiile de clasificare ale expectorantelor, mucoliticelor, antitusivelor. Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a expectorantelor, mucoliticelor, antitusivelor. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în tratamentul maladiilor bronhoobstructive (bronșitelor cronice obstructive, astmului bronșic, emfizemului pulmonar), bronșitelor acute și cronice, pneumoniilor etc. Preparatele utilizate în tratamentul edemului pulmonar (particularitățile farmacodinamice și farmacocinetice, regimul de dozare). Criteriile de eficacitate și inofensivitate ale remediilor expectorante, mucolitice, antitusive și folosite în edemul pulmonar. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Includerea preparatelor din grupele respective în schemele standard de tratament ale maladiilor pulmonare. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor utilizate în afecțiunile respective. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

Informarea medicilor despre realizările și perspectivele în domeniul farmacoterapiei afecțiunilor sistemului respirator. Aspectele farmacologice ale preparatelor utilizate în sindromul de detresă respiratorie.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 50/95

69. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antiastmatice.

Bazele fiziopatologice ale maladiilor sistemului respirator. Particularitățile de reglare ale tonusului musculaturii netede a bronhiilor.

Principiile de clasificare a bronholiticelor. Caracterizarea farmacologică și comparativă (mecanismele de acțiune, efectele, beneficiul terapeutic, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a simpatomimeticelor, colinoliticelelor, metilxantinelor, glucocorticoizilor, antileucotrienelor, inhibitorilor degranulării mastocitelor etc. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în tratamentul maladiilor bronhoobstructive (bronșitelor cronice obstructive, astmului bronșic, emfizemului pulmonar etc.). Preparatele utilizate în tratamentul acceselor de astm bronșic și statusului astmatic (particularitățile farmacodinamice și farmacocinetice, regimul de dozare). Criteriile de eficacitate și inofensivitate ale remediilor bronholitice. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor bronho-obstructive. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor în afecțiunile respective. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

70. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu influență asupra funcțiilor tubului digestiv: utilizate în dereglările hipo- și hipersecretorii ale stomacului, intestinului și pancreasului.

Bazele fiziopatologice ale funcțiilor tubului digestiv, maladiilor și stărilor patologice ale acestuia. Principiile de corecție farmacologică ale afecțiunilor gastro-intestinale. Clasificarea remediilor cu influență asupra funcțiilor tubului digestiv.

Clasificarea substanțelor cu acțiune asupra secreției gastrice, intestinale și pancreatice. Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor utilizate în hipofuncția glandelor tubului digestiv (remediilor folosite în scop diagnostic, colinomimeticelor, preparatelor de substituție etc.), precum și în stările de hipersecreție (colinoliticelelor, H₂-histaminoliticelelor, inhibitorilor pompei protonice, analogilor prostaglandinelor, antigastrinicelelor, antiacidelor, inhibitorilor enzimelor proteolitice etc.). Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în tratamentul gastritelor hipo- și hiperacide, ulcerului duodenal și gastric, pancreatitelor acute și cronice. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor enumerate. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor utilizate în afecțiunile cauzate de hipo- sau hipersecreția glandelor tubului digestiv. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

71. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu influența asupra funcțiilor tubului digestiv: utilizate în dereglările motilității tubului digestiv.

Clasificarea substanțelor cu acțiune asupra motilității gastrice și intestinale. Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor utilizate în hipomotilitatea tubului digestiv (colinomimeticelor, preparatelor prokinetice, vomitive, antiflatulentelor, laxativelor și purgativelor etc.), precum și în stările de hipermotilitate (colinoliticelelor, spasmoliticelelor, antivomitivelor, antidiareicelelor etc.). Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în tratamentul enteritelor, enterocolitelor, colitelor, vomei, diareei și constipațiilor de diferită genă, meteorismului, colicelor intestinale etc. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor enumerate. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor în afecțiunile

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 51/95

cauzate de hipo- sau hipermotilitatea tubului digestiv. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora. Particularitățile selectării substanțelor medicamentoase la copii.

72. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu influența asupra funcțiilor tubului digestiv: utilizate în afecțiunile ficatului și căilor biliare.

Clasificarea substanțelor hepatotrope. Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a hepatoprotectoarelor, colescreticelor, colecistocineticelor, colelitolicelor. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în tratamentul hepatitelor, hepatocolecistitelor, cirozelor hepatice, colecistitelor acute și cronice, colelitiazei, colicii biliare etc. Preparatele utilizate în tratamentul hepatitelor virale (clasificarea, datele farmacodinamice și farmacocinetice, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare). Criteriile de eficacitate și inofensivitate ale remediilor hepatotrope. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor enumerate. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor în afecțiunile ficatului și căilor biliare. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

Informarea medicilor despre realizările și perspectivele în domeniul farmacoterapiei afecțiunilor tubului digestiv.

73. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu acțiune asupra glandei tiroide, hipotalamusului și hipofizei.

Fiziopatologia sistemului neuro-endocrin. Maladiile endocrine, patogenia și principiile de tratament. Clasificarea preparatelor hormonale și antihormonale.

Preparatele hormonale ale hipotalamusului (liberinele și statinele) și hipofizei: definiția, mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de folosire ale acestora în afecțiunile hipotalamusului și hipofizei.

Utilizarea preparatelor cu scop de diagnostic și tratament. Aspectele selectării raționale ale preparatelor hormonale ale hipotalamusului și hipofizei în practica medicilor-endocrinologi și de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Direcțiile principale de obținere ale remediilor hormonale noi. Selectarea preparatelor hipotalamusului și hipofizei pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor endocrine ale hipotalamusului și hipofizei. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea lor .

Preparatele hormonale ale glandei tiroide definiția, mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de folosire a acestora în afecțiunile tiroidiene însoțite de hipofuncția glandei. Utilizarea preparatelor cu scop de diagnostic și tratament. Aspectele selectării raționale ale preparatelor hormonale ale glandei tiroide în practica medicilor endocrinologi și de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Direcțiile principale de obținere ale remediilor hormonale noi. Selectarea preparatelor glandei tiroide pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale hipotiroidismului de diferită genă. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea lor.

Preparatele antitiroidiene: clasificarea, mecanismele de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, farmacocinetica. Particularitățile de utilizare în tratamentul hipertiroidismului de diferită genă. Aspectele selectării raționale ale preparatelor antihormonale ale glandei tiroide în practica medicilor, endocrinologi și de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Direcțiile principale de obținere ale remediilor antitiroidiene noi. Selectarea preparatelor antitiroidiene pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 52/95

standard de tratament ale hipertiroidismului de diferită geneză. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale ale preparatelor antitiroidiene. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea lor.

74. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale antidiabeticelor.

Fiziopatologia pancreasului. Maladiile endocrine ale pancreasului, patogenia și principiile de tratament. Clasificarea preparatelor antidiabetice.

Preparatele insulinei și antidiabeticelor orale: clasificarea, mecanismele de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, farmacocinetica. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare în tratamentul diabetului zaharat, comorbiditățile și maladiile concomitente. Reacțiile adverse ale insulinei și antidiabeticelor orale, principiile de tratament și profilaxie. Școlarizarea bolnavilor cu diabet zaharat în domeniul medicamentelor, specifice. Aspectele selectării raționale ale preparatelor insulinice și antidiabeticelor orale în practica medicilor endocrinologi și de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Direcțiile principale de obținere a remediilor antidiabetice noi. Selectarea preparatelor insulinei și antidiabeticelor orale pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale diabetului zaharat tip I și II, precum și a comorbidităților, complicațiilor diabetului, la gravide și mamele care alăptează. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a antidiabeticelor. Problemele asigurării bolnavilor cu preparatele respective. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, aprecierea, profilaxia și tratamentul lor.

75. Particularitățile selectării, regimul de dozare, aprecierea eficacității și inofenivității substanțelor medicamentoase utilizate preponderent în obstetrică și ginecologie: prostaglandinele, estrogenii, progestativele.

Fiziopatologia sistemului neuro-endocrin. Maladiile endocrine, patogenia și principiile de tratament. Clasificarea preparatelor hormonale și antihormonale.

Preparatele estrogenilor și progestativelor: clasificarea, mecanismele de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, farmacocinetica. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare în tratamentul maladiilor însoțite de hipofuncția ovariană. Reacțiile adverse ale estrogenilor și progestativelor și principiile de tratament și profilaxie. Aspectele selectării raționale ale preparatelor estrogenilor și progestativelor în practica medicilor endocrinologi și de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Direcțiile principale de căpătare ale remediilor noi. Selectarea estrogenilor și progestativelor pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor cauzate de hipofuncția ovariană. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor estrogenilor și progestativelor. Problemele asigurării bolnavilor cu preparatele respective. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea, profilaxia și tratamentul lor.

Preparatele anticoncepționale: clasificarea, mecanismele de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, farmacocinetica. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare în prevenirea gravidității la femeile de diferită vârstă, maladiile asociate. Reacțiile adverse ale anticoncepționalelor, principiile de tratament și profilaxie. Aspectele selectării raționale a preparatelor anticoncepționale în practica medicilor endocrinologi și de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Direcțiile principale de obținere ale remediilor noi. Selectarea anticoncepționalelor pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor standard de utilizare ale anticoncepționalelor la femeile de vârstă reproductivă. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a anticoncepționalelor. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea, profilaxia și tratamentul lor.

Preparatele androgenilor: clasificarea, mecanismele de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, farmacocinetica. Particularitățile farmacocinetice și

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 53/95

farmacodinamice de utilizare în tratamentul maladiilor însoțite de hipofuncția testiculelor. Reacțiile adverse ale androgenilor, principiile de tratament și profilaxie. Aspectele selectării raționale ale preparatelor androgenilor în practica medicilor endocrinologi și de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Direcțiile principale de obținere ale remediilor noi. Selectarea androgenilor pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor cauzate de hipofuncția testiculelor. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a androgenilor. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea, profilaxia și tratamentul lor .

76. Particularitățile selectării, regimul de dozare, aprecierea eficacității și inofensivității antiestrogenilor, antiprogestativelor, antiandrogenilor.

Preparatele antiestrogenilor, antiprogestativelor și antiandrogenilor: clasificarea, mecanismele de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, farmacocinetica. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare în tratamentul maladiilor endocrine. Aspectele selectării raționale ale antiestrogenilor, antiprogestativelor și antiandrogenilor în practica medicilor endocrinologi și de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Direcțiile principale de obținere ale remediilor noi. Selectarea antiestrogenilor, antiprogestativelor și antiandrogenilor pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor endocrine. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a androgenilor. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea, profilaxia și tratamentul lor.

77. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale glucocorticoizilor.

Rolul și aspectele fiziologice ale glucocorticoizilor. Principiile de clasificare ale glucocorticoizilor.

Caracterizarea farmacologică și comparativă (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a glucocorticoizilor. Mecanismele genomice și non-genomice și importanța clinică a efectelor induse. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în diferite maladii și stări patologice, în dependență de vârstă, bolile asociate și scopul utilizării. Principiile de dozare și substituție ale glucocorticoizilor. Sindromul de suspendare, profilaxia și tratamentul. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale diferitor maladii. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a glucocorticoizilor. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

78. Medicamentele și sarcina (particularitățile de acțiune ale medicamentelor la gravide și făt). Utilizarea medicamentelor în perioada de lactație.

Sistematizarea, conform recomandărilor OMS, a preparatelor disponibile sau contraindicate (absolut sau relativ) femeilor gravide. Substanțele cu acțiune embriotoxică, teratogenă și fetotoxică. Farmacoepidemiologia malformațiilor. Supravegherea și controlul după inofensivitatea medicamentelor utilizate la gravide. Școlarizarea femeilor gravide sau celor ce o planifică cu riscul administrării necontrolate a preparatelor medicamentoase. Aspectele social-economice ale conduitei adecvate a gravidelor.

Particularitățile farmacocinetice ale substanțelor medicamentoase la mamele ce alăptază. Criteriile ce reglementează indicațiile și contraindicațiile administrării medicamentelor în perioada alăptării. Caracterul și manifestările clinice ale acțiunii remediilor medicamentoase asupra sugarului. Elucidarea, pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse. Aspectele social-economice ale utilizării necontrolate a preparatelor în timpul lactației.

Anul III

FARMACOLOGIA CLINICĂ

79. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale antiinflamatoarelor nesteroidiene, steroidiene și antiinflamatoarelor antireumatice specifice.

Inflamația și patogenia ei. Clasificarea remediilor antiinflamatoare. Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a antiinflamatoarelor nesteroidiene și antireumatice. Particularitățile de utilizare a preparatelor din grupele respective în diferite maladii însoțite de procesele inflamatorii, în dependență de vârstă, bolile asociate. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale diferitor maladii. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a antiinflamatoarelor nesteroidiene și antireumatice. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

80. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antialergice.

Alergia și patogenia ei. Clasificarea remediilor utilizate în tratamentul reacțiilor alergice.

Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor utilizate în reacțiile alergice de tip imediat. Particularitățile de utilizare a preparatelor din grupele respective în diferite maladii însoțite reacțiile alergice de tip imediat. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament a diferitor maladii alergice.

Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor utilizate în reacțiile alergice de tip întârziat. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în diferite maladii însoțite de reacțiile alergice de tip întârziat. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale diferitor maladii alergice.

Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor antialergice. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

81. Particularitățile farmacocinetice, farmacogenetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor imunotrope (imunomodulatoarele, imunodepresivele).

Progresul și perspectivele imunofarmacologiei. Bazele fiziopatologice ale imunodeficiențelor. Principiile de corecție farmacologică a maladiilor însoțite de dereglările proceselor imune.

Principiile de clasificare ale preparatelor imunotrope. Caracterizarea farmacologică (mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, precauțiile, reacțiile adverse) a imunomodulatoarelor, imunostimulatoarelor și imunodepresivelor. Particularitățile de acțiune, regimul de dozare, selectare, apreciere a eficacității și inofensivității grupelor respective. Aspectele farmacocinetice și farmacodinamice ale administrării în dependență de maladia și caracterul dereglărilor imunologice, bolile concomitente, vârstă și starea funcțională a organismului. Selectarea rațională a preparatelor imunodepresive, imunomodulatoare și imunostimulatoare pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor alergice și cu dereglări ale proceselor imune. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării preparatelor cu influență asupra proceselor imune în tratamentul bolnavilor cu maladiile respective. Informarea medicilor despre corelația dintre statusul imun al populației și acțiunea medicamentelor din diverse grupe. Interacțiunile medicamentoase, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor lor.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 55/95

82. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale corectorilor metabolismului. Preparatele hipolipemiente.

Rolul și importanța proceselor metabolice în asigurarea dezvoltării fiziologice a organismului. Patogenia dereglărilor metabolice. Principiile de clasificare ale corectorilor metabolismului și hipolipemientelor.

Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor hipolipemiente și stimulatorilor metabolismului de origine vegetală, animalieră și sintetică, hondroprotectoarelor. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în diferite maladii și stări patologice. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Includerea hipolipemientelor și corectorilor metabolismului în schemele standard de tratament ale diferitelor maladii și stări patologice. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a hipolipemientelor și stimulatorilor metabolismului. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

83. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale substanțelor antioxidante și antihipoxante.

Procesele de oxidare în organism în normă și patologie. Sistemul antioxidant fiziologic, funcționarea lui. Formele agresive ale oxigenului și procesele de peroxidare lipidică. Principiile de corecție farmacologică ale acestora. Clasificarea preparatelor antioxidante. Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a antioxidantelor. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în diferite maladii și stări patologice. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Includerea antioxidantelor în schemele standard de tratament ale maladiilor, și stărilor patologice însoțite de astfel de dereglări. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a antioxidantelor. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

Tipurile de hipoxii și patogenia lor. Principiile de corecție ale hipoxiilor. Clasificarea remediilor antihipoxante. Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a antihipoxantelor. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în diferite maladii și stări patologice. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Includerea antihipoxantelor în schemele standard de tratament ale maladiilor și stărilor patologice însoțite de astfel de dereglări. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a antihipoxantelor. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

84. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor utilizate în tratamentul obezității și osteoporozei.

Obezitatea și sindromul metabolic. Clasificarea preparatelor utilizate în tratamentul obezității. Bazele farmacologice (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) ale anorexigenelor, preparatelor ce stimulează lipoliza și termogeneza, preparatelor de substituție a lipidelor și glucidelor și ce micșorează absorbția lipidelor etc. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în tratamentul obezității. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale obezității. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor utilizate în tratamentul obezității. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 56/95

Osteoporoza și bazele fiziopatologice. Clasificarea preparatelor utilizate în tratamentul osteoporozei. Bazele farmacologice (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) ale hormonilor, analogilor și derivaților lor, preparatelor calciului și vitaminei D, bifosfonaților, fluorurelor, anabolizantelor steroidiene etc. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în tratamentul osteoporozei. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale osteoporozei. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor utilizate în tratamentul osteoporozei. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor acestora.

85. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale vitaminelor, macro- și microelementelor, preparatelor aminoacizilor.

Rolul și importanța vitaminelor în procesele metabolice și asigurarea dezvoltării fiziologice a organismului. Patogenia hipo- și hipervitaminozelor. Principiile de clasificare ale preparatelor vitaminice, polivitaminice și ce conțin macro- și microelemente.

Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor vitaminice, polivitaminice și celor ce conțin macro- și microelemente. Particularitățile de utilizare a preparatelor din grupele respective în diferite maladii și stări patologice, în dependență de vârstă, cauzele hipovitaminozelor. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Includerea preparatelor vitaminice, macro- și microelementelor în schemele standard de tratament a diferitelor maladii și stări patologice. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor vitaminice, polivitaminice și ce conțin macro- și microelemente. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora. Corectorii metabolismului, suplimentele și adăsurile corective la alimentarea copiilor.

86. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale medicamentelor antimicrobiene. Particularitățile generale ale preparatelor antimicrobiene. Principiile generale de utilizare a medicamentelor antimicrobiene.

Microorganismele: nomenclatura, caracteristicile microbiologice. Particularitățile de structură a microbilor ca țintă specifică pentru preparatele antimicrobiene Principiile de clasificare a remediilor chimioterapice.

Mecanismele generale de acțiune antimicrobiană. Particularitățile efectului antimicrobian și spectrului de acțiune. Principiile de selectare și utilizare a preparatelor antimicrobiene. Aspectele epidemiologice în selectarea preparatelor antimicrobiene. Farmacotoxicologia preparatelor antimicrobiene și măsurile de profilaxie și tratament ale reacțiilor adverse. Particularitățile farmacocinetice ale preparatelor antimicrobiene.

87. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale antisepticilor și dezinfectanților.

Antisepticele și dezinfectanții. Definiția. Clasificarea. Spectrul și mecanismul de acțiune. Particularitățile farmacodinamice și importanța lor în lupta cu germenii de diferită localizare Aspectele selectării raționale a antisepticilor și dezinfectanților în practica medicilor de diferit profil. Principiile de asociere ale antisepticilor și dezinfectanților între ele și cu alte remedii chimioterapice. Problemele rezistenței microbilor, cauzele, mecanismele și căile de combatere. Direcțiile principale de obținere a preparatelor noi. Selectarea antisepticilor pentru formularul personal și cel al clinicii. Întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor infecțioase. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea lor.

88. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale antibioticilor.

Antibioticele. Definiția, sursele de obținere, principiile de clasificare. Spectrul și mecanismul de acțiune. Particularitățile farmacocinetice și importanța lor în lupta cu germenii de diferită

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 57/95

localizare (în afecțiunile respiratorii, ginecologice, digestive, chirurgicale, sistemului nervos central etc.). Aspectele selectării raționale a antibioticelor în practica medicilor de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Principiile de asociere ale antibioticelor între ele și cu alte remedii chimioterapice. Problemele rezistenței microbilor, cauzele, mecanismele și căile de combatere. Direcțiile principale de obținere a antibioticelor noi. Selectarea antibioticelor pentru formularul personal și cel al clinicii. Întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor infecțioase. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea lor .

89. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antivirale..

Virusii: nomenclatura, caracteristicile microbiologice. Principiile de clasificare ale remediilor antivirale.

Preparatele antivirale: definiția, spectrul și mecanismul de acțiune, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de administrare ale acestora în infecțiile virale de diferită localizare (în afecțiunile respiratorii, oftalmice, ale sistemului nervos central etc.). Aspectele selectării raționale a preparatelor antivirale în practica medicilor de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Problemele rezistenței virusurilor, cauzele, mecanismele și căile de combatere. Direcțiile principale de obținere a remediilor antivirale noi. Selectarea preparatelor antivirale pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor virale cu includerea argumentată și rațională a preparatelor antivirale. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea lor.

Preparatele utilizate în infecția cu coronavirus: clasificarea, mecanismele de acțiune, principiile de selectare și utilizare, reacțiile adverse.

90. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antiprotozoice și antihelmintice.

Protozoarele: nomenclatura, caracteristicile microbiologice. Principiile de clasificare ale remediilor antiprotozoice. Preparatele antiprotozoice: definiția, spectrul și mecanismul de acțiune, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de folosire ale acestora în infecțiile produse de protozoare (malaria, amebiază, trihomonadoză, toxoplasmoză, lamblioză etc.). Aspectele selectării raționale a preparatelor antiprotozoice în practica medicilor de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Problemele rezistenței protozoarelor, cauzele, mecanismele și căile de combatere. Direcțiile principale de căpătare a remediilor antiprotozoice noi. Selectarea preparatelor antiprotozoice pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor provocate de protozoare. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea lor .

Helminții: nomenclatura, caracteristicile microbiologice. Principiile de clasificare ale remediilor antihelmintice.

Preparatele antihelmintice: definiția, spectrul și mecanismul de acțiune, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de folosire ale acestora în infecțiile produse de helminți (nematode, trematode, cestode etc.). Aspectele selectării raționale ale preparatelor antihelmintice în practica medicilor de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Problemele rezistenței helminților, cauzele, mecanismele și căile de combatere. Direcțiile principale de obținere a remediilor antihelmintice noi. Selectarea preparatelor antihelmintice pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament a maladiilor provocate de helminții intestinali și extraintestinali. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea lor.

91. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale medicamentelor antimicobacteriene (antituberculoase, antileproase).

Bacilul Koch: nomenclatura, caracteristicile microbiologice. Principiile de clasificare a remediilor antituberculoase.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 58/95

Preparatele antituberculoase: definiția, spectrul și mecanismul de acțiune, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de indicare ale acestora în infecțiile tuberculoase de diferită localizare (în afecțiunile pulmonare și extrapulmonare, inclusiv ale sistemului nervos central etc.). Aspectele selectării raționale ale preparatelor antituberculoase în practica medicilor de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Problemele rezistenței bacilului Koch; cauzele, mecanismele și căile de combatere. Direcțiile principale de obținere a remediilor antituberculoase noi. Selectarea preparatelor antituberculoase pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale tuberculozei cu includerea argumentată și rațională a preparatelor antituberculoase. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea lor.

Fungii: nomenclatura, caracteristicile microbiologice. Principiile de clasificare ale remediilor antimicotice.

92. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale antimicoticelor.

Preparatele antimicotice: definiția, spectrul și mecanismul de acțiune, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de folosire ale acestora în infecțiile produse de, fungi (dermatomicoze, candidoze, micoze sistemice etc.). Aspectele selectării raționale a preparatelor antimicotice în practica medicilor de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Problemele rezistenței fungilor, cauzele, mecanismele și căile de combatere. Direcțiile principale de obținere a remediilor antimicotice noi. Selectarea preparatelor antimicotice pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament a maladiilor provocate de fungi. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea lor.

93. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale sulfamidelor și chimioterapicelor de sinteză.

Microorganismele: nomenclatura, caracteristicile microbiologice. Principiile de clasificare ale remediilor chimioterapice de sinteză și sulfamidelor.

Sulfamidele, derivații nitrofuranului, 8-oxichinolinelor, naftiridinei și chinolonelor, nitroimidazolului etc. Definiția, sursele de obținere, principiile de clasificare. Spectrul și mecanismul de acțiune. Particularitățile farmacocinetice și importanța lor în lupta cu germenii de diferită localizare (în afecțiunile respiratorii, ginecologice, digestive, chirurgicale, sistemului nervos central etc.). Aspectele selectării raționale a sulfamidelor și chimioterapicelor de sinteză în practica medicilor de diferit profil, la pacienții de diferită vârstă. Principiile de asociere ale sulfamidelor și remediilor chimioterapice între ele, cu antibioticele și alte grupe de preparate medicamentoase. Problemele rezistenței microbilor, cauzele, mecanismele și căile de combatere. Direcțiile principale de obținere a chimioterapicelor din grupe noi. Selectarea sulfamidelor și chimioterapicelor de sinteză pentru formularul personal și cel al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale maladiilor infecțioase cu includerea argumentată și rațională a sulfamidelor și chimioterapicelor de sinteză. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea și aprecierea lor.

94. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor antitumorale.

Conceptiile fiziopatologice ale procesului tumoral și perspectivele acțiunii selective asupra acestuia. Principiile de clasificare ale preparatelor anticanceroase (după structură, mecanism, utilizare etc.). Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor antitumorale. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare ale preparatelor din grupele respective în tumori de diferită localizare, inclusiv și în condițiile radioterapiei. Reacțiile adverse precoce și tardive, măsurile de prevenire și tratament. Criteriile de eficacitate și inofensivitate ale remediilor anticanceroase. Principiile de asociere ale acestora în tratamentul tumorilor. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 59/95

schemelor standard de tratament ale tumorilor de diferită localizare. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor antitumorale. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

95. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor cu influență asupra miometrului. Particularitățile farmacocineticii, farmacodinamiei, interacțiunii medicamentoase în perioada climacterică.

Aspectele fiziopatologice ale gravidității în dependentă de termenul ei. Influența lor asupra legităților de bază ale farmacocineticii și farmacodinamiei medicamentelor. Sistematizarea, conform recomandărilor OMS, a preparatelor disponibile sau contraindicate (absolut sau relativ) femeilor gravide. Substanțele cu acțiune embriotoxică, teratogenă și fetotoxică. Farmacoepidemiologia malformațiilor. Supravegherea și controlul după inofensivitatea medicamentelor utilizate la gravide. Școlarizarea femeilor gravide sau celor ce o planifică cu riscul administrării necontrolate a preparatelor medicamentoase. Aspectele social-economice ale conduitei adecvate a gravidelor.

Particularitățile farmacocinetice ale substanțelor medicamentoase la mamele ce alăptează. Criteriile ce reglementează indicațiile și contraindicațiile administrării medicamentelor în perioada alăptării. Caracterul și manifestările clinice ale acțiunii remediilor medicamentoase asupra sugarului. Elucidarea, pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse. Aspectele social-economice ale utilizării necontrolate a preparatelor în timpul lactației.

Particularitățile fiziopatologice la copii de diferită vârstă și influența lor asupra farmacocineticii și farmacodinamiei preparatelor medicamentoase. Legitățile și deosebirile regimului de dozare, utilizare rațională, apreciere a eficacității și inofensivității medicamentelor la copii. Interacțiunile medicamentoase, pronosticare, profilaxia și tratamentul manifestărilor nedorite.

Clasificarea remediilor cu influență asupra miometrului. Bazele farmacologice (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) ale ocitocicelor și tocoliticelor. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în stările patologice însoțite de hipo- sau hipermotilitatea miometrului. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament a avortului spontan, nașterilor premature, hemoragiilor postpartum și postavortum, involuției postnatale a uterului, stimularea travaliului etc. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a ocitocicelor și tocoliticelor. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

96. Particularitățile acțiunii farmacologice ale substanțelor medicamentoase asupra fătului și nou-născutului. Selectarea preparatelor, regimul de dozare în cazurile de patologie la nou-născuți și copii.

Particularitățile farmacocinetice ale medicamentelor (absorbția, metabolismul, cuplarea cu proteinele, distribuția în organism și eliminarea) la făt, nou-născut și copii de diferită vârstă. Trecerea medicamentelor prin placentă. Farmacocinetica medicamentelor la mamă. Farmacocinetica medicamentelor în sistemul “mamă-placentă-fat”. Concentrația, eliminarea medicamentelor prin laptele matern.

Doza, frecvența și durata tratamentului în dependență de vârstă. Particularitățile manifestărilor clinice ale reacțiilor adverse la femeile gravide și nou-născut. Vârsta fătului și acțiunea medicamentelor. Efectul dismorfogen, teratogen și embriotoxic. Medicamentele cu risc dismorfogen cert și dismorfogen incert. Influența asupra fătului și nou-născutului a medicamentelor utilizate în timpul nașterilor. Influența asupra fătului și efectele tardive ale medicamentelor utilizate pentru păstrarea gravidității, precum și a medicamentelor anticoncepționale. Preparatele, stimulante ale motilității uterine și influența lor

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 60/95

asupra fătului și nou-născutului. Influența preparatelor din diverse grupe asupra fătului și nou-născutului. Criteriile de eficacitate ale acțiunii medicamentelor asupra gravidelor și nou-născutului. Aspectele farmacogenetice în pediatrie.

97. Particularitățile utilizării medicamentelor în insuficiența hepatică.

Funcțiile ficatului. Fiziopatologia afecțiunilor hepatice. Importanța ficatului în metabolismul medicamentelor. Medicamentele cu acțiune hepatotoxică.

Influența medicamentelor asupra funcțiilor hepatice. Inducția și supresia enzimelor microzomiale hepatice: preparatele responsabile de acest efect, consecințele, aspectele utilizării în practica medicală. Remediile medicamentoase ce modifică fluxul hepatic: aspectele teoretice și importanța clinică. Acțiunea medicamentelor asupra ficatului în diferite afecțiuni hepatice (hepatice, hepatocolecistite, ciroze etc.). Modificarea, indicilor farmacocinetici ai medicamentelor și corelația lor cu patologia hepatică.

Caracterizarea grupelor de preparate utilizate în tratamentul insuficienței hepatice (hepatoprotectoare, antifibrotice, preparatele pentru profilaxia și tratamentul hipertensiunii portale, sindromului ascitic, preparatele de substituție, antioxidante etc.). Principiile de selectare și utilizare rațională prin medicina bazată pe dovezi

98. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale pre- și probioticelor.

Microbiocenoza intestinală și destinațiile ei. Disbioza și cauzele ei. Probioticele – definiție și cerințele față de ele. Clasificarea probioticelor. Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a probioticelor. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în diferite maladii și stări patologice. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Includerea probioticelor în schemele standard de tratament ale maladiilor și stărilor patologice însoțite de astfel de dereglări. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a probioticelor. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor acestora.

Prebioticele – definiție și cerințele față de ele. Clasificarea prebioticele. Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a prebioticele. Particularitățile de utilizare ale preparatelor din grupele respective în diferite maladii și stări patologice. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii. Includerea prebioticele în schemele standard de tratament ale maladiilor și stărilor patologice însoțite de astfel de dereglări. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a probioticelor. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor acestora.

99. Conferință practica (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în secțiile medicină internă.

Medicamentele în domeniu înregistrate în Republica Moldova. Actualități în farmacologia clinică a preparatelor utilizate în tratamentul patologiilor cardiovasculare (antihipertensive, antihipotensive, antiaritmice, antianginoase, preparatele utilizate în insuficiența cardiacă, diuretice, hipolipemiante, antiagregante, anticoagulante, fibrinolitice etc.), pulmonare, renale, digestive. Analiza fișelor bolii și de indicații ale pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în patologiile cardiovasculare în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

100. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor anticorpilor monoclonali.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 61/95

Preparatele anticorpilor monoclonali utilizare în oncologie, reumatologie, gastrologie, hepatologie, pulmonologie, neurologie etc: clasificarea, mecanismele de acțiune, efectele, indicațiile, reacțiile adverse.

101. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională a preparatelor utilizate în calitate de doping.

Clasificarea preparatelor utilizate în calitate de doping. Caracterizarea particularităților de doping ale efectului și consecințele pentru organism. Particularitățile farmacocinetice ale preparatelor utilizate în calitate de doping și de determinare ale acestora în lichidele biologice. Reacțiile adverse, măsurile de profilaxie și tratament. Aspectele farmacoepidemiologice și sociale ale preparatelor utilizate în calitate de doping.

102. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale substanțelor medicamentoase utilizate în otorinolaringologie.

Aspectele fiziopatologice ale maladiilor și stărilor patologice în ORL. Grupele de medicamente utilizate în practica otorinolaringologului.

Locul remediilor chimioterapice în practica ORL. Selectarea rațională și argumentarea utilizării antibioticelor, chimioterapicelor de structură chimică diversă, antimicoticele etc. În baza proprietăților farmacologice în patologiile respective (tonzilită, rinite, sinuzite, laringite etc.). Particularitățile regimului de dozare, aprecierea eficacității, inofensivității preparatelor antimicrobiene în ORL. Principiile de asociere ale chimioterapicelor, interacțiunile medicamentoase posibile. Pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse și consecințelor interacțiunilor nedorite. Antibioticoprofilaxia și particularitățile ei în ORL.

Elaborarea schemelor standard de tratament cu preparate antimicrobiene și determinarea P-preparatelor pentru formularul personal și al clinicii.

Vasoconstrictoarele regionale utilizate în ORL. Aspectele farmacocinetice și farmacodinamice ale vasoconstrictoarelor în patologiile respective. Particularitățile de vârstă și regimului de dozare, asocierii cu alte preparate, criteriile de apreciere ale eficacității și inofensivității vasoconstrictoarelor. Selectarea rațională a preparatelor date în practica otorinolaringologului.

Anestezicele locale folosite în clinica de otorinolaringologie. Particularitățile administrării în dependență, de patologie, vârstă, maladiile concomitente și preparatele asociate, regimului de dozare și selectare rațională a anestezicelor locale. Criteriile de apreciere ale eficacității și inofensivității. Pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse. Interacțiunile medicamentoase posibile și importanța lor pentru activitatea medicului otorinolaringolog.

Bazele farmacocinetice și farmacodinamice ale analgezicelor și argumentarea utilizării lor în ORL. Particularitățile regimului de dozare în dependență de vârstă, patologia specifică și maladiile concomitente. Elucidarea criteriilor de selectare rațională a analgezicelor, de apreciere a eficacității și inofensivității, indicațiilor. Interacțiunile medicamentoase utile terapeutic și de evitat ale analgezicelor: cu alte grupe de preparate utilizate în practica orelistului.

Bazele farmacologice ce determină specificul administrării remediilor antiinflamatoare în practica ORL. Aspectele farmacocinetice și farmacodinamice, farmacografice și farmacoeconomice de selectare și utilizare rațională, de apreciere a eficacității și inofensivității preparatelor respective.

Pronosticarea, elucidarea, profilaxia și tratamentul consecințelor interacțiunii antiinflamatoarelor steroidiene și nesteroidiene cu alte grupe de medicamente. Includerea preparatelor antiinflamatorii în schemele standard de tratament ale patologiilor ORL.

Particularitățile utilizării și selectării raționale ale preparatelor hormonale (glucocorticoizilor etc.), criteriile de eficacitate și inofensivitate în dependență de regimul de dozare, patologia specifică, vârstă, maladii concomitente și starea funcțională a organismului.

Bazele farmacologice ale grupelor de preparate utilizate în corecția dereglărilor hemostazei. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice ce vor determina utilizarea rațională a hemostaticelor și antitromboticelor în practica ORL, reieșind din aspectele fiziopatologice ale

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 62/95

maladiei și stării patologice date. Argumentarea regimului de dozare, criteriile după controlul eficacității și inofensivității, asocierilor cu alte grupe de medicamente. Pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse, precum și a consecințelor interacțiunilor medicamentoase. Specificul farmacoterapiei stărilor de urgență cauzate de tulburările hemostazei.

Maladiile și stările patologice determinate de afecțiunile statusului imun. Aspectele farmacocinetice și farmacodinamice ale grupelor de preparate (antialergice, imunodepresive, imunomodulatoare, imunostimulatoare) utilizate în corecția acestora. Particularitățile de dozare, determinarea eficacității și inofensivității, selectare rațională a medicamentelor cu acțiune asupra proceselor imune. Farmacoterapia reacțiilor alergice de tip imediat. Interacțiunile medicamentoase.

Aspectele farmacologice și farmacoeconomice de utilizare rațională a preparatelor vitaminice și corectorilor metabolismului în practica ORL.

Conceptul elaborării schemelor standard de tratament ale celor mai răspândite maladii și stări patologice în ORL. Întocmirea formularului personal al otarinolaringologului. Sistemul de supraveghere a medicamentelor în secțiile ORL.

103. Selectarea și dozarea medicamentelor în condițiile efectuării hemodializei, plasmaferezei și circulației extracorporale.

Selectarea și dozarea medicamentelor în condițiile efectuării hemodializei, plasmoferezei și circulației extracorporale.

Esența și predestinația metodelor de detoxicare extracorporală (hemodializa, plasmafereza) și circulației extracorporale. Modificarea parametrilor farmacocinetici sub influența acestor metode și reflectarea lor asupra acțiunii medicamentelor. Determinarea tacticii administrării preparatelor în dependență de timpul efectuării procedurilor respective.

Particularitățile fiziopatologice ale stărilor de șoc și comă de diferită geneză și influența lor asupra farmacocineticii și farmacodinamiei medicamentelor. Utilizarea rațională și argumentată, stabilirea regimului de dozare, criteriile de eficacitate și inofensivitate ale preparatelor folosite în șoc și coma.

104. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor în nefrologie și urologie. Particularitățile utilizării medicamentelor în insuficiența renală.

Aspectele fiziopatologice ale maladiilor și stărilor patologice în nefrologie și urologie. Grupele de medicamente utilizate în practica nefrologului și urologului. Particularitățile farmacocinetice și farmacografice specifice de utilizare ale substanțelor medicamentoase în practica specialiștilor respectivi.

Locul remediilor chimioterapice în practica medicilor nefrologi și urologi. Selectarea rațională și argumentarea utilizării antisepticelor, antibioticelor, chimioterapicelor de structură chimică diversă, antimicoticele, antiviralelor etc. În baza proprietăților farmacologice în patologii respective. Particularitățile regimului de dozare, apreciere a eficacității, inofensivității preparatelor antimicrobiene. Principiile de asociere ale chimioterapicelor, interacțiunile medicamentoase posibile. Pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse și consecințelor interacțiunilor nedorite. Antibioticoprofilaxia și particularitățile ei în practica nefrologului și urologului.

Elaborarea schemelor standard de tratament cu preparate antimicrobiene și determinarea P- preparatelor pentru formularul personal și al clinicii. Caracterizarea farmacologică (mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor antialergice și cu influență asupra proceselor imune. Specificul utilizării raționale în practica nefrologului și urologului. Criteriile de eficacitate și inofensivitate. Determinarea P-medicamentului pentru formularul personal și al clinicii. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a remediilor antialergice și cu influență asupra proceselor imune.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 63/95

Caracterizarea farmacologică (mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor antiinflamatoare și glucocorticoizilor. Specificul utilizării raționale în afecțiunile respective. Criteriile de eficacitate și inofensivitate. Determinarea P-medicamentului pentru formularul personal și al clinicii. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a remediilor antiinflamatoare și glucocorticoizilor în practica nefrologului și urologului.

Farmacologia clinică a antihipertensivelor. Aspectele farmacocinetice și farmacodinamice ale hipotensivelor în tratamentul hipertensiunilor renovasculare. Particularitățile de vârstă și regimului de dozare, asocierii cu alte preparate, criteriile de apreciere ale eficacității și inofensivității antihipertensivelor. Selectarea rațională a preparatelor date în practica nefrologului.

Anestezicele locale folosite în clinica de urologie. Particularitățile administrării în dependență de patologie, vârstă, maladiile concomitente și preparatele asociate, regimului de dozare și selectare rațională a anestezicelor locale. Criteriile de apreciere ale eficacității și inofensivității. Pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse. Interacțiunile medicamentoase posibile și importanța lor pentru activitatea medicului urolog.

Bazele farmacocinetice și farmacodinamice ale analgezicelor, spasmoliticelor și argumentarea utilizării lor în nefrologie și urologie. Particularitățile regimului de dozare în dependență de vârstă, patologia specifică și maladiile concomitente. Elucidarea criteriilor de selectare rațională a analgezicelor și spasmoliticelor, de apreciere a eficacității și inofensivității, indicațiilor. Interacțiunile medicamentoase utile terapeutic și de evitat ale analgezicelor și spasmoliticelor cu alte grupe de preparate.

Bazele farmacologice ce determină specificul administrării remediilor hormonale și antihormonale în practica urologului. Aspectele farmacocinetice și farmacodinamice, farmacografice și farmacoeconomice de selectare și utilizare rațională, de apreciere a eficacității și inofensivității preparatelor respective. Pronosticarea, elucidarea, profilaxia și tratamentul consecințelor interacțiunii cu alte grupe de medicamente. Includerea preparatelor date în schemele standard de tratament a patologiilor urologice.

Bazele farmacologice ale grupelor de preparate utilizate în corecția dereglărilor hemostazei. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice ce vor determina utilizarea rațională a hemostaticelor și antitromboticelor, reieșind din aspectele fiziopatologice ale maladiei și stării patologice date. Argumentarea regimului de dozare, criteriile după controlul eficacității și inofensivității, asocierilor cu alte grupe de medicamente. Pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse, precum și a consecințelor interacțiunilor medicamentoase. Specificul farmacoterapiei stărilor de urgență cauzate de tulburările hemostazei.

Particularitățile utilizării și selectării raționale a vitaminelor, vitaminoidelor, enzimelor și corectorilor metabolismului, criteriile de eficacitate și inofensivitate în dependență de regimul de dozare, patologia specifică, vârstă, maladii concomitente și starea funcțională a organismului. Incompatibilitățile și interacțiunile medicamentoase în nefrologie și urologie, manifestările clinice. Reacțiile adverse ale medicamentelor în nefrologie și urologie.

Particularitățile administrării medicamentelor în insuficiența renală. Aspectele teoretice, manifestările clinice, consecințele și influența asupra regimului de dozare, eficacității și inofensivității, asocierilor medicamentoase. Preparatele ce suferă modificări farmacocinetice și farmacodinamice în insuficiența renală. Posibilitatea eliminării medicamentelor și toxinelor prin rinichi.

105. Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentelor utilizate în dispensare și spitale oncologice.

Conceptiile fiziopatologice ale procesului tumoral și perspectivele acțiunii selective asupra acestuia. Principiile de clasificare ale preparatelor anticanceroase (după structură, mecanism, utilizare etc.). Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica,

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 64/95

indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor antitumorale. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare ale preparatelor din grupele respective în tumori de diferită localizare, inclusiv și în condițiile radioterapiei. Reacțiile adverse precoce și tardive, măsurile de prevenire și tratament. Criteriile de eficacitate și inofensivitate ale remediilor anticanceroase. Principiile de asociere ale acestora în tratamentul tumorilor. Selectarea P-medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament ale tumorilor de diferită localizare. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor antitumorale. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

106. Particularitățile selectării, regimul de dozare, aprecierea eficacității și inofensivității substanțelor medicamentoase utilizate în situații de urgență (șoc, comă de genезă diversă, preeclampsie, eclampsie, metroragii, iminența de avort etc.).

Aspectele farmacodinamice și farmacocinetice ale utilizării preparatelor medicamentoase în stările de șoc (șocul anafilactic, traumatic, septic, cardiogen, combustiv, etc). Selectarea regimului de dozare în dependență de manifestările și patogenia șocului.

Argumentarea efectelor farmacodinamice și utilizării raționale a preparatelor în stările comatoase (coma hipo- sau hiperglicemică, hipoxică, hepatică etc.). Selectarea regimului de dozare în concordanță cu proprietățile farmacocinetice. Criteriile de eficacitate și inofensivitate ce asigură beneficiul terapeutic în stările respective.

Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională a medicamentelor în stările de urgență în obstetrică și ginecologie (preeclampsie, eclampsie, metroragii, iminență de avort spontan și naștere prematură etc.).

Selectarea și utilizarea rațională a remediilor antihipertensive reieșind din proprietățile farmacodinamice și farmacocinetice în urgențele hipertensive (encefalopatie, coarctarea aortei, feocromocitom, salturi tensionale postoperatorii etc.).

Aspectele farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare și selectare ale preparatelor folosite în infarctul acut de miocard, ictusul ischemic, hemoragiile subarahnoidale, edemul pulmonar etc.

107. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor în dispensarele și staționarele dermatovenerologice. Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase a preparatelor farmacologice folosite în clinicile de dermatovenerologie.

Aspectele fiziopatologice ale maladiilor și stărilor patologice în dermatovenerologie. Grupele de medicamente utilizate în practica dermatovenerologului. Particularitățile farmacocinetice și farmacografice specifice de utilizare ale substanțelor medicamentoase în practica dermatologului.

Locul remediilor chimioterapice în practica dermatovenerologică. Selectarea rațională și argumentarea utilizării antisepticelor, antibioticelor, chimioterapicelor de structură chimică diversă, antimicoticele, antiparazitare, antivirale etc. în baza proprietăților farmacologice. Particularitățile regimului, de dozare, apreciere ale eficacității, inofensivității preparatelor antimicrobiene în dermatovenerologie. Principiile de asociere ale chimioterapicelor, interacțiunile medicamentoase posibile. Pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse și consecințelor interacțiunilor nedorite. Antibioticoprofilaxia și particularitățile ei în practice dermatovenerologului. Elaborarea schemelor standard de tratament cu preparate antimicrobiene și determinarea P-preparatelor pentru formularul personal și al clinicii.

Caracterizarea farmacologică (mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor antihistaminice și antipruriginoase. Specificul utilizării raționale în practica dermatovenerologică. Criteriile de eficacitate și inofensivitate.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 65/95

Determinarea P-medicamentului pentru formularul personal și al clinicii. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a remediilor antihistaminice și antipruriginoase.

Caracterizarea farmacologică (mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor antiinflamatoare și glucocorticoizilor. Specificul utilizării raționale în practica dermatovenerologică. Criteriile de eficacitate și inofensivitate. Determinarea P-medicamentului pentru formularul personal și al clinicii. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a remediilor antiinflamatoare și glucocorticoizilor în practica dermatovenerologului.

108. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor în oftalmologie. Conferință practica (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase a preparatelor farmacologice folosite în selecțiile de oftalmologie.

Aspectele fiziopatologice ale maladiilor și stărilor patologice în oftalmologie. Grupele de medicamente utilizate în practica oftalmologului. Particularitățile farmacocinetice și farmacografice specifice de utilizare ale substanțelor medicamentoase în practica oftalmologului.

Locul remediilor chimioterapice în practica oftalmologică. Selectarea rațională și argumentarea utilizării antisepticelor, antibioticelor, chimioterapicelor de structură chimică diversă, antimicoticele, antivirale etc. în baza proprietăților farmacologice în patologiiile respective. Particularitățile regimului de dozare, apreciere a eficacității, inofensivității preparatelor antimicrobiene în oftalmologie. Principiile de asociere ale chimioterapicelor, interacțiunile medicamentoase posibile. Pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse și consecințelor interacțiunilor nedorite. Antibioticoprofilaxia și particularitățile ei în practica oftalmologului.

Elaborarea schemelor standard de tratament cu preparate antimicrobiene și determinarea P-preparatelor pentru formularul personal și al clinicii.

Caracterizarea farmacologică (mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor antialergice și cu influență asupra proceselor imune. Specificul utilizării raționale în practica oftalmologică. Criteriile de eficacitate și inofensivitate. Determinarea P-medicamentului pentru formularul personal și al clinicii. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a remediilor antialergice și cu influență asupra proceselor imune.

Caracterizarea farmacologică (mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor antiinflamatoare și glucocorticoizilor. Specificul utilizării raționale în practica oftalmologică. Criteriile de eficacitate și inofensivitate. Determinarea P-medicamentului pentru formularul personal și al clinicii. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a remediilor antiinflamatoare și glucocorticoizilor în practica oftalmologului.

Vasoconstrictoarele regionale utilizate în oftalmologie. Aspectele farmacocinetice și farmacodinamice ale vasoconstrictoarelor în patologiiile respective. Particularitățile de vârstă și regimului de dozare, asocierii cu alte preparate, criteriile de apreciere a eficacității și inofensivității vasoconstrictoarelor. Selectarea rațională a preparatelor date în practica oftalmologului.

Anestezicele locale folosite în clinica de oftalmologie. Particularitățile administrării în dependență de patologie, vârstă, maladiile concomitente și preparatele asociate, regimul de dozare și selectare rațională a anestezicelor locale. Criteriile de apreciere ale eficacității și inofensivității. Pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse. Interacțiunile medicamentoase posibile și importanța lor pentru activitatea medicului oftalmolog.

Bazele farmacocinetice și farmacodinamice ale analgezicelor și argumentarea utilizării lor în oftalmologie. Particularitățile regimului de dozare în dependență de vârstă, patologia specifică și

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 66/95

maladiile concomitente. Elucidarea criteriilor de selectare rațională a analgezicelor, de apreciere a eficacității și inofensivității, indicațiilor. Interacțiunile medicamentoase utile terapeutic și de evitat ale analgezicelor cu alte grupe de preparate utilizate în practica oftalmologului.

109. Conferința practică (masa rotundă) privind utilizarea rațională a substanțelor medicamentoase în dispensarele și staționările neurologice și psihiatrice.

Medicamentele în domeniu înregistrate în Republica Moldova. Actualități în farmacologia clinică a preparatelor analgezice, hipnotice, antiepileptice, antiparkinsoniene, miorelaxante centrale, antipsihotice, anxiolitice, sedative, normotimice, antidepresive, nootrope etc. Analiza fișelor bolii și de indicații a pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în patologiile neurologice și psihiatrice în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

110. Conferință practică (masa rotundă) privind administrarea, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentelor utilizate în spitalele de obstetrică și ginecologie.

Medicamentele în domeniu înregistrate în Republica Moldova. Actualități în farmacologia clinică a preparatelor utilizate în tratamentul patologiilor obstetricale și ginecologice (hormonale, antihormonale, antibioticelor, hemostaticelor și antitromboticelor, antiinflamatoarelor etc.). Analiza fișelor bolii și de indicații a pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în patologiile ginecologice și în timpul gravidității, nașterilor în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

Anul IV

FARMACOLOGIA CLINICĂ

1. Conferință practică (masă rotundă) privind administrarea, reacțiile adverse, interacțiunea substanțelor medicamentoase utilizate în spitalele infecțioase și de ftiziatrie

Medicamentele în domeniu înregistrate în Republica Moldova. Actualități în farmacologia clinică a preparatelor antimicrobiene (antibioticelor, chimioterapicelor sintetice, antituberculoase, antiprotozoice, antihelmintice, antimicotice etc.). Analiza fișelor bolii și de indicații ale pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în patologiile infecțioase și tuberculoză în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

2. Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în selecțiile cardiologie

Medicamentele în domeniu înregistrate în Republica Moldova. Actualități în farmacologia clinică a preparatelor utilizate în tratamentul patologiilor cardiovasculare (antihipertensive, antihipotensive, antiaritmice, antianginoase, preparatele utilizate în insuficiența cardiacă, diuretice, hipolipemiante, antiagregante, anticoagulante, fibrinolitice etc.). Analiza fișelor bolii și de indicații ale pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în patologiile cardiovasculare în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

3. Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în selecțiile gastrologie și hepatologie.

Medicamentele în domeniu înregistrate în Republica Moldova. Actualități în farmacologia clinică a preparatelor utilizate în tratamentul patologiilor tractului gastrointestinal și hepatobiliar

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 67/95

(antiulceroase, hepatoprotectoare, coleretice, colecistocinetice, spasmolitice, prokinetice, laxative și purgative, antidiareice, antivomitiv, preparatele de substituție etc.). Analiza fișelor bolii și de indicații ale pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în patologiile tubului digestiv în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

4. Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în selecțiile de pulmonologie.

Medicamentele în domeniu înregistrate în Republica Moldova. Actualități în farmacologia clinică a preparatelor utilizate în tratamentul afecțiunilor pulmonare (expectorantelor, mucoliticelor, bronhodilatatoarelor, antitusivelor, glucocorticoizilor, antibioticelor, chimioterapicelor sintetice, antimicotice etc.). Analiza fișelor bolii și de indicații ale pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în patologiile pulmonare în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

1. Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în selecțiile chirurgie

Medicamentele în domeniu înregistrate în Republica Moldova. Actualități în farmacologia clinică a preparatelor antimicrobiene (antibioticelor, chimioterapicelor sintetice, antimicotice etc.), analgezice, hemostatice și antitrombotice, antiinflamatoare etc.. Analiza fișelor bolii și de indicații a pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în patologiile chirurgicale în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

6. Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentelor folosite în staționarul de rofil pediatric (policlinicile cu profil larg pediatric)

Medicamentele în domeniu înregistrate în Republica Moldova. Actualități în farmacologia clinică a preparatelor utilizate în practica medicului pediatru). Analiza fișelor bolii și de indicații ale pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în patologiile pulmonare, digestive, cardiovasculare, renale, infecțioase, neurologice etc. în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

7. Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale antibioticelor.

Medicamentele în domeniu înregistrate în Republica Moldova. Actualități în farmacologia clinică a antibioticelor, chimioterapicelor sintetice, antituberculoase, antiprotozoice, antihelmintice, antimicotice etc. Analiza fișelor bolii și de indicații ale pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în patologiile infecțioase în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

8. Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase a preparatelor farmacologice folosite în selecțiile reanimare și terapie intensivă

Actualități în farmacologia clinică a preparatelor utilizate în anesteziologie (analgezice, anestezice generale, anestezice locale, miorelaxante etc.) și terapie intensivă (antibioticele, chimioterapice

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 68/95

sintetice, antihipotensive, antihipertensive, antiaritmice, antianginoase etc.). Analiza fișelor bolii și de indicații ale pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în anesteziologie și terapia intensivă în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

9. Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase a preparatelor farmacologice folosite în selecțiile gastrologice

Medicamentele în domeniu înregistrate în Republica Moldova. Actualități în farmacologia clinică a preparatelor utilizate în tratamentul patologiilor tractului gastrointestinal (antiulceroase, spasmolitice, prokinetice, laxative și purgative, antidiareice, antivomitice, preparatele de substituție etc.). Analiza fișelor bolii și de indicații a pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în patologiile tubului digestiv în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

10. Conferință practică (masă rotundă) privind utilizarea, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentelor utilizate în dispensare și spitale oncologice.

Caracterizarea farmacologică (mecanismele de acțiune, efectele, farmacocinetica, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor antitumorale. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice, de utilizare a preparatelor din grupele respective în tumori de diferită localizare, inclusiv și în condițiile radioterapiei. Reacțiile adverse precoce și tardive, măsurile de prevenire și tratament. Criteriile de eficacitate și inofensivitate ale remediilor anticanceroase. Principiile de asociere ale acestora în tratamentul tumorilor. Selectarea medicamentelor pentru formularul personal și al clinicii, întocmirea schemelor standard de tratament a tumorilor de diferită localizare. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a preparatelor antitumorale. Interacțiunile medicamentoase, aspectele clinice, pronosticarea, profilaxia și tratamentul consecințelor nefaste ale acestora.

11. Particularitățile selectării, regimul de dozare, aprecierea eficacității și inofensivității substanțelor medicamentoase utilizate în situații de urgență (șoc, comă de genезă diversă, preeclampsie, eclampsie, metroragii, iminența de avort etc.).

Aspectele farmacodinamice și farmacocinetice ale utilizării preparatelor medicamentoase în stările de șoc (șocul anafilactic, traumatic, septic, cardiogen, combustiv, etc). Selectarea regimului de dozare în dependență de manifestările și patogenia șocului.

Argumentarea efectelor farmacodinamice și utilizării raționale a preparatelor în stările comatoase (coma hipo- sau hiperglicemică, hipoxică, hepatică etc.). Selectarea regimului de dozare în concordanță cu proprietățile farmacocinetice. Criteriile de eficacitate și inofensivitate ce asigură beneficiul terapeutic în stările respective.

Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională a medicamentelor în stările de urgență în obstetrică și ginecologie (preeclampsie, eclampsie, metroragii, iminența de avort spontan și naștere prematură etc.).

Selectarea și utilizarea rațională a remediilor antihipertensive reieșind din proprietățile farmacodinamice și farmacocinetice în urgențele hipertensive (encefelopatie, coarctarea aortei, feocromocitom, salturi tensionale postoperatorii etc.).

Aspectele farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare și selectare a preparatelor folosite în infarctul acut de miocard, ictusul ischemic, hemoragiile subarahnoidale, edemul pulmonar etc.

12. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională a preparatelor în dispensarele și staționarele dermatovenerologice. Conferință practica (masă rotundă)

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 69/95

privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în clinicele de dermatovenerologie.

Caracterizarea farmacologică (mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor revulsive, protectoare, cicatrizante, keratolitice și reductoare. Specificul utilizării raționale în practica dermatovenerologică. Criteriile de eficacitate și inofensivitate. Determinarea P-medicamentului pentru formularul personal și al clinicii. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a remediilor din grupele respective în practica dermatovenerologului.

Caracterizarea farmacologică (mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor comodolitice și antiseboreice. Specificul utilizării raționale în practica dermatovenerologică. Criteriile de eficacitate și inofensivitate. Determinarea P-medicamentului pentru formularul personal și al clinicii. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a remediilor comodolitice și antiseboreice în practica dermatovenerologului.

Caracterizarea farmacologică (mecanismul de acțiune, efectele, indicațiile, contraindicațiile, reacțiile adverse, regimul de dozare etc.) a preparatelor antipsoriazice, fotosensibilizante, demelanizante și fotoprotectoare. Specificul utilizării raționale în practica dermatovenerologică. Criteriile de eficacitate și inofensivitate. Determinarea P-medicamentului pentru formularul personal și al clinicii. Aspectele farmacoepidemiologice și farmacoeconomice ale utilizării raționale a remediilor din aceste grupe în practica dermatovenerologului.

Incompatibilitate și interacțiunile medicamentoase în dermatovenerologie, manifestările clinice. Reacțiile adverse ale medicamentelor exprimate prin manifestări dermatologice, profilaxia și tratamentul lor.

13. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională a preparatelor în oftalmologie. Conferință practica (masă rotundă) privind utilizarea rațională, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentoase ale preparatelor farmacologice folosite în selecțiile de oftalmologie.

Bazele farmacologice ce determină specificul administrării remediilor antiglaucomatoase, midriatice și cicloplegice. Aspectele farmacocinetice și farmacodinamice, farmacografice și farmacoeconomice de selectare și utilizare rațională, de apreciere a eficacității și inofensivității preparatelor respective. Pronosticarea, elucidarea, profilaxia și tratamentul consecințelor interacțiunii antiglaucomatoaselor, midriaticelor și cicloplegicelor cu alte grupe de medicamente. Includerea preparatelor date în schemele standard de tratament ale patologiilor oftalmice.

Particularitățile utilizării și selectării raționale ale preparatelor antixeroftalmice și substituenților de lichide oculare, criteriile de eficacitate și inofensivitate în dependență de regimul de dozare, patologia specifică, vârstă, maladii concomitente și starea funcțională a organismului. Bazele farmacologice ale grupelor de preparate utilizate în corecția dereglărilor hemostazei. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice ce vor determina utilizarea rațională a hemostaticelor și antitromboticelor în practica oftalmologului, reieșind din aspectele fiziopatologice ale maladii și stării patologice date. Argumentarea regimului de dozare, criteriile după controlul eficacității și inofensivității, asocierilor cu alte grupe de medicamente. Pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse, precum și a consecințelor interacțiunilor medicamentoase. Specificul farmacoterapiei stărilor de urgență cauzate de tulburările hemostazei.

Particularitățile utilizării și selectării raționale ale vitaminelor, vitaminoidelor, enzimelor și corectorilor metabolismului, criteriile de eficacitate și inofensivitate în dependență de regimul de dozare, patologia specifică, vârstă, maladii concomitente și starea funcțională a organismului.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 70/95

Incompatibilitățile și interacțiunile medicamentoase în oftalmologie, manifestările clinice. Reacțiile adverse ale medicamentelor exprimate prin manifestări oculare, profilaxia și tratamentul lor. Sistemul de supraveghere a medicamentelor în secțiile de oftalmologie.

14. Conferința practică (masă rotundă) privind utilizarea rațională a substanțelor medicamentoase în dispensarele și staționările neurologice și psihiatrice.

Medicamentele în domeniu înregistrate în Republica Moldova. Actualități în farmacologia clinică a preparatelor analgezice, hipnotice, antiepileptice, antiparkinsoniene, miorelaxante centrale, antipsihotice, anxiolitice, sedative, normotimice, antidepresive, nootrope etc. Analiza fișelor bolii și de indicații ale pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în patologii neurologice și psihiatrice în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

15. Conferință practică (masă rotundă) privind administrarea, reacțiile adverse, interacțiunile medicamentelor utilizate în spitalele de obstetrică și ginecologie.

Medicamentele în domeniu înregistrate în Republica Moldova. Actualități în farmacologia clinică a preparatelor utilizate în tratamentul patologiilor obstetricale și ginecologice (hormonale, antihormonale, antibiotice, hemostatice și antitrombotice, antiinflamatoare etc.). Analiza fișelor bolii și de indicații ale pacienților din secțiile specializate. Argumentarea selectării și utilizării preparatelor în patologii ginecologice și în timpul gravidității, nașterilor în baza particularităților farmacodinamice și farmacocinetice. Analiza prescrierii tratamentului în conformitate cu standardele medico-economice și protocoalele clinice naționale și instituționale. Elucidarea interacțiunilor medicamentoase și reacțiilor adverse.

16. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice de utilizare rațională ale preparatelor în stomatologie.

Aspectele fiziopatologice ale maladiilor și stărilor patologice în stomatologie. Grupele de medicamente utilizate în practica stomatologului.

Locul remediilor chimioterapice în practica stomatologului. Selectarea rațională și argumentarea utilizării antisepticelor, antibioticelor, chimioterapicelor de structură chimică diversă, antimicoticele etc. În baza proprietăților farmacologice în patologii respective (angine, rinite, sinusite, laringite etc.). Particularitățile regimului de dozare, apreciere a eficacității, inofensivității preparatelor antimicrobiene în stomatologie. Principiile de asociere ale chimioterapicelor, interacțiunile medicamentoase posibile. Pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse și consecințelor interacțiunilor nedorite. Antibioticoprofilaxia și particularitățile ei în stomatologie.

Elaborarea schemelor standard de tratament cu preparate antimicrobiene și determinarea P-preparatelor pentru formularul personal și al clinicii.

Vasoconstrictoarele regionale utilizate în stomatologie. Aspectele farmacocinetice și farmacodinamice ale vasoconstrictoarelor în patologii respective. Particularitățile de vârstă și regimului de dozare, asocierii cu alte preparate, criteriile de apreciere a eficacității și inofensivității vasoconstrictoarelor. Selectarea rațională a preparatelor date în practica stomatologului.

Anestezicele locale folosite în clinica stomatologică. Particularitățile administrării în dependență, de patologie, vârstă, maladiile concomitente și preparatele asociate, regimului de dozare și selectare rațională a anestezicelor locale. Criteriile de apreciere a eficacității și inofensivității. Pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse. Interacțiunile medicamentoase posibile și importanța lor pentru activitatea medicului stomatolog.

Bazele farmacocinetice și farmacodinamice ale analgezicelor și argumentarea utilizării lor în stomatologie. Particularitățile regimului de dozare în dependență de vârstă, patologia specifică și

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 71/95

maladiile concomitente. Elucidarea criteriilor de selectare rațională a analgezicelor, de apreciere a eficacității și inofensivității, indicațiilor. Interacțiunile medicamentoase utile terapeutic și de evitat ale analgezicelor: cu alte grupe de preparate utilizate în practica stomatologului.

Bazele farmacologice ce determină specificul administrării remediilor antiinflamatoare în practica stomatologului. Aspectele farmacocinetice și farmacodinamice, farmacografice și farmacoeconomice de selectare și utilizare rațională, de apreciere a eficacității și inofensivității preparatelor respective.

Pronosticarea, elucidarea, profilaxia și tratamentul consecințelor interacțiunii antiinflamatoarelor steroidiene și nesteroidiene cu alte grupe de medicamente. Includerea preparatelor antiinflamatorii în schemele standard de tratament ale patologiilor stomatologice.

Particularitățile utilizării și selectării raționale ale preparatelor hormonale (glucocorticoizilor etc.), criteriile de eficacitate și inofensivitate în dependență de regimul de dozare, patologia specifică, vârstă, maladii concomitente și starea funcțională a organismului.

Bazele farmacologice ale grupelor de preparate utilizate în corecția dereglărilor hemostazei. Particularitățile farmacocinetice și farmacodinamice ce vor determina utilizarea rațională a hemostaticelor și antitromboticelor în practica stomatologică, reieșind din aspectele fiziopatologice ale maladii și stării patologice date. Argumentarea regimului de dozare, criteriile după controlul eficacității și inofensivității, asocierilor cu alte grupe de medicamente. Pronosticarea, profilaxia și tratamentul reacțiilor adverse, precum și a consecințelor interacțiunilor medicamentoase. Specificul farmacoterapiei stărilor de urgență cauzate de tulburările hemostazei.

Maladiile și stările patologice determinate de afecțiunile statusului imun. Aspectele farmacocinetice și farmacodinamice ale grupelor de preparate (antialergice, imunodepresive, imunomodulatoare, imunostimulatoare) utilizate în corecția acestora. Particularitățile de dozare, determinare a eficacității și inofensivității, selectare rațională a medicamentelor cu acțiune asupra proceselor imune. Farmacoterapia reacțiilor alergice de tip imediat. Interacțiunile medicamentoase.

Aspectele farmacologice și farmacoeconomice de utilizare rațională a preparatelor vitaminice și corectorilor metabolismului în practica stomatologului.

Aspectele farmacologice și farmacoeconomice de utilizare rațională a preparatelor hipnotice și psihotrope în practica stomatologului..

Aspectele farmacologice și farmacoeconomice de utilizare rațională a preparatelor cu influență asupra metabolismului calciului și fosforului, asupra cavității bucale și pulpei dentare. Complicațiile farmacoterapiei în practica medicului stomatolog. Profilaxia și tratamentul lor.

18. Principiile de acțiune ale preparatelor utilizate în tratamentul infecției cu coronavirusul SARS CoV-2 (COVID-19)

Particularitățile structurale și ciclului de viață a coronavirusului SARS CoV-2. Direcțiile strategice de influență asupra infecției cu SARS CoV-2. Preparatele antivirale utilizate în tratamentul infecției cu coronavirus: locul și mecanismul de acțiune, particularitățile spectrului de acțiune, principiile de utilizare și selectare. Criteriile de eficacitate și inofensivitate.

Preparatele cu acțiune antiinflamatoare, imunomodulatoare și imunodepresivă: grupele de medicamente, mecanismele de acțiune, principiile de utilizare și monitorizare a eficacității.

Preparatele antitrombotice: argumentarea utilizării și a mecanismelor patogenetice de acțiune a anticoagulantelor și antiagregantelor.

Preparatele antibacteriene: selectarea și utilizarea în tratamentul complicațiilor infecției cu coronavirus.

Preparatele simptomatice utilizate în tratamentul infecției cu coronavirus: principiile de acțiune și utilizare.

D. DESCRIEREA DESFAȘURATĂ A MODULELOR CONEXE LA PROGRAMUL DE INSTRUIRE.

Anul I

EPIDEMIOLOGIE

1. Epidemiologia clinică - metoda clinică și metoda epidemiologică. Structura și conținutul epidemiologiei clinice. Rolul metodei epidemiologice în evaluarea eficacității și eficienței testelor de diagnostic și mijloacelor de tratament și profilaxie utilizate în medicină.

2. Metodele de studii epidemiologice – Tipurile de studii în epidemiologia clinică. Medicina bazată pe dovezi. Particularitățile epidemiologice în infecțiile asociate asistenței medicale. Definiția de caz standart a infecției asociate asistenței medicale. Măsurile de precauții standard și adiționale. Exerciții de simulare. Efectuarea unui plan (mini-proiect) de măsuri profilactice în infecțiile asociate asistenței medicale. Evaluarea cost-beneficiu a măsurilor de profilaxie. Exerciții practice de simulare a situațiilor epidemiogene (accidentelor medicale).

3. Metode epidemiologice aplicate în epidemiologia clinică - Diagnosticul epidemiologic. Analiza epidemiologică a morbidității infecțioase și neinfecțioase. Noțiuni de analiză epidemiologică retrospectivă și operativă (diagnosticul epidemiologic). Metodele statistice de analiză a morbidității. Planificarea măsurilor de însănătoșire a populației. Noțiuni de supraveghere epidemiologică a sănătății publice. Studii epidemiologice observaționale: (descriptive și analitice). Studii epidemiologice experimentale (randomizate, de teren, naturale, necontrolate). Studii epidemiologice transversale și longitudinale. Metaanaliza.

DEPRINDERI PRACTICE

1. Principiile studiului epidemiologic
2. Particularitățile studiului farmacoepidemiologic
3. Elaborarea planului de studiu farmacoepidemiologic

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

1. Prisacari V. Epidemiologie generală. Bazele medicinei prin dovezi. Chișinău, 2012.
2. Prisacari V. Epidemiologia specială. Chișinău, 2015.
3. Prisacari V., Paraschiv A., Cotelea Ad., et al.; Epidemiologie – manual de lucrări practice. Chișinău, 2017
4. Prisacari V. și al. Epidemiologia (manual pentru lucrări practice). Chișinău, 1999.
5. Ivan. A. Tratat de epidemiologie. Iași, 2002.
6. Cotelea Ad., Prisacari V. Epidemiologia în situații excepționale. Chișinău, 2009.
7. Prisacari V., Guțu L., Cotelea Ad., A.Paraschiv Epidemiologia în teste. Ediția II-a, Chișinău, 2011
8. Prisacari V., Cotelea Ad., Barabaș M., Guțu L., Malai E. Epidemiologia situațională. Chișinău, 2006.

Anul II

BOLI INFECȚIOASE

1. Maladiile care evoluează cu sindromul icteric: hepatita virală acută A,B, C, D, E, F, G, TTV, SEN-virusuri: patogeneza, tabloul clinic, criteriile de diagnostic, principiile de farmacoterapie.

2. Maladiile care evoluează cu sindromul febril: gripa, infecții respiratorii virale acute, malaria, bruceleza, leptospiroza: patogeneza, tabloul clinic, criteriile de diagnostic, principiile de tratament.

3. Maladiile infecțioase care evoluează cu sindromul eruptiv: febra tifoidă, febra Q, meningococcemia, eritemele infecțioase, tifosul exantematic: patogeneza, tabloul clinic, criteriile de diagnostic, principiile de tratament.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 73/95

Tematica cursurilor

1. Probleme actuale în hepatitele virale acute
2. Actualități în maladiile infecțioase cu sindromul febril.
3. Actualități în maladiile infecțioase cu sindromul eruptiv la adulți.

Tematica seminarelor

1. Tabloul clinic și manifestările extrahepatice în hepatitele virale A,B,C, D, E. Principiile de tratament.
2. Maladiile infecțioase cu sindromul febril. Malaria, Gripa, Gripa aviară. IRVA. Manifestările extrahepatice. Principiile de tratament.
3. Maladiile infecțioase cu sindromul eruptiv la adulți: febra tifoidă, tifosul exantematic, febra Q, eritemele infecțioase. Tabloul clinic, principiile de tratament.

DEPRINDERILE PRACTICE

1. Palparea ficatului și a splinei.
2. Aprecierea gradului de intensitate a icterului în hepatitele virale.
3. Aprecierea culorii urinei și materiilor fecale în hepatitele virale.
4. Aprecierea clinică a indicilor biochimici în maladiile infecțioase cu afectarea ficatului.
5. Aprecierea marcherilor în hepatitele virale acute.
6. Elaborarea criteriilor de diagnostic ale hepatitelor virale.
7. Depistarea elementelor eruptive în maladiile infecțioase (rubeola, rujeola, scarlatina, febra tifoidă, infecția meningococică, tifos exantematic, iersinioza etc.).
8. Aprecierea rezultatelor tratamentului în maladiile infecțioase.

BIBLIOGRAFIA

De bază:

1. Andriuță C., Pântea V., Holban T., Rus I. Materiale didactice în bolile infecțioase, tropicale și parazitare. Ghid practic pentru studenți și rezidenți. Chișinău, 2004
2. Andriuță C. Boli infecțioase și parazitare, Chișinău, 2000.
3. Rusu G. Boli infecțioase la copii. Chișinău, 2000.
4. Rebedea I. Boli infecțioase. București, 2000
5. Ciroza hepatică compensată la adult. Protocol clinic național. Chișinău, 2008, 45p.
6. Hepatita virală cronică B la adult. Protocol clinic național. Chișinău, 2008, 40p.
7. Hepatita virală cronică C la adult. Protocol clinic național. Chișinău, 2008, 40p.
8. Pântea V. Hepatitele virale acute și cronice. Actualități. Chișinău. 2009. 224p.
9. Pântea V. Hepatitele virale C, B și D acute și cronice. Chișinău 2011;104p.
10. Инфекционные болезни. Национальное руководство. Н.Д. Ющук, Ю.Я. Венгеров. Москва, 2009.
11. Лобзин Ю. Руководство по инфекционным болезням. Санкт-Петербург. 2000.

Suplimentară:

1. Dumbrava V. Hepatologia bazată pe dovezi. Ghid practic național. Chișinău, 2005
2. Dumbrava V-T. ș. a. Bazele hepatologiei. Chișinău: 2010. vol. II, 416p.
3. Pascu O. Esențial în gastroenterologie și hepatologie. București, 2004.
4. Cârstina D., Ciutică I. Infecția cu virusurile hepatice. Cluj-Napoca, 2002.
5. Andriuță C., Pântea V și al. Diagnosticul diferențial al maladiilor infecțioase eruptive (indicație metodică). Chișinău, 1999

GASTROLOGIE ȘI HEPATOLOGIE

1. Evaluarea nosologiei, clasificărilor, manifestărilor clinice, diagnosticului paraclinic și tratamentului patologiilor sistemului digestiv; inclusiv mecanismului de acțiune ale principalelor grupe de medicamente; interacțiunii dintre medicament și evaluarea efectelor adverse.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 74/95

2. Însușirea materialului teoretic și a deprinderilor practice, care vor permite viitorului medic de a se orienta în situațiile, ce implică afectarea organelor gastroenterologice și hepatologice.
3. Însușirea metodelor de diagnostic, a tacticii medicale în diverse afecțiuni ale sistemului digestiv; considerațiuni în interacțiunile dintre medicament și aliment; evaluări de dosaje individualizate în coraport cu insuficiența hepatică cronică sau acută.
4. Acordarea ajutorului de urgență pacienților cu diverse afecțiuni digestive.

Obiectivele de formare în cadrul disciplinei Gastroenterologie:

Trei principii generale se înscriu în cunoașterea Gastroenterologiei/Hepatologiei de către rezidenții farmacologi:

- *nucleul informațional* constă în informații distincte față de subiectele mai frecvent întâlnite în patologia gastroenterologică și hepatobiliară;
- *deprinderi "farmacologice"* - prin care rezidenții farmacologi să fie capabili să prescrie medicamentele după o atentă evaluare a bolnavului cu patologie gastrointestinală și hepatobiliară.
- *competențe* asupra medicamentelor utile în patologia gastrointestinală/hepatobiliară învățate - să fie capabili să aplice în practică cunoștințele învățate, să judece în context clinic ținând cont de criteriile care trebuie luate în considerare în alegerea unui medicament, interacțiunea dintre medicamentele din diverse clase și polipragmazia în terapia bolilor gastrice/hepatobiliare.

Obiective specifice ale cursului de gastroenterologie/hepatologie al rezidenților de la disciplina Farmacologie clinică

- principii de farmacocinetică clinică a medicamentelor cu acțiune pe tractul digestiv și hepatobiliar;
- principii de monitorizare a terapiei medicamentoase în bolile tractului digestiv și hepatobiliar;
- principii de prevenire și management a reacțiilor adverse la medicamente;
- principii și management al interacțiunilor medicamentoase;
- prevenirea interacțiunilor medicament-aliment;
- aspecte de farmacogenetică și variabilitate a răspunsului terapeutic;
- vârsta și sexul ca variabile a răspunsului terapeutic;
- aspecte particulare a prescrierii medicamentelor la vârstnici cu patologie gastrică și hepatobiliară;
- aspecte particulare ale prescrierii medicamentelor la femeile însărcinate și care alăptează;
- cu patologie gastrică și hepatobiliară;
- aspecte particulare ale prescrierii medicamentelor la pacienții cu insuficiența hepatică acută și cronică;

Obiectivele lucrărilor practice:

❖ Farmacocinetică - rezidenții trebuie să fie capabili să rezolve prompt și cu acuratețe probleme obișnuite de farmacocinetică ale pacienților cu patologie gastrointestinală și hepatobiliară, să știe să adapteze dozele de încărcare și respectiv de întreținere în funcție de starea clinică și biologică a pacienților, folosind cunoștințele lor asupra parametrilor farmacocinetici, să știe să anticipeze diferențele interindividuale ale acestor parametri, datorate sexului, geneticii, funcției hepatice și renale.

❖ Monitorizarea tratamentului medicamentos: date despre măsurarea concentrațiilor plasmatice, atunci când este indicat și abilitatea de a le interpreta în contextul ferestrei terapeutice și ajustărilor necesare.

Competențe și atitudini:

- abordarea echilibrată a prescrierii medicamentelor în patologia gastrointestinală și hepatobiliară;

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 75/95

- ameliorarea raportului risc/beneficiu pentru fiecare pacient tratat (optimizarea beneficiului și minimalizarea riscului);
- abordarea echilibrată a medicamentelor noi introduse pe piață;
- recunoașterea reacțiilor adverse ale principalelor grupe terapeutice cu diferențierea semnelor și simptomelor cauzate de boală cu cele produse de medicamente;
- recunoașterea factorilor specifici fiecărui pacient cu boli gastrointestinale sau hepatobiliare care condiționează planul terapeutic;
- abilității de comunicare cu pacientul cu maladii gastrointestinale sau hepatobiliare.

Metode de predare și învățare utilizate:

Disciplina Gastroenterologie și Hepatologie este predată în maniera clasică: cu prelegeri și lucrări practice. La prelegeri va fi citit cursul teoretic de către titularii de curs. La seminarele practice rezidenții vor studia pe exemple concrete cazuri clinice ce demonstrează rolul medicului care primul examinează pacientul în vederea stabilirii diagnosticului, internării și acordării ajutorului medical precoce, reducerea și preîntâmpinarea complicațiilor, reducerea erorilor de diagnostic și conduită medicală.

În clinică rezidenții participă la conferințele matinale ale medicilor, vizitele săptămânale, prezentarea și discutarea bolnavilor gravi și bolnavilor prezentați pentru conferințele clinice; participă la conferințele practice științifice clinice, conferințele de control curativ, anatomo-patologice, cât și supraveghează pacienții; participă la investigarea bolnavilor, la vizitele profesorului, conferențiarilor și șefilor de secție.

Lecțiile practice și prelegerile se petrec la bazele clinice ale catedrei, care dispune de secții specializate de gastroenterologie și hepatologie.

Baza clinică a catedrei sunt Spitalul Clinic Republican

DEPRINDERI PRACTICE

1. Întocmirea diagnosticului clinic.
2. Elaborarea planului de investigații al pacienților cu patologii ale tubului digestiv.
3. Aprecierea criteriilor de diagnostic ale maladiilor tractului gastrointestinal.
4. Implementare în activitatea clinică a prevederilor protocoalelor clinice naționale și instituționale.
5. Aplicarea principiilor de farmacoterapie ale maladiilor tubului digestiv în utilizarea rațională a medicamentelor.
6. Aptitudini în medicina bazată pe dovezi.

BIBLIOGRAFIE:

De bază:

1. Babiuc C., Dumbrava V. Medicina Internă, vol. II; Chișinău, 2008.
2. Cursul de lectii
3. Harrison's Principles of Internal Medicine, 18e , 2011

Suplimentară:

1. Grigorescu M. Tratat de hepatologie. București 2008
2. Grigorescu M., Pascu O. Tratat de gastroenterologie clinică. 2 volume. București 1997
3. Oliviu Pascu. Gastroenterologie. Hepatologie. Bazele practicii clinice. Ediția IV, Cluj-Napoca. 2011.
4. Мухин М. Моисеев В. Внутренние болезни. Учебник для вузов в 2-х том. Москва 2005.

PEDIATRIE

CREȘTEREA ȘI DEZVOLTAREA COPILULUI ALIMENTAȚIA COPILULUI SĂNĂTOS

Creșterea și dezvoltarea copilului. Creșterea ca proces de creștere a numărului celulelor cu vârsta, a taliei, masei, a dimensiunilor ale diferitor părți ale organismului. Dezvoltarea ca sporire în

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 76/95

complexitate sau trecere de la formele simple la formele mai complexe și mai detaliate prin care copilul achiziționează cunoștințe, comportamente și deprinderi tot mai complexe. Creșterea și dezvoltarea ca noțiuni complementare. Legile creșterii (alternanței, proporțiilor, antagonismului morfologic și ponderal, creșterii inegale). Factorii care determină și influențiază creșterea și dezvoltarea copilului. Rolul factorilor genetici, hormonal și ambianți. Dezvoltarea individuală a copilului. Consecutivitatea etapelor de dezvoltare și a posibililor variații în cadrul normal. Relația mamă – copil. Supravegherea medicală a copilului la diferite perioade de vârstă. Rolul lucrului profilactic în activitatea medicului de familie, în baza căruia stă controlul asupra sănătății și dezvoltării copilului. Criteriile de sănătate. Impactul tulburărilor de ontogeneză asupra sănătății copilului. Dezvoltarea fizică a copilului. Stabilirea înălțimii medii-părintești. Metodele de apreciere a dezvoltării fizice. Antropometria. Metoda neparametrică (folosirea tabelor percentilice) și parametrică (folosirea standardelor și devierilor sigmale). Metoda orientativă (formule, standarde). Metoda percentilică. Folosirea somatogramelor.

Aprecierea stării de nutriție. Copilul eutrofic, subponderal, hipostatural, cu exces ponderal. Controlul deosebit al copiilor care prezintă riscuri. Necesitatea identificării și intervenției cât mai timpurie în acești copii ca factori decisivi în dezvoltarea acestor copii.

Creșterea și dezvoltarea în diferite perioade ale copilăriei. Perioadele de creștere rapidă. Creșterea și dezvoltarea copilului la pubertate. Stadiile Tanner de apreciere a maturității sexuale. Corelația între dezvoltarea fizică a copilului și progresul înregistrat în alte domenii. Rolul determinant al nivelului dezvoltării fizice în realizarea potențialului copilului.

Dezvoltarea neuropsihică a copilului. Particularitățile sistemului nervos central al copilului ce determină dezvoltarea neuropsihică: creșterea intensivă a SNC; creșterea neuniformă a SNC la diferite vârste și variante de dezvoltare în termen de la un copil la altul; dezvoltarea neuropsihică ca proces cumulativ: fiecare aspect nou al creșterii și dezvoltării bazate pe schimbările ce au avut loc anterior, astfel următorul nivel de competențe se clădește în baza achizițiilor anterioare; plasticitate neobișnuită: impactul organizării neraționale a mediului ambiant al educației necorecte asupra dezvoltării neuropsihice a copilului. Particularitățile dezvoltării neuropsihice la diferite perioade de vârstă. Liniile principale de dezvoltare neuropsihică: reacțiile de orientare vizuală și auditivă la primul an de viață, apoi dezvoltarea cognitiv-perceptivă – utilizarea tot mai complexă a informației prin intermediul simțurilor (văzului, auzului, simțului tactil, mirosului, gustului, poziției corpului). Percepția ca proces coordonat și unitar de prelucrare a informației. Legătura strânsă între percepție și dezvoltarea cognitivă. Dezvoltarea motorie. Motricitatea grosieră, motricitatea fină. Dezvoltarea lingvistică și emoțional-socială a deprinderilor. Particularitățile psihologice ale adolescentului. Factorii de dezvoltare optimală psihomotorie.

Metodele de apreciere a dezvoltării psihomotorii. Metoda de screening Denver. Repere ale principalelor achiziții în dezvoltarea psihomotorie. Legitățile dezvoltării psihomotorii. Consecutivitatea și rata progresiei dezvoltării neuro – psihice.

Dezvoltarea motorie. Metode de stimulare a stabilirii funcțiilor motorii. Stabilirea limbajului. Formarea socio-personală. Rolul factorilor de ambianță (comunicării, alimentației) în dezvoltarea neuro-psihică a copilului. Noțiuni de retard neuro-psihic parțial și total. Tactica medicului de familie.

Regimul zilei copilului, componentele regimului. Cerințele igienice ale organizării somnului și alimentației copilului. Organizarea rațională a stării de veghe. Rolul jucăriilor în dezvoltarea copilului. Cerințele igienice față de jucării. Căderea copilului, factorii și principiile de călire. Educația fizică și masajul.

Pregătirea copilului către frecventarea instituțiilor preșcolare. Pregătirea generală și specială. Caracteristica perioadei de adaptare în instituțiile preșcolare. Pregătirea copiilor către școală, folosirea testelor screening în controlul profilactic de masă. Aprecierea maturității biologice și școlare ale

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 77/95

copilului. Lucrul de iluminare sanitară a copiilor și părinților. Rolul lucrului individual cu părinții în creșterea și dezvoltarea copilului sănătos.

Alimentația copilului sănătos. Alimentația la sân. Noțiuni. Avantaje. Compoziția laptelui uman. Tehnica alimentației și factorii nefavorizanți în alimentația la sân. Metodele de apreciere a alimentației adecvate la sân. Regimul alimentării mamei ce alăptează. Diagnosticul, profilaxia și tratamentul hipogalactiei.

Diversificarea alimentației sugarului. Principiile diversificării alimentației. Alimentele folosite pentru diversificare. Cronologia introducerii alimentelor de diversificare. Ablactarea.

Alimentația mixtă și artificială. Noțiuni. Metodele alimentației mixte. Metodele de apreciere a rației alimentare. Calculul alimentar. Necesitățile în proteine, lipide, glucide și energetice în diferite tipuri de alimentație. Clasificarea formulelor de lapte. Formule de start și de continuare. Formule adaptate, parțial adaptate și neadapte. Caracteristica lor. Particularitățile folosirii laptelui de vacă. Avantajele formulelor adaptate. Formule dietetice. Corecția alimentației.

Alimentația copilului după 1 an. Necesități în proteine, glucide, lipide și energetice. Rația zilnică exprimată în produse alimentare.

Particularități de alimentație a preșcolarului, școlarului și adolescentului. Principiile de regim alimentar. Organizarea alimentării copilului în instituții preșcolare și școlare.

Necesitățile nutriționale, alimente indispensabile.

BOLILE NUTRIȚIONALE

Tulburări de nutriție. Malnutriția și hipostatura. Noțiuni, incidență. Malnutriția protein – calorică. Hipotrofia endogenă(primară) staturo- ponderală. Aprecierea gradului de malnutriție (bilanțul nutrițional). Indicele ponderal și nutrițional. Criterii clinice și biologice de apreciere a malnutriției (infecției recurente, anemii de malnutriție, carența de vitamine și oligoelemente). Criterii funcționale de apreciere a malnutriției (reactivitatea imună, toleranța digestivă). Diagnosticul precoce al stărilor subponderale.

Tratamentul de recuperare în malnutriție. Calculul necesităților energetice, proteice și rației proteice. Principii nutritive folosite în raport cu toleranța digestivă. Preparate dietetice terapeutice. Preparate parțial și total delactozate, parțial degresate și acidulate. Principii de realimentare în malnutriție. Indicații pentru spitalizare a bolnavului cu malnutriție. Măsuri de profilaxie ale malnutriției. Programe individuale de recuperare a copilului cu malnutriție în condițiile de asistență medicală primară.

Hipovitaminoze. Caracterul deficitului biochimic și particularitățile clinice ale hipovitaminozelor mai des întâlnite (vit.C, B₁,B₆, U, biotină). Măsuri profilactice și terapeutice. Recomandări dietoterapeutice.

Rahitismul. Rahitismul carențial. Factorii etiologici și de risc. Tulburările metabolice în rahitism. Diagnosticul precoce al rahitismului. Spazmofilia. Evoluția, gradele de severitate și fazele rahitismului carențial. Manifestările clinice și biochimice. Diagnosticul diferențial cu alte forme de rahitism: vitamin D- dependent și rahitism vitamin D – rezistent. Rahitismul secundar și indus medicamentos. Tratamentul specific al rahitismului carențial. Metodele de folosire ale vitaminei D în diferite grade de severitate. Dietoterapia în rahitism. Măsurile igienice. Profilaxia specifică și nespecifică, antenatală și postnatală a rahitismului carențial. Măsuri de recuperare individualizate a copilului cu rahitism.

Hipervitaminoza D. Intoxicația acută și cronică cu vit.D. Diagnosticul clinic și de laborator.Măsuri terapeutice și dietetice. Profilaxia hipervitaminozei D.

PATOLOGIA SISTEMULUI RESPIRATOR

Particularități anato-mo-fiziologice ale sistemului respirator la copii în diferite etape ale varstei pediatrice. Evaluarea sindromului cataral respirator, frecvenței respirației, datelor fizicale bronhopulmonare, gradului de hipoxie, semnelor de toxicoză infecțioasă în patologia respiratorie a

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 78/95

copilului. Aprecierea picfloumetrică și spirografică a funcției pulmonare. Semne radiologice în maladii bronhopulmonare.

Sindroame în patologia respiratorie: tusea, dispneea, wheezing-ul, sindromul febril. Criterii diagnostice. Evaluare clinică și explorativă. Tactica diagnostică și conduita medicală diferențiată ale sindroamelor respiratorii în condiții de asistență medicală primară. Măsurile terapeutice de urgență. Supraveghere medicală.

Infecțiile respiratorii acute la copii. Incidența. Criteriile de diagnostic clinic al infecțiilor respiratorii în condițiile medicinei primare. Conduita medicală diferențiată a copiilor cu IRA în dependență de vârstă și complicații conform Programului Național de Conduită Integrată a maladiilor la Copii (OMS). Diagnosticul precoce al complicațiilor IRA (pneumonii, wheezing, toxicoze). Particularitățile conduitei diagnostice și terapeutice ale copiilor cu complicații pulmonare și extrapulmonare în condițiile medicinei de familie. Tratamentul la domiciliu a copiilor cu IRA. Indicațiile pentru spitalizare a copiilor cu IRA. Supravegherea medicală și principiile de recuperare. Metode de profilaxie ale infecțiilor respiratorii în familie și instituții de copii.

Bronșitele acute la copii. Bronșita acută. Bronșita obstructivă. Bronșiolita acută. Factorii de risc predispozanți și favorizanți. Etiologia. Algoritm diagnostic în tusea acută la copil. Diagnosticul diferențial. Rolul reacțiilor imunologice în geneza bronșitelor obstructive. Algoritm diagnostic în sindromul bronho-obstructiv. Principiile terapeutice : tratamentul etiotrop, medicație cu mucolitice, expectorante; indicațiile pentru tratamentul cu bronhodilatatoare și corticoizi inhalatorii. Conduita medicală, metodele de recuperare, profilaxia recidivelor și cronicizărilor bronho-pulmonare în instituțiile medicinei primare.

Pneumoniile acute. Factori de risc predispozanți și favorizanți. Etiologia pneumoniilor de domiciliu. Formele clinice: bronhopneumonie în focar, pneumonie cu focare confluențe, pneumonie segmentară, pneumonie lobară. Forme clinice particulare : pneumonia cu Chlamydia, Mycoplasma, germeni gram negativi. Diagnosticul pozitiv, semne clinice de diagnostic (CIMC), criterii radiologice de diagnostic. Criterii de severitate ale pneumoniei la copil. Principii de diagnostic ale pneumoniei în condițiile medicinei de familie. Particularitățile pneumoniilor la sugar și copilul mic. Indicații pentru spitalizarea copilului cu pneumonie. Tratamentul pneumoniilor de domiciliu. Principiile terapiei antibacteriene și criteriile de eficacitate. Tratamentul antibacterian empiric al pneumoniilor comunitare. Antibioticoterapia de elecție în dependență de factorul etiologic, vârsta copilului, caracterul complicațiilor. Tratamentele simptomatice: medicația mucolitică, bronholitice, expectorante, antipiretice. Particularități ale regimului general, hidric și alimentar. Măsurile de recuperare și profilaxie. Principii de supraveghere medicală a copilului cu pneumonie acută.

PATOLOGIA SISTEMULUI CARDIOVASCULAR

Particularitățile morfofuncționale ale sistemului cardiovascular la copil la diferite perioade de vârstă. Organogeneza aparatului cardiovascular, hemodinamica la făt și restructurarea circulației sanguine la copil. Viteza circulației. Valorile normale ale frecvenței cardiace și a tensiunii arteriale la copil. Particularitățile funcției sistemului de conducere al inimii și reglarea neuroendocrină a cordului. Înregistrarea și interpretarea parametrilor fiziologici ai ECG. Aspectul radiologic toracocardiopulmonar. Variante ale configurației și dimensiunilor cordului la diferite etape de dezvoltare ale copilului. Cord mic hipoevolutiv. Hipertrofia juvenilă a cordului. Configurația mitrală a cordului. Particularitățile examenului fizic al cordului la copil. Zgomotele cardiace, accentuare, dedublare. Suflurile cardiace. Sufluri funcționale și accidentale, originea lor, diagnosticul diferențial. Frecvența și ritmul zgomotelor cardiace. Particularitățile semiologice ale suflurilor în raport cu vârsta, constituția copilului. Examenul fizic al vaselor periferice la copil. Perfectarea documentației în caz de moarte subită, moartea violentă a copilului.

Sindromul de dispnee în patologia cardiacă la copil. Definiție. Forme de dispnee cardiacă. Dispnee de efort (staționară, progresivă). Dispnee permanentă de repaus, cu ortopnee. Dispneea paroxistică. Dispneea aritmică Cheyne-Stokes. Mecanismele de producere a dispneei. Caracteristici.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 79/95

Cauzele valvulopatiilor, hipertensiunii pulmonare, astmului cardiac, edemului pulmonar acut. Criterii de diagnostic clinic și paraclinic (radiografic, ECG). Program de conduită și supraveghere medicală, regim și dozarea efortului fizic. Complicații, pronostic.

Durerea cardiacă la copil. Caracteristici. Mecanisme de producere. Evaluarea durerii. Asocierea cu alte simptome. Particularități clinico-evolutive la copil. Cauze diagnostice: pericarditele, distonii vegetovasculare, cardiopatii funcționale (tonzilogenă, endocrină), prolapsul mitral. Criterii de diagnostice clinice și explorative (radiografia pulmonară, ECG). Diagnostic diferențial cu sindromul de durere pericardiacă. Indicații pentru spitalizare. Indicații pentru consultul medicului –specialist sau expert. Măsurile terapeutice de urgență și în asistența medicală primară. Program de supraveghere medicală, imunizare, dispanserizare, regim de dozare al efortului fizic. Complicații. Pronostic.

Cardiopatii congenitale. Clasificare. Incidenta. Factorii de risc etiologici. Diagnostic clinic și explorativ (ECG, radiografia cordului, ecografia).

Miocardite și cardiomiopatii. Etiologie. Mecanisme patogenice. Variante clinico-anatomice. Clasificare. Manifestări clinice. Rolul explorărilor instrumentale (ECG, ECOCG, radiografiei) și de laborator (hemoleucografice, enzimatic, imunologic, serologic, microbiologic) în diagnosticul cardiomiopatiilor. Evoluție. Complicații. Tratamentul. Principii de supraveghere medicală. Cardiopatii funcționale. Frecvența, factorii etiologici. Manifestările clinice. Diagnosticul diferențial. Tactica terapeutică (medicație patogenică, specifică, simptome), regimul de dozare. Programe de evidență în condițiile medicinei primare.

MALADIILE DE SISTEM A ȚESUTULUI CONJUNCTIV

Reumatismul la copii. Epidemiologie. Incidența. Mimetismul molecular. Factorii etiologici. Patogenia. Clasificare. Manifestări clinice. Cardita reumatică, determinarea gradului de severitate. Artrita reumatică. Diagnostic diferențial. Coreea minoră. Nodulii subcutanați. Determinarea gradului de activitate al procesului reumatic. Examele de laborator. Criteriile majore și minore de diagnostic. Tratamentul diferențial în dependență de forma clinică. Profilaxia primară, rolul combaterii infecției streptococice. Profilaxie secundară. Particularitățile contemporane de evoluție. Rolul medicului de familie în realizarea măsurilor profilactice și de recuperare. Expertiza vitalității.

Artrita cronică reumatoidă juvenilă la copii. Incidența. Etiologie, patogenia, rolul factorilor genetici și imunologici. Variante clinice, criteriile de diagnostic. Diagnostic biochimic, imunologic, modificări radiologice articulare, biopsie sinovială. Diagnosticul diferențial. Complicații. Principii de supraveghere în asistența medicală primară. Evoluție. Diagnostic diferențial. Complicații. Medicație de prima linie. Medicație de linia a doua. Administrarea de glicocorticoizi pe cale sistemică. Puls-terapie cu metilprednisolon. Agenți ce modifică răspunsul imun. Terapia genetică. Medicina naturistă și tactici netradiționale. Tratament chirurgical. Rolul medicului de familie, importanța conlucrării succesive staționar- ambulator-sanatoriu în reabilitarea fizică, psihosocială a copilului bolnav. Program de supraveghere medicală. Expertiza vitalității.

Distoniile vegeto- vasculare. Incidența. Factorii de risc. Forme clinice. Diagnostic clinic și explorativ. Principii de tratament diferențiat. Recuperarea și profilaxia în condițiile medicinei primare.

MALADII HEMATOLOGICE

Anemiile la copii. Clasificare. Anemiile feriprive. Incidența. Particularitățile. Metabolismul fierului la copii. Grupele de risc în evoluția anemiilor feriprive la copii. Forme clinice a sideropeniei – latentă și manifestă. Tabloul clinic al anemiei feriprive. Diagnostic de laborator. Tratament. Principiile medicației cu preparate ce conțin fier. Profilaxia pre- și postnatală a anemiilor feriprive. Dispanserizare. Anemiile hemolitice. Clasificare. Principii de diagnostic. Manifestări clinice. Diagnostic de laborator. Anemiile hemolitice ereditare (membranopatii, hemoglobinopatii, fermentopatii). Diagnostic. Tratament. Indicații pentru splenectomie. Anemii hemolitice imune.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 80/95

Hipoplazia hemopoezei. Etiopatogenie, concepții contemporane. Principii de diagnostic și tratament. Supravegherea copiilor cu anemii în condițiile asistenței medicale.

AFECTIUNI ALE SISTEMULUI DIGESTIV

Bolile gastroduodenale la copii. Gastrita și gastroduodenita acută și cronică. Factorii de risc predispozanți și favorizanți. Rolul alimentației neraționale, tulburărilor neurovegetative, factorilor infecțioși în patogenia gastroduodenitelor cronice. Particularitățile clinice. Diagnosticul endoscopic, histologic, funcțional. Principii terapeutice. Dietoterapie. Medicație antacidă, protectoare, antibacteriene, antisecretoare. Balneoterapie. Măsuri profilactice, profilaxia primară și sezonieră. Programe de recuperare și supraveghere medicală adaptată asistenței medicale primare.

Boala ulceroasă a copilului. Rolul factorilor de agresiune și de protecție în geneza ulcerului peptic. Factorii predispozanți, favorizanți și etiologici. Clasificare. Sindroame clinice. Diagnosticul endoscopic, morfologic și de laborator. Complicațiile bolii ulceroase, diagnosticul precoce, măsuri profilactice. Modificări patologice ale altor organe și sisteme. Diagnostic diferențial. Principii terapeutice. Dietoterapie. Tratament în acutizare: medicație antisecretorie, antacidă, protectoare, antibacteriană, programe terapeutice complexe. Tratament antirecidivant. Fizioterapie. Balneoterapie. Profilaxie și supraveghere în condițiile medicinei primare.

Disbacterioza intestinală. Factorii favorizanți și cauzele. Diagnosticul clinic, grade de severitate. Metode explorative de diagnostic. Măsuri de profilaxie și terapeutice, principii dietetice.

Pancreatitele la copii. Factori etiologici (erori alimentare, afecțiuni gastrointestinale, colepatii). Tabloul clinic al pancreatitei acute și cronice. Criterii de diagnostic paraclinic. Principii terapeutice. Dietoterapie. Substituție enzimatică. Măsuri profilactice și de recuperare. Rolul medicului de familie în diagnosticul precoce și supravegherea efectivă a copiilor cu pancreatite.

AFECTIUNILE RINICHIULUI ȘI CĂILOR URINARE

1. Particularitățile anamnezei la copii cu boli reno-urinare de diferite vârste. Examinarea obiectivă a copilului. Volumul cercetărilor de laborator și funcționale la copii cu boli reno-urinare la AMT a medicului de familie (analiza generală a urinei și aprecierea clinică a precipitatului urinar, Neciporenco, proba capacității de concentrare a urinei (Zemnițkii), proteinuria în 24 ore, uroculturi, analiza sângelui periferic, proteina generală și fracțiile ei, ionograma și ureea sanguină, **reacția Wasserman**, HIV. Aprecieri clinice a rezultatelor.

Metode instrumentale: cistoscopia, cistografia, pielografia și informația lor clinică, ultrasonografia, urografia excretorie. Depistarea diagnosticului cu ajutorul acestor metode.

Cercetări biochimice: proteina generală, colesterolul, lipoproteinele, lipidele generale, ureea sanguină, azotul rezidual. Creatinina sanguină și urinară. Clearance-ul prin creatinină endogenă. Aprecieri clinice a rezultatelor.

Patologia latentă a sistemului renourinar în timpul examinărilor profilactice a copiilor sănătoși: pastozitate, edeme palpebrale, dereglări netipice ale deficației, alergii copilului la vârste diferite.

Copii cu risc mărit în apariția patologiei reno-urinare (copii frecvent bolnavi, mai ales pe parcursul primului an de viață: născut de la mame cu patologie endocrină – diabet zaharat, gută, nefrolitiază, boală colelitiazică etc.; născuți de la mame cu nefropatii și schimbări tranzitorii ale urinei în timpul gravidității, părinții care suferă de narcomanie, alcoolism, născuți de mame cu vârsta de peste 35 ani, ce au suportat în timpul gravidității boli virale etc.).

2. Glomerulonefritele ca boli multifactoriale. Glomerulonefrita acută poststreptococică. Rolul tulpinilor nefritogene de streptococi în apariția glomerulonefritei. Rolul virușilor, suprarăcirii și focarelor cronice de infecție. Rolul predispoziției ereditare, reacțiilor imunologice și defectelor membranei glomerulare, mediului ambiant în dezvoltarea glomerulonefritelor. Sindroamele clinice principale: nefrotic, nefritic, mixt și urinar izolat. Diagnosticul precoce. Diagnosticul diferențial. Măsurile terapeutice: regimul, dietoterapia, tratamentul simptomatic. Indicații pentru internare.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 81/95

Evoluție și prognostic. Evidența dispanserică a copilului cu glomerulonefrită suportată. Conduita medicului de familie în cazul diferitor afecțiuni la copilul cu glomerulonefrită suportată. Particularitățile de vaccinare și regim. Cauzele cronicizării glomerulonefritelor la copii. Formele clinice (nefrotică, hematurică, mixtă). Diagnosticul precoce și diferențial. Tratamentul. Dietoterapia, regimul, fitoterapia, tratamentul medicamentos în diferite forme clinice. Pronosticul. Evidența medicală, metode de recuperare în condiții de centru medical.

3. Pielonefritele și cistitele la copii (ITU). Pielonefrita acută și cronică, primară și secundară. Factorii etiologici și predispozanți. Diagnosticul precoce și diferențial. Clasificarea cistitelor: cistita acută și cronică. Forme latente. Rolul particularităților anatomo-fiziologice referitor apariției cistitelor la copii. Rolul anomaliilor de dezvoltare ale vezicii urinare și al uretrei în dezvoltarea cistitelor la copii. Algoritm de diagnostic. Tratamentul medicamentos și fizioterapeutic. Pronostic. Evidența dispanserică. Rolul medicului de familie în profilaxia ITU. Indicații pentru tratament spitalicesc.

Reflux-nefropatiile în menținerea infecției urinare primare. Diagnostic și pronostic.

DEPRINDERI PRACTICE:

1. Particularitățile de examinare ale copilului
2. Interpretarea rezultatelor examinării și explorărilor paraclinice și instrumentale în pediatrie
3. Aprecierea tratamentului în conformitate cu prorocoalele clinice
4. Elaborarea criteriilor de eficacitate și inofensivitate ale medicamentelor la copii
5. Aplicarea principiilor de administrare ale medicamentelor la copii

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Revenco N. (sub redacția). Pediatrie-manual. Chișinău, 2014.
2. Stasii E., Holban A. „Dezvoltarea fizică la copii: metode de evaluare la diferite vârste”. Ghid practic. Chișinău, 2003
3. Voloc A., Țurea V. Dezvoltarea copilului și conduita în maladiile nutriționale. Chișinău, 2007

B. Suplimentară:

1. Butnariu A. Puericultură și pediatrie. Editura Cluj-Napoca, România. 2014
2. Ciofu E., Ciofu C. Esențialul în pediatrie. București, 2002
3. Ciofu E., Ciofu C. Tratat de pediatrie. Editura Medicală, București, 2002
4. Manasia R.. Pediatrie practică. Ghid pentru studenți. Editura Cluj-Napoca, România. 2013.

CARDIOLOGIE

1. Abordarea pacientului cu boala cardiacă. Metode moderne de investigații. Cost-eficiența explorărilor și tratamentului în boli cardiovasculare.

Principiile de examinare clinică și paraclinică a pacientului cardiac. Metode moderne de investigații paraclinice și instrumentale. Argumentarea economică a cost-eficienței investigațiilor la diferite nivele de asistență medicală. Cost-eficiența tratamentului în maladiile cardiovasculare.

2. Ateroscleroza. Principii de farmacoterapie

Factorii de risc: Hiperlipidemia. Hipertensiunea arterială. Fumatul. Hiperglicemia și diabetul zaharat. Obezitatea. Sedentarismul. Stresul și personalitatea. Factorii genetici. Mecanismele aterogenezei. Tratamentul: Dieta. Derivații acidului fibric. Acidul nicotinic. Rășini chelatoare de acizi biliari. Inhibitorii HMG-CoA reductazei. Probuacol. Estrogeni.

3. Cardiopatia ischemică. Angina pectorală – variantele clinice. Tablou clinic.

Principii de farmacoterapie.

Clasificare. Fiziopatologie. Angina pectorală stabilă. Tablou clinic. Criterii de diagnostic. Principii de farmacoterapie. Angina pectorală instabilă. Tablou clinic. Criterii de diagnostic. Principii de farmacoterapie. Angina Prinzmetal. Cardiopatia ischemică nedureroasă. Formele clinice specifice. Principii de farmacoterapie.

4. Infarctul miocardic acut.

Tablou clinic. Forme tipice și atipice. Tratamentul infarctului miocardic acut.

Principii de farmacoterapie.

Infarctul acut de miocard. Fiziopatologia. Tablou clinic. Forme tipice și atipice. Criteriile de diagnostic. Tratamentul infarctului miocardic acut la diferite etape ale asistenței medicale. Controlul durerii. Nitrații. Tromboliticele. Anticoagulantele și antiagregantele. Beta- adrenoblocantele. Standard actual al tratamentului infarctului de miocard acut. Alte preparate în infarctul necomplicat. Tratamentul la externare (prevenția secundară postinfarct). Principii de farmacoterapie.

5. Sincopile. Clasificare. Particularitățile tabloului clinic în funcție de cauza sincopii.

Principii de farmacoterapie.

Definiție. Clasificare. Particularitățile tabloului clinic în funcție de cauza sincopii. Algoritmul de evaluare și diagnostic. Principii de farmacoterapie.

6. Tulburările de ritm și conductibilitate.

Mecanisme de producere. Clasificare. Tratament antiaritmie.

Bazele fiziologice ale aritmogenezei. Principalele mecanisme de producere. Clasificare. Simptomatologie. Diagnostic. Principii de farmacoterapie.

7. Șocul cardiogen. Tabloul clinic. Diagnosticul. Principii de farmacoterapie.

Definiție. Etiologie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Date de laborator și hemodinamice. Diagnostic. Principii de farmacoterapie.

8. Moartea subită cardiacă.

Caracteristici clinice. Tratament antiaritmie. Principii de farmacoterapie.

Cauze. Factori de risc. Patogenie și fiziopatologie. Caracteristici clinice. Tratament antiaritmie. Principii de farmacoterapie.

9. Hipertensiunea arterială esențială.

Evaluarea bolnavului hipertensiv. Tratamentul HTA. Tactica tratamentului antihipertensiv.

Tratamentul formelor speciale de HTA. Urgențele hipertensive. Tratamentul urgențelor hipertensive. Principii de farmacoterapie.

Clasificare. Gradația HTA. Hipertensiunea arterială esențială: Factorii etiologici. Patogenia HTA. Evaluarea bolnavului hipertensiv. Evaluarea clinică și de laborator. Tratamentul HTA. Tratamentul nefarmacologic. Tratamentul farmacologic. Diuretice. Beta-adrenoblocante. Alfa-adrenoblocante. Inhibitorii enzimei de conversie. Antagoniști ai receptorilor angiotenzinei II. Blocantele canalelor lente de calciu. Alte grupe de preparate antihipertensive. Principii de farmacoterapie. Tactica tratamentului antihipertensiv. Tratamentul formelor speciale de HTA.

Urgențele hipertensive. Encefalopatia hipertensivă. Accidentele cerebrovasculare. Disecția acută de aortă. Insuficiența ventriculară stângă. Accidentele coronariene acute. HTA cu evoluție accelerată și malignă. Criza de feocromocitom. Pre-eclampsia și eclampsia. Saltul tensiional sever simptomatic. Tratamentul urgențelor hipertensive. Principii de farmacoterapie.

11. Hipertensiunea simptomatică.

HTA secundară. HTA renovasculară. Hipertensiunea de cauză endocrină. HTA de cauză cardiovasculară. Forme speciale de HTA. HTA la vârstnici. HTA și sarcina. HTA la diabetici. HTA secundară. Clasificare. HTA de cauză renală. HTA renovasculară. Hipertensiunea de cauză endocrină. Feocromocitomul. Hiperaldosteronismul primar. Sindromul Cushing. Alte cauze endocrine de HTA. HTA de cauză cardiovasculară. Coarctarea de aortă. HTA de origine medicamentoasă. Forme speciale de HTA. HTA la copii și adolescenți. HTA la vârstnici. HTA și sarcina. HTA la diabetici.

12. Insuficiența cardiacă acută și cronică. Tabloul clinic al insuficienței cardiace. Examenul paraclinic în insuficiența cardiacă. Tratamentul insuficienței cardiace.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 83/95

Clasificare. Etiologie. Forme de insuficiență cardiacă. Fiziopatogenia IC. Tabloul clinic al insuficienței cardiace. Examenul paraclinic în insuficiența cardiacă. Tratamentul insuficienței cardiace.

13. Tromboembolismul pulmonar. Etiologie. Tablou clinic. Explorări paraclinice Principii de farmacoterapie

Etiologie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări paraclinice. Principii de farmacoterapie.

14. Cordul pulmonar cronic.

Clasificare. Tablou clinic. Principii de farmacoterapie.

Definiție. Etiologie. Clasificare. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorări. Diagnostic. Principii de tratament.

15. Bolile arterelor periferice. Arteriopatia obliterantă cronică a membrelor inferioare.

Trombangeita obliterantă (boala Buerger). Obstrucția arterială acută periferică. Fenomenul Raynaud și boala Raynaud. Principiile de tratament

Arteriopatia obliterantă cronică a membrelor inferioare. Trombangeita obliterantă (boala Buerger). Obstrucția arterială acută periferică. Fenomenul Raynaud și boala Raynaud. Manifestările clinice. Criterii de diagnostic. Principii de tratament.

16. Bolile venelor. Tromboza venoasă profundă. Tromboflebitele superficiale. Tablou clinic. Explorare paraclinică. Principii de farmacoterapie.

Tromboza venoasă profundă. Etiopatogenie. Fiziopatologie. Tablou clinic. Explorare paraclinică. Principii de farmacoterapie. Tromboflebitele superficiale.

DEPRINDERILE PRACTICE

1. Modalitatea de structurare a diagnosticului în maladiile cardiovasculare.
2. Examinarea pacientului cu patologie cardiacă.
3. Interpretarea rezultatelor de laborator în maladiile cardiovasculare.
4. Efectuarea și descifrarea ECG în bolile cardiovasculare.
5. Întocmirea listei de indicații pentru pacientul cu maladii cardiovasculare.
6. Selectarea grupelor de medicamente utilizate în tratamentul bolilor cardiovasculare.

BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ

1. Constantin Babiuc, Vlada-Tatiana Dumbrava, Aurel Grosu et.al. Medicina internă. Ediție revizuită. Vol. 1, Tipografia Centrală, Chișinău, 2009, 704 pag.
2. Victor Botnaru. Bolile Cardiovasculare. Ediție revizuită. F.E.-P. „Tipografia Centrală”, Chișinău, 2008, 524 pag.
3. Gherasim L. Medicina internă. Boli cardiovasculare și metabolice. București: Editura Medicală, Vol. 2, Partea I-II, 2004, 1824 pag.
4. Gingină C. Mic tratat de cardiologie. București, Editura Academiei, 2010
5. Grejdieru Alexandra, Livi Grib, Minodora Mazur, Elena Samohvalov ș.a. „Endocardita infecțioasă”. Elaborare metodică. Centrul Editorial - Poligrafic „Medicina”. Chișinău, 2014, p.71.
6. Vetrilă S., Grib L. „Angina pectorala stabila”. Elaborare metodică. Tipografia Foxtrot. Chișinău, 2014, 107 p.
7. Samohvalov Elena, Grib Livi, Grejdieru Alexandra. „Factorii de risc cardiovascular”. Elaborare metodică, Tipografia „Lexicon”. Chișinău 2017, p.140.
8. Soroceanu Ala, Grib Livi, et al. „Sincopa”. Elaborare metodică. Tipografia IM Print Star. Chișinău, 2016, 66 pag
9. Tcaciuc Angela, Grib Liviu. "Hipertensiunea arterială (etiopatogenie, diagnostic și tratament)". Elaborare metodică. Chișinău 2017, 64 pagini
10. Mazur-Nicorici Lucia. „Valvulopatiile”. Elaborare metodică. Tipografia „Impresio”. Chișinău 2017, p. 72
11. Tcaciuc Angela. „Tratamentul hipertensiunii arteriale în situații speciale și în urgențe

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 84/95

hipertensive". Chișinău 2017, 40 pagini. Î. S. Firma Editorial - Poligrafică "Tipografia Centrală"

12. Marcel Abraș, Elena Samohvalov, Livi Grib. „Semnificația factorilor de risc în bolile cardiovasculare”. Chișinău 2017, CEP Medicina, 116 p.

ANESTEZIOLOGIE ȘI TERAPIE INTENSIVĂ

1. Particularitățile examinării pacientului pentru anestezie generală. Aprecierea sindromală a pacientului în terapia intensivă. Modalitatea de examinare și conduită a pacientului în stările de urgență.
2. Principiile de tratament ale pacienților cu infarct miocardic și șocul cardiogen – protocolul clinic național de tratament al infarctului acut de miocard și șocul cardiogen, standardul de examinare a pacientului, principiile de tratament în funcție de varianta clinică de evoluție.
3. Principiile de tratament ale pacienților cu inctus ischemic și hemoragic – particularitățile de utilizare ale preparatelor pentru asistența de urgență în ictusul ischemic și hemoragic.
4. Principiile de tratament ale pacienților cu edem pulmonar, edem cerebral, status astmatic, sindromul de detresă respiratorie - particularitățile de utilizare ale preparatelor pentru asistența de urgență.
5. Principiile de tratament ale pacienților cu urgențe hipertensive și hipotensiuni arteriale acute - particularitățile de utilizare a preparatelor pentru asistența de urgență în hipotensiunile arteriale de tip hipoton, hiperton și hypovolemic, urgențele hipertensive majore.
6. Principiile de tratament ale pacienților cu urgențele digestive și renale - particularitățile de utilizare ale preparatelor pentru asistența de urgență în coma hepatică, hipertensiune portală, hemoragia esofagiană, colicile biliare, intestinale, renale, insuficiența renală acută.
7. Principiile de tratament ale pacienților cu intoxicații acute – particularitățile de tratament al intoxicațiilor medicamentoase cu toxice de diferită genă.
8. Principiile de tratament ale pacienților de profil chirurgical cu stări acute – conduit și principiile de tratament ale sindromului algic, febril, de hiper- și hipocoagulare, hipovolemic, sindromului infecțios în patologia chirurgicală

DEPRINDERILE PRACTICE

1. Aprecierea sindromală a pacientului în stările de urgență.
2. Modalitatea de examinare și conduită a pacientului în stările de urgență.
3. Principiile de tratament în infarctul acut de miocard și șocul cardiogen.
4. Principiile de tratament în intoxicațiile acute.
5. Principiile de tratament în urgențele hipertensive.
6. Principiile de tratament în ictusul ischemic și hemoragic.
7. Principiile de tratament în ciroza hepatică decompensată.
8. Principiile de tratament postoperator al pacienților profil chirurgical.
9. Principiile de tratament în stările de urgență în endocrinologie.
10. Principiile de tratament în insuficiența renală.
11. Principiile de tratament în edem pulmonar, edem cerebral, status astmatic, sindromul de detresă respiratorie.

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

A. Obligatorie:

1. Anestezie și terapie intensivă (sub red.S.Șandru). Chișinau: Medicina, 2013, 304 p.
2. Анестезиология и реаниматология / под ред. О. А. Долиной. - 4-е изд., Москва : ГЭОТАР-Медиа, 2009. – 576.

B. Suplimentară

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 85/95

1. Copotoiu S.-M., Azamfirei L. Cursuri de anestezie și terapie intensivă pentru studenți. Târgu-Mureș: University Press, 2013, 278 p. <http://atimures.ro/wp-content/uploads/2012/09/Curs-studenti-lb-romana.pdf>
2. Базовый курс анестезиолога. Update in Anesthesia (WFSA). Редакторы русского издания Недашковский Э.В., Кузьков В.В., 2010, 326 с. http://far.org.ru/files/Update_in_Anaesthesia_base.pdf
3. Основы интенсивной терапии. Update in Anesthesia (WFSA) Редакторы русского издания Недашковский Э.В., Кузьков В.В., 2016, 466 с. http://far.org.ru/files/UA_ICU.pdf

Anul III

PSIHIATRIE

- 1. Semiologia bolilor psihice. Psihozele endogene. Schizofrenia. Psihoza maniaco-depresivă.**
Noțiune despre procesele psihice. Tulburări de percepție (iluzii, halucinații, tulburări ale schemei corporale). Tulburări de gândire (accelerarea, lentoarea, idei obsesive, idei delirante). Tulburări de memorie (amneziile, confabulațiile, sindromul Korsakov). Tulburări afective (sindromul maniacal, sindromul depresiv). Dereglările de conștiință (amețtia, stările delirante, stările crepusculare). Schizofrenia, etiologia și patogenia. Clinica schizofreniei simple, paranoide, catatonice, hebefrenice. Principii de tratament. Etiologia și patogenia psihozei maniaco-depresive. Fazele principale. Depistarea principalelor sindroame din tabloul clinic. Principiile de tratament.
- 2. Tulburări mentale și de comportament datorate utilizării de substanțe psihoactive.**
Noțiune de narcomanie. Criterii de apreciere. Clinica principalelor grupe de narcomanii (cu opium, canabis, efedrina ș.a.). Principii de tratament.
- 3. Tulburări mentale și de comportament legate de consumul de alcool.**
Etiologia și patogenia alcoolismului. Tabloul clinic al tulburărilor mentale datorate folosirii alcoolului. Ebrietatea patologică. Psihozele alcoolice. Schimbările somatice, care apar în cadrul alcoolismului, principii de tratament.
- 4. Tulburările somatoforme.** Clasificarea tulburărilor somatoforme:
  - 1) psihoze pe fundalul maladiilor organelor interne (gastrointestinale, hepatice, renale, cardiovasculare ș.a.);
  - 2) tulburări psihice în maladiile endocrine (boala Basedov, mixedemul, maladia Ițenko-Cushing, diabetul zaharat);
  - 3) tulburările psihice în avitaminoze și distrofii alimentare;
  - 4) tulburările psihice în bolile aparatului genital și în perioada puerperală (ciclul menstrual, postavortum, graviditatea, perioada postpartum, perioada lactației) ;Particularitățile tabloului clinic (dereglările de conștiință, de dispoziție, de gândire). Principii de tratament.
- 5. Neurozele.** Mecanismul patomorfologic de dezvoltare a neurozelor. Particularitățile premorbide în dezvoltarea neurozelor. Neurastenia. Isteria. Dereglările anxios-fobice. Tratamentul bolnavilor. Tratamentul psihoterapeutic.
- 6. Stările de urgență în psihiatrie.** Noțiune despre stările de urgență în psihiatrie. Clasificarea stărilor de urgență (urgente vitale, urgente majore, urgente minore). Clinica deliriumului tremens, răului epileptic. Agitația psihomotorie, comportamentul suicidal, negativismul alimentar. Principiile de examinare și tratament.
- 7. Principiile de tratament ale maladiilor psihice.**
Noțiuni despre tratamentul maladiilor psihice. Noțiuni despre tratamentul electroconvulsivant. Terapia cu insulina. Tratamentul medicamentos în psihiatrie: preparatele neuroleptice, andidepresante, tranchilizante. Tratamentul psihoterapeutic. Sindromul neuroleptic malign. Sistarea sindromului neuroleptic malign.

DEPRINDERI PRACTICE

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 86/95

1. Aprecierea rezultatelor examenului ECHO-EG.
2. Aprecierea rezultatelor examenului encefalografic.
3. Tactica medicului în timpul accesului epileptic.
4. Tactica medicului în timpul declanșării deliriumului tremens.
5. Tactica medicului în timpul excitației psihomotorii.
6. Principii de examinare ale bolnavilor excitați.

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

de bază:

1. Psihiatrie. Oprea N., Nacu A., Oprea V.
2. Психиатрия. Жариков Н. М.
3. Практикум по психиатрии. Коркина М. В.
4. Psihiatrie. Oprea N., Nacu A., Revenco M.
5. Психиатрия. Коркина М. В.
6. Psihiatrie judiciară. Nacu A., Nacu An.
7. Psihiatrie. Sub red. Randasu S.
8. Психиатрия. Жариков Н. М., Тюльпин Ю. Г.
9. Recuperarea în epilepsie. Oleg Cobâleanski

Suplimentară

1. Manual de psihiatrie. Pirozynski T. ș.a
2. Клиническая психиатрия. Дмитриева Т.В.
3. Boli psihosomatice în practica medicală. Luban-Plozz B ș.a.
4. A short textbook of psychiatry. Ahuja N.
5. Psychiatrie. Levy- Soussan, Pierre
6. Îndrumar metodic la seminarii aplicative la Psihiatrie pentru studenții facultății Medicina Generala. Nacu A., Cărăușu Gh.

NEUROLOGIE

1. **Semiologia bolilor neurologice. Particularitățile examinării pacientului cu boli neurologice.** Clasificarea bolilor neurologice. Principiile de structurare ale diagnosticului. Sindroamele în neurologie. Particularitățile de examinare ale pacienților neurologici. Interpretarea investigațiilor de laborator și instrumentale în neurologie.
2. **Principiile de tratament ale pacienților cu epilepsie și boala Parkinson.** Farmacoterapia epilepsiei: grupele de medicamente, principiile de asociere ale preparatelor antiepileptice, tratamentul crizelor și statusului epileptic. Analiza fișelor de tratament în concordanță cu protocolul clinic.
3. **Principiile de tratament ale pacienților cu infarct cerebral.** Particularitățile tabloului clinic și paraclinic ale infarctului cerebral ischemic și hemoragic. Principiile de tratament ale ictusului ischemic și hemoragic. Farmacoterapia ictusului în conformitate cu protocolul clinic național.
4. **Principiile de tratament ale pacienților cu afecțiuni medulare.** Particularitățile farmacoterapiei ale leziunilor medulare de origine ischemică, traumatică, neoplazică.
6. **Stările de urgență în neurologie.** Principiile de asistență de urgență în infarctul cerebral de tip ischemic și hemoragic, edemul cerebral, sindroamele convulsive de deferită geneză, statusul epileptic, accesele de migrenă.

DEPRINDERI PRACTICE

1. Particularitățile de examinare ale pacientului neurologic.
2. Interpretarea rezultatelor examinării și explorărilor paraclinice și instrumentale în neurologie.
3. Aprecierea tratamentului neurologic în conformitate cu protocoalele clinice.
4. Principiile de tratament în ictul ischemic și hemoragic, statusul epileptic, edemul cerebral, stări convulsive etc.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 87/95

5. Elaborarea criteriilor de eficacitate și inofensivitate ale medicamentelor în tratamentul bolilor neurologice.

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Gherman D. Neurologie și neurochirurgie: manual / D. Gherman, I. Moldovanu, G. Zapuhlăh; Universitatea de Stat de Medicina și Farmacie "Nicolae Testemițanu". – Chișinău: Medicină, 2003. - 528 p.
2. Gavriluc M. Teste de autoevaluare și autocontrol la neurologie și neurochirurgie, Chișinău: Medicina, 2008. - 432 p.
3. Gavriluc M. Examen neurologic. -Ch. : S. N., 2012 ("Tipografia-Sirius"). -140 p.

B. Suplimentară

1. Gherman D. Dictionar de neurologie / D. Gherman, I. Cezar. - Chisinau, 1994. - 224 p. : il.
2. Popa, C. Neurologie / C. Popa. - Bucuresti : National , 1997. - 910 p. : il.
3. Harrison`s Neurology in Clinical Medicine. Editor: Stephen L. Hauser; Associate Editor: Scott Andrew Josephson. 2010, 765 p. Varianta electronică a ediției.
4. Harrison's neurology in clinical medicine ed.: S. L. Hauser. - New York, 2013

ENDOCRINOLOGIE

1. **Semiologia bolilor endocrine. Particularitățile examinării pacientului cu boala endocrină** – clasificarea bolilor endocrine, sindroamele și simptomele specifice în endocrinologie, particularitățile examinării de laborator și instrumentale a pacientului endocrin.
2. **Principiile de tratament ale pacienților cu patologia glandei tiroide** - clasificarea hipotiroidismului, tabloul clinic, grupele de preparate utilizate și principiile de utilizare. Hipertiroidismul - clasificarea, tabloul clinic, grupele de preparate utilizate și principiile de utilizare.
3. **Principiile de tratament ale pacienților cu diabet zaharat** - clasificarea diabetului zaharat, concepțiile contemporane de diagnostic și tratament ale pacienților cu diabet zaharat tip 1 și tip2. Criteriile de evaluarea ale pacienților cu diabet zaharat.
4. **Principiile de tratament ale pacienților cu patologia suprarenalelor** - clasificarea, tabloul clinic, grupele de preparate utilizate și principiile de utilizare.
5. **Stările de urgență în endocrinologie** - principiile de tratament ale comei diabetice, comei hipoglicemice, crizei tireotoxice, insuficienței corticosuprarenale acute, crizei de feocromocitom.

DEPRINDERI PRACTICE

1. Particularitățile de examinare ale pacientului cu patologie endocrină.
2. Interpretarea rezultatelor examinării și explorărilor paraclinice și instrumentale în endocrinologie.
3. Aprecierea tratamentului bolilor endocrine în conformitate cu protocoalele clinice.
4. Principiile de tratament în stările de urgență în endocrinologie.
5. Elaborarea criteriilor de eficacitate și inofensivitate ale medicamentelor în tratamentul bolilor endocrine.

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

1. Endocrinologia clinica : curs de prelegeri / col. de aut : L. Zota, L. Alexeev, Gh. Garadja, ... ; red. st. : Z. Anestiadi. - Chisinau : Medicina, 2004. - 344 p.
2. Endocrinologie / I. Duncea, C. Ghervan, C. Georgescu, ...- Cluj-Napoca, 2011.
3. Protocoalele Clinice Naționale.

OBSTETRICĂ ȘI GINECOLOGIE

1. **Particularitățile fiziologice ale gravidității și examinării gravidei. Particularitățile de conduită și examinare ale pacientei ginecologice** – caracteristicile parametrilor fiziologici la gravide în funcție de trimestrul sarcinii și influența lor asupra acțiunii medicamentelor. Sindroamele și

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 88/95

simptomele specifice în ginecologie, particularitățile examinării de laborator și instrumentale ale pacientei ginecopate.

2. Protocoalele clinice în obstetrică și ginecologie. Principiile de tratament ale patologiei obstetricale – protocoalele clinice naționale în obstetrică și ginecologie, principiile de elaborare și implementare. Analiza tratamentului expus în protocoale și fișele pacientelor.

3. Principiile de tratament ale infecțiilor în ginecologie – etiologia și patogeneză infecțiilor în ginecologie. Grupele de antimicrobiene utilizate la pacientele ginecopate, particularitățile farmacodinamice și farmacocinetice în funcție de nosologie. Interacțiunile cu alte medicamente.

4. Principiile de tratament ale patologiei somatice în ginecologie – clasificarea, patogeneză și conduita pacientelor ginecologice cu maladii cardiovasculare, respiratorii, digestive, grupele de medicamente și principiile de utilizare.

5. Stările de urgență în obstetrică și ginecologie – principiile de tratament ale hemoragiilor, sindromului algic, preeclampsiei și eclampsiei, convulsiilor de genă necunoscută, șocului anafilactic, șocului hipovolemic etc.

DEPRINDERI PRACTICE

1. Modalitatea de structurare a diagnosticului în afecțiunile ginecologice.
2. Modalitatea de examinare a pacientelor obstetricale și ginecologice.
3. Principiile de tratament ale patologiei infecțioase și de utilizare ale antibioticelor.
4. Principiile de tratament ale patologiei ginecologice și grupele de preparate utilizate.
5. Asistența medicală în urgențele obstetricale și ginecologice.
6. Particularitățile utilizării medicamentelor la gravide.

BIBLIOGRAFIE RECOMANDATĂ:

1. Paladi Gh., Cernețchi O. Bazele obstetricii fiziologice. V.1, Chișinău, 2007.
2. Paladi Gh., Cernețchi O. Obstetrica patologică. V.II, Chișinău, 2007.
3. Paladi Gh. Ginecologie. Chișinău, 2000.
4. Stemberg M., Gladun E., Fruptu V., Corolcova N. Obstetrica practică. Chișinău, 2002.
5. Stemberg M., Gladun E., Fruptu V., Corolcova N. Patologia sarcinii. Chișinău, 2002.
6. Paladi Gh. Ginecologie endocrinologică. Chișinău, 2000.

HEMATOLOGIE

Anemiile. Principiile de clasificare ale anemiilor. Anemiile fierodeficitare. Sindroamele clinice. Criteriile de diagnostic. Tratamentul. Anemiile B12 și folii-deficitare. Sindroamele clinice. Criteriile de diagnostic. Tratamentul. Anemiile aplastice. Tabloul clinic. Criteriile de diagnostic. Tratamentul.

Hemoblastozele. Clasificarea. Tabloul clinic. Criteriile de diagnostic. Tratamentul.

Limfoamele maligne. Clasificarea. Boala Hodgkin. Principiile de clasificare. Sindroamele clinice. Criteriile de diagnostic. Tratamentul. Limfoamele non-Hodgkin. Principiile de clasificare. Sindroamele clinice. Criteriile de diagnostic. Tratamentul. Limfadenopatiile. Clasificarea. Sindroamele clinice. Criteriile de diagnostic. Tratamentul.

Diatezele hemoragice. Clasificarea. Tabloul clinic. Criteriile de diagnostic. Tratamentul.

DEPRINDERILE PRACTICE

1. Interpretarea rezultatelor tabloului sanguin în diferite maladii ale sistemului hematopoietic.
2. Criteriile de diagnostic ale maladiilor sistemului hematopoietic.
3. Aprecierea eficacității tratamentului maladiilor hematopoietice.
4. Planul de examinare a pacienților cu limfadenopatii.
5. Metoda de hemostază a hemoragiilor nazale (epistaxis).

BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ

1. Corcimar I. Hematologi clinică. Chișinău 2001.
2. Corcimar I. Anemiile. Chisinau, 2003

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 89/95

3. Corcimari I., Mesteacă L., Robu M. Diagnosticul diferențial al limfadenopatiilor. Recomandări metodice. Chișinău, 1996.
4. Corcimaru I., Musteață L., Robu M. Diagnosticul diferențial și tratamentul anemiilor. Recomandări metodice. Chișinău, 1997.
5. Medicină internă. Hematologie, partea I (sub redacția Radu Păun).- Editura medicală. Bucuresti, 1997.
6. Medicină internă. Hematologie, partea II (sub redacția Radu Păun). Editura medicală. Bucuresti, 1999.
7. Руководство по гематологии (под ред. академика А.И.Воробьева) в 3 томах, 2002 – 2003 г.
8. Petrov L., Cucuianu A., Bojan A. Hematologie clinică. 2009

E. PROGRAMUL STAGIULUI PRACTIC

Anul III

STAGIULUI PRACTIC (durata– 12 săptămâni)

Stagiul practic în instituția curativă municipală sub egida profesorului. Se efectuează activitatea clinică în conformitate cu volumul de asistență medicală pentru anul III (vezi VAM).

Anul IV

STAGIULUI PRACTIC (durata – 12 săptămâni)

Stagiul practic se efectuează în instituțiile curative raionale și/sau municipale în conformitate cu volumul de asistență medicală pentru anul IV (cu indicarea volumului de asistență medicală executată).

F. VOLUMUL DE ASISTENȚĂ MEDICALĂ (VAM)

Volumul asistenței medicale acordate de medicii rezidenți și limitele de competență la specialitatea FARMACOLOGIE CLINICĂ, pe ani de instruire

Nr.	Denumirea deprinderilor practice	Nivelul însușirii	Numărul
ANUL I (44 săptămâni)			
FARMACOLOGIE (34 săptămâni)			
1.	Prescrierea medicamentelor în diferite forme medicamentoase.	(E)	
2.	Analiza și verificarea formularelor de rețete prescrise	(E)	500
3.	Cunoașterea etapelor și fazelor de cercetare ale substanțelor medicamentoase	(A)	
4.	Posedarea cerințelor cercetării preclinice și clinice ale preparatelor noi	(A)	
5.	Cunoașterea principiilor de clasificare ale preparatelor farmacologice după structură, mecanismul de acțiune și durata de acțiune.	(A)	
6.	Caracterizarea grupelor de medicamente după mecanismul și locul de acțiune, efectele farmacologice, indicații, contraindicații, reacțiile adverse și proprietățile farmacocinetice	(E)	
7.	Prescrierea rețetelor la medicamente conform stărilor patologice, reieșind din caracteristicile farmacocinetice și farmacodinamice	(E)	
8.	Aplicarea cunoștințelor acumulate la rezolvarea situațiilor clinice	(A)	
9.	Petrecerea lucrărilor de laborator cu studenții anului III sub egida profesorului	(A)	30
10.	Efectuarea reviuului literaturii de specialitate	(E)	3
11.	Întocmirea adnotărilor la preparatele farmacologice	(E)	20
12.	Pregătirea informațiilor referitoare la preparatele farmacologice noi apărute pe piața farmaceutică	(A)	5
13.	Prezentarea informațiilor referitoare la reacțiile adverse ale	(A)	5

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 90/95**

	medicamentelor din literatura de specialitate		
14.	Întocmirea listei denumirilor comune internaționale a preparatelor conform grupelor farmacoterapeutice	(E)	20
	FARMACOLOGIE CLINICĂ (10 săptămâni)		
15.	Însușirea parametrilor de bază ale farmacocineticii clinice	(E)	
16.	Aplicarea parametrilor farmacocinetici în efectuarea unei farmacoterapii raționale și inofensive	(A)	
17.	Însușirea parametrilor de bază ale farmacodinamiei clinice	(E)	
18.	Cunoașterea și aplicarea principiilor farmacogenetice în farmacologia clinică	(A)	
19.	Cunoașterea principiilor de utilizare și selectare rațională ale medicamentelor	(A)	
20.	Cunoașterea principiilor farmacoepidemiologiei în activitatea medicului farmacolog clinician	(A)	
21.	Cunoașterea principiilor farmacoekonomiei în activitatea medicului farmacolog clinician	(A)	
22.	Cunoașterea cerințelor contemporane în domeniul cercetărilor clinice (GCP)	(A)	
23.	Cunoașterea sistemului de Farmacovigilență și principiilor de funcționare în instituția curativă	(A)	
	ANUL II (36 săptămâni)		
	FARMACOLOGIE CLINICĂ		
1.	Aprecierea rolului și locului medicului farmacolog clinician și serviciului de farmacologie clinică în instituția curativă	(C)	
2.	Principiile de organizare în instituția curativă a unui centru informațional în domeniul medicamentului	(C)	
3.	Cunoașterea principiilor de elaborare a Formularului Farmacoterapeutic Național, Formularului Farmacoterapeutic Instituțional	(A)	
4.	Cunoașterea principiilor de clasificare ale preparatelor farmacologice după durata de acțiune, activitate, toxicitate, utilizarea farmacoterapeutică etc.	(E)	
5.	Analiza efectelor farmacologice și manifestările lor clinice la pacienți sub egida profesorului	(A)	
6.	Aprecierea posibilităților utilizării medicamentelor în baza datelor farmacocinetice și farmacodinamice	(A)	
7.	Analiza și argumentarea prescrierii preparatelor la pacient după lista de indicații sub egida profesorului	(A)	50
8.	Prescrierea rețetelor la medicamente conform stărilor patologice, reieșind din caracteristicile farmacocinetice și farmacodinamice	(A)	500
9.	Aplicarea cunoștințelor acumulate la rezolvarea situațiilor clinice	(E)	
10.	Efectuarea revizuirii literaturii în problemele de farmacologie clinică	(A)	5
11.	Implementarea în practica medicală a datelor contemporane despre farmacoterapia rațională	(E)	
12.	Folosirea și implementarea cunoștințelor în domeniul farmacologiei clinice pentru medicina personalizată	(A)	
13.	Cunoașterea cerințelor efectuării investigațiilor și testărilor clinice a medicamentelor	(C)	
14.	Elaborarea criteriilor de eficacitate și inofensivitate la medicamente sub	(A)	5

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 91/95**

	egida profesorului		
15.	Cunoașterea principiilor de elaborare ale schemelor standard de tratament și a protocoalelor clinice	(C)	
16.	Selectarea informației necesare pentru implicarea pacientului în procesul curativ și școlarizarea pacienților în particularitățile de utilizare ale preparatelor în maladiile respective	(A)	10
17.	Selectarea și prezentarea informației în domeniul medicamentului pentru medicii practicieni sub egida profesorului	(A)	10
18.	Prognostizarea și depistarea reacțiilor adverse posibile, efectuarea profilaxiei și tratamentului lor	(A)	
19.	Înșușirea și realizarea în practică a principiilor utilizării raționale a medicamentelor	(E)	
20.	Selectarea P-medicamentului în grupele farmacologice	(E)	10
21.	Cunoașterea cerințelor contemporane în domeniul cercetărilor clinice (GCP) și acordarea consultațiilor în această direcție medicilor practicieni	(A)	
22.	Cunoașterea cerințelor efectuării testărilor clinice ale medicamentelor	(C)	
23.	Selectarea metodelor de investigații clinice, paraclinice și de laborator pentru aprecierea efectelor terapeutice ale preparatelor	(A)	
24.	Pregătirea și petrecerea conferințelor științifico-practice în domeniul medicamentului	(A)	3
25.	Pregătirea și petrecerea meselor rotunde în domeniul medicamentului în instituțiile curative sub egida profesorului	(A)	2
26.	Petrecerea lucrărilor practice la farmacologia clinică sub egida profesorului	(A)	5
27.	Participarea la conferințe, simpozioane		5
28.	Întocmirea listei denumirilor comune internaționale, originale și generice ale medicamentelor după grupele farmacoterapeutice		10
	ANUL III (40 săptămâni)		
	FARMACOLOGIE CLINICĂ		
1.	Promovarea reformelor în domeniul medicamentului, perfectarea serviciului de farmacologie clinică în instituția curativă	(A)	
2.	Participarea la elaborarea Formularului Farmacoterapeutic Instituțional	(A)	
3.	Analiza efectelor farmacologice și manifestările lor clinice la pacienți	(E)	
4.	Aprecierea posibilităților utilizării medicamentelor în baza datelor farmacocinetice și farmacodinamice	(E)	
5.	Analiza și argumentarea prescrierii preparatelor la pacient după lista de indicații	(E)	50
6.	Prescrierea rețetelor la medicamente conform stărilor patologice, reieșind din caracteristicile farmacocinetice și farmacodinamice	(E)	500
7.	Aplicarea cunoștințelor acumulate la rezolvarea situațiilor clinice	(E)	
8.	Efectuarea revizuirii literaturii în problemele de farmacologie clinică	(E)	8
9.	Implementarea în practica medicală a datelor contemporane despre farmacoterapia rațională	(E)	
10.	Folosirea și implementarea cunoștințelor în domeniul farmacologiei clinice pentru medicina personalizată	(E)	
11.	Selectarea metodelor de investigații clinice, paraclinice și de laborator pentru aprecierea efectelor terapeutice ale preparatelor	(A)	
12.	Aprecierea și selectarea regimului optim de dozare și a căilor de	(A)	

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT**Redacție: 09****Data: 08.09.2021****Pag. 92/95**

	administrare ale preparatelor reieșind din proprietățile farmacocinetice și farmacodinamice ale medicamentului, particularitățile individuale și de evoluție ale maladiei și stărilor patologice		
13.	Analiza și recomandarea celor mai eficiente și inofensive asocieri de medicamente și/sau preparate combinate în baza principiilor farmacoterapiei raționale (eficacitate, inofensivitate, acceptabilitate, cost) și medicinei bazate pe dovezi	(A)	
14.	Elaborarea criteriilor de eficacitate și inofensivitate la medicamente sub egida profesorului	(E)	5
15.	Participarea în revizuirea schemelor standard de tratament și a protocoalelor clinice	(C)	5
16.	Selectarea informației necesare pentru implicarea pacientului în procesul curativ și școlarizarea pacienților în particularitățile de utilizare ale preparatelor în maladiile respective	(E)	10
17.	Selectarea și prezentarea informației în domeniul medicamentului pentru medicii practicieni	(E)	10
18.	Prognozarea și depistarea reacțiilor adverse posibile, efectuarea profilaxiei și tratamentului lor	(A)	
19.	Analiza și îndeplinirea fișei de înregistrare a reacțiilor adverse	(A)	5
20.	Înșușirea și realizarea în practică a principiilor utilizării raționale ale medicamentelor	(E)	
21.	Selectarea P-medicamentului în grupele farmacologice	(E)	15
22.	Implicare în supravegherea efectuării testărilor clinice ale medicamentelor	(A)	
23.	Aplicarea standardelor medico-economice și protocoalelor clinice, Formularului Farmacoterapeutic Național și Instituțional în procesul farmacoterapiei raționale	(A)	
24.	Pregătirea și petrecerea conferințelor științifico-practice în domeniul medicamentului	(A)	5
25.	Pregătirea și petrecerea meselor rotunde în domeniul medicamentului în instituțiile curative sub egida profesorului	(A)	3
26.	Petrecerea lucrărilor practice la farmacologia clinică	(E)	5
27.	Participarea la conferințe, simpozioane		5
28.	Întocmirea listei denumirilor comune internaționale, originale și generice ale medicamentelor după grupele farmacoterapeutice	(E)	10
	ANUL IV (45 săptămâni)		
	FARMACOLOGIE CLINICĂ		
1.	Promovarea reformelor în domeniul medicamentului, perfectarea serviciului de farmacologie clinică în instituția curativă	(A)	
2.	Participarea la elaborarea Formularului Farmacoterapeutic Instituțional	(A)	
3.	Analiza efectelor farmacologice și manifestările lor clinice la pacienți	(E)	
4.	Aprecierea posibilităților utilizării medicamentelor în baza datelor farmacocinetice și farmacodinamice	(E)	
5.	Analiza și argumentarea prescrierii preparatelor la pacient după lista de indicații	(E)	50
6.	Prescrierea rețetelor la medicamente conform stărilor patologice, reieșind din caracteristicile farmacocinetice și farmacodinamice	(E)	500
7.	Aplicarea cunoștințelor acumulate la rezolvarea situațiilor clinice	(E)	

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 93/95

8.	Efectuarea reviuului literaturii în problemele de farmacologie clinică	(E)	8
9.	Implementarea în practica medicală a datelor contemporane despre farmacoterapia rațională	(E)	
10.	Folosirea și implementarea cunoștințelor în domeniul farmacologiei clinice pentru medicina personalizată	(E)	
11.	Selectarea metodelor de investigații clinice, paraclinice și de laborator pentru aprecierea efectelor terapeutice ale preparatelor	(E)	
12.	Aprecierea și selectarea regimului optim de dozare și a căilor de administrare ale preparatelor reieșind din proprietățile farmacocinetice și farmacodinamice ale medicamentului, particularitățile individuale și de evoluție ale maladiei și stărilor patologice	(E)	
13.	Analiza și recomandarea celor mai eficiente și inofensive asocieri de medicamente și/sau preparate combinate în baza principiilor farmacoterapiei raționale (eficacitate, inofensivitate, acceptabilitate, cost) și medicinei bazate pe dovezi	(E)	
14.	Elaborarea criteriilor de eficacitate și inofensivitate la medicamente sub egida profesorului	(E)	10
15.	Participarea în revizuirea schemelor standard de tratament și a protocoalelor clinice	(A)	
16.	Selectarea informației necesare pentru implicarea pacientului în procesul curativ și școlarizarea pacienților în particularitățile de utilizare ale preparatelor în maladiile respective	(E)	10
17.	Selectarea și prezentarea informației în domeniul medicamentului pentru medicii practicieni	(E)	10
18.	Prognozarea și depistarea reacțiilor adverse posibile, efectuarea profilaxiei și tratamentului lor	(A)	
19.	Analiza și îndeplinirea fișei de înregistrare a reacțiilor adverse	(E)	10
20.	Însușirea și realizarea în practică a principiilor utilizării raționale ale medicamentelor	(E)	
21.	Selectarea P-medicamentului în grupele farmacologice	(E)	15
22.	Implicare în supravegherea efectuării testărilor clinice ale medicamentelor	(A)	
23.	Aplicarea standardelor medico-economice și protocoalelor clinice, Formularului Farmacoterapeutic Național și Instituțional în procesul farmacoterapiei raționale	(A)	
24.	Pregătirea și petrecerea conferințelor științifico-practice în domeniul medicamentului	(A)	5
25.	Pregătirea și petrecerea meselor rotunde în domeniul medicamentului în instituțiile curative sub egida profesorului	(A)	3
26.	Petrecerea lucrărilor practice la farmacologia clinică	(E)	5
27.	Participarea la conferințe, simpozioane		5
28.	Întocmirea listei denumirilor comune internaționale, originale și generice ale medicamentelor după grupele farmacoterapeutice	(E)	10
29.	Teza de licență		1

Notă: (E) - implementarea de sine stătător în practică;

(A) - aplicare și consultarea medicilor în problema dată;

(C) – competență și/sau orientare profesională în problema dată.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 94/95

Zilnicul (se îndeplinește individual de rezident la fiecare an de studii pentru confirmarea volumului de asistență medicală și deprinderi practice efectuate cu semnătura responsabililor de rezidenți).

IV. METODE DE PREDARE ȘI INSTRUIRE UTILIZATE

Metode de activitate individuală:

- a) munca cu cartea;
- b) lucrul sub conducerea profesorului (pregătirea prezentărilor pe tematica aleasă – tactici de diagnostic, tratament ș.a.).

Metode de activitate în doi: profesor – rezident; rezident- rezident etc.

Metode de activitate în echipă (în grup 2-3 persoane) **și colectivă** (în grup 5-6 persoane):

- a) dialog profesor – echipă, grupa în mod frontal;
- b) dialog profesor – echipă, grupa sub formă de întrebări și răspunsuri;
- c) folosirea metodei „asaltului de idei” – se folosesc ideile tuturor participanților la discuție pentru a găsi cea mai adecvată soluție de a rezolva o problemă;
- d) metoda problematizării – la problemele situației propuse de profesor, rezidenții trebuie să indice căile de rezolvare a acestor probleme.

Metode clasice/ tradiționale/:

- Prezentarea cursurilor/ prelegerilor în Power Point cu elucidarea cazurilor clinice rare.
- Rezolvarea la seminare a testelor în variante multiple cu comentarea răspunsurilor. Demonstrarea și comentarea schemelor și tehnicilor tradiționale și speciale de diagnostic și tratament.

V. METODE DE EVALUARE

- ✓ Teste, examene de promovare, deprinderi practice, examen de licență.
- ✓ La seminare prin testare cu comentarii.
- ✓ La sfârșitul fiecărui modul de pregătire/ciclu conex are loc o evaluare de etapă, făcută la catedra respectiva de către responsabilul de stagiu/ îndrumător cu aprecierea notei în matriculă.
- ✓ La finele fiecărui an de studiu rezidentul susține examenul de promovare de la anul respectiv de studii la anul următor, în fața comisiei, cu notă în matriculă.

EXAMENUL DE ABSOLVIRE se desfășoară conform Regulamentului.

VI. **LIMBA DE PREDARE:** Română

VII. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ LA SPECIALITATE:

Bibliografia recomandată la Farmacologia clinică

A. Literatura obligatorie

1. Ghicavii V., Bacinschi N., Gușuila Gh. Farmacologie . Chișinău, 2012, 2019.
2. Ghicavii V. Medicamentele – baza farmacoterapiei raționale. Chișinău, 2013.
3. Farmacologie clinică (sub redacția prof.univ. V.Ghicavii). Chișinău, 2009.
4. Ghicavii V. și coaut. Farmacologia clinică (teste de autoevaluare). Chișinău, 2000
5. Cristea A.N. Tratat de farmacologie, ed I. București, 2012,2020.
6. Ghicavii V. Unele aspecte de utilizare rațională a medicamentelor. Chișinău, 2002.
7. Ghicavii V. Medicamentele și utilizarea lor rațională. Chișinău, 2004.
8. Stroescu V. “Bazele farmacologice ale practicii medicale”. București, 2000.

PR 8.5.1 PROGRAM DE REZIDENȚIAT

Redacție: 09

Data: 08.09.2021

Pag. 95/95

9. Кукес В.Г. Клиническая фармакология. ГЭОТАР М. Медицина, 2004, 2017.
10. Клиническая фармакология. Национальное руководство. Москва, 2009, 2017.
11. Михайлов И.Б. Клиническая фармакология. Санкт-Петербург, 2005, 2019.

B. Literatura suplimentară

1. Ghicavii V. și al. Farmacoterapia afecțiunilor stomatologice, 2014.
2. Ghicavii V. și al., „Antibioticoterapia în otorinolaringologie”, Chișinău, 2001.
3. Ghid farmacoterapeutic, Chișinău, 2004, 2006, 2010.
4. Ghicavii V. ș.a. Farmacoterapia modernă a dereglărilor digestive. Chișinău, 2017.
5. Ghicavii V. „Serviciul Farmacologie clinică în instituția de sănătate publică (curativă)”, Chișinău, 2010
6. Gonciar V., Bacinschi N. Medicamentele utilizate în maladiile tubului digestiv, Chișinău, 1997.
7. Muhin E., Ghicavii V., Gonciar V., Bacinschi N. Medicația dereglărilor circulației cerebrale și periferice, Chișinău, 1999.
8. Гикавий В.И. и др. Фармакотерапия основных стоматологических заболеваний, Кишинэу, 2006.
9. Харкевич Д.А. Фармакология. ГЭОТАР М. Медицина, 2019.
10. Кукес В.Г. „Клиническая фармакология”. ГЭОТАР М. Медицина, 2008, 2018.
11. Белоусов Ю.Б. с соавт. Клиническая фармакология и фармакотерапия. М. Медицина, 2014
12. Бертман Г. Катцунг. Базисная и клиническая фармакология, 2008
13. Гудман Г., Гильман Г. Клиническая фармакология. X-е издание, М.: 2006, 2017.
14. Машковский М.Д. Лекарственные средства т. I и II, Харьков, «Горсинг», 2006, 2019.
15. Richard A. Harvey; Pamela C. Champe; Mary J. Mycek and other. Lippincott's Illustrated Reviews, Pharmacology, 2nd edition. 2000, 5-edition 2018.
16. Anthony J. Trevor; Bertman G. Katzung; Susan B. Masters. Katzung & Trevor's Pharmacology. Examination & Board Review. Sixth edition, 2002, 2019.
17. Alfred Goodman Gilman, Louis S. Goodman, Alfred Gilman. “The Pharmacological Basis of therapeutics”. Mc Graw Hill 2005, 2018.
18. Метелица В.И. Справочник по клинической фармакологии сердечно-сосудистых лекарственных средств. Санкт-Петербург, 2005.
19. Основы клинической фармакологии и рациональной фармакотерапии. М. 2002.
20. Парийская Т.В, Орлова Н.В., Гикавий В.И. Справочник врача общего профиля по педиатрии. Кишинэу, 2001.
21. Парийская Т.В. Педиатрия неотложные состояния у детей. М., Санкт-Петербург, 2006
22. Рациональная антимикробная фармакотерапия. М. 2015.
23. Рациональная фармакотерапия заболеваний органов пищеварения. М. 2014.
24. Рациональная фармакотерапия ревматических заболеваний. М. 2003.
25. Рациональная фармакотерапия в офтальмологии. М. 2011.
26. Рациональная фармакотерапия сердечно-сосудистых заболеваний. М. 2016.
27. Рациональная фармакотерапия заболеваний кожи и инфекций, передаваемых половым путём. М. 2005
28. Рациональная фармакотерапия в акушерстве и гинекологии. М. 2014.
29. Рациональная фармакотерапия в неврологии. М. 2018.
30. Рациональная фармакотерапия заболеваний органов дыхания. М. 2017.
31. Рациональная фармакотерапия эндокринной системы и нарушений обмена веществ. М., 2013
32. Рациональная фармакотерапия в стоматологии. М., 2014.
33. Рациональная фармакотерапия в нефрологии. М., 2006.
34. Рациональная фармакотерапия в урологии. М., 2019, 2020.
35. Рациональная фармакотерапия аллергических заболеваний. М., 2018.
36. Рациональная фармакотерапия детских заболеваний. Т.1-2. М., 2007.
37. Рациональная фармакотерапия заболеваний эндокринной системы и нарушений обмена веществ. М.: Литтерра, 2013.
38. Справочник ВИДАЛЬ. М. 2019-2022.
39. Страчунский Л.С., Белаусов Ю.Б., Козлов С.Н. Руководство по рациональной антибактериальной терапии. Москва, 2007.